

VYHODNOCENÍ KONCEPCE

**DLE ZÁKONA Č. 100/2001 Sb., O POSUZOVÁNÍ VLIVŮ
NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ,
VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ**

PLÁN ROZVOJE VODOVODŮ A KANALIZACÍ území České Republiky (PRVKŮ ČR)

PRAHA

únor 2008

OBSAH

Strana

1	Úvod	7
1.1	PŘEDMĚT POSOUZENÍ	8
1.2	PROCES POSUZOVÁNÍ, VČETNĚ ZAJIŠTĚNÍ PŘÍSTUPU K INFORMACÍM A ÚČASTI VEŘEJNOSTI.....	8
2	Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím	12
2.1	OBSAH KONCEPCE.....	12
2.2	STRATEGIE A CÍLE PRVKŮ ČR	13
2.3	VZTAH K JINÝM KONCEPCÍM A MOŽNOST KUMULACE VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÉ ZDRAVÍ S JINÝMI ZÁMĚRY	16
3	Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce.....	18
3.1	ÚVOD.....	18
3.2	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V DOTČENÉM ÚZEMÍ	18
3.3	VÝVOJ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ BEZ PROVEDENÍ KONCEPCE	35
4	Charakteristika životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy	37
5	Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncept, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí.....	38
5.1	SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VZTAHUJÍCÍ SE K OBLASTEM SE ZVLÁŠTNÍM VÝZNAMEM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	38
5.2	SOUČASNÉ PROBLÉMY V OBLASTI VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ	39
5.3	SOUČASNÉ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VZTAHUJÍCÍ SE K DALŠÍM OBLASTEM ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	40
6	Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení.....	43
7	Závažné vlivy navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.....	46
7.1	HODNOCENÍ STRATEGICKÉHO CÍLE PRVKŮ ČR.....	46
7.2	HODNOCENÍ VLIVŮ CÍLŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	46
7.3	ZPŮSOB HODNOCENÍ VLIVŮ OPATŘENÍ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	49
7.4	HODNOCENÍ VLIVŮ OPATŘENÍ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	51
8	Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí.....	62
9	Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů...	67
9.1	VÝBĚR ZKOUMANÝCH VARIANT	67
9.2	POPIS PROVEDENÍ POSOUZENÍ VLIVŮ PRVKŮ ČR NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	67
9.3	PROBLÉMY PŘI SHROMAŽĎOVÁNÍ POŽADOVANÝCH ÚDAJŮ	68
10	Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátory) vlivu koncepce na životní prostředí.....	69

10.1	MONITOROVÁNÍ VLIVŮ IMPLEMENTACE PRVKŮ ČR NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	69
10.2	STANOVENÍ MONITOROVACÍCH UKAZATELŮ (INDIKÁTORŮ) OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	69
11	Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce	72
11.1	OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI PROVÁDĚNÍ KONCEPCE	72
11.2	OPATŘENÍ K ELIMINACI, MINIMALIZACI A KOMPENZACI NEGATIVNÍCH VLIVŮ PROJEKTŮ.....	72
12	Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu	74
12.1	ENVIRONMENTÁLNÍ HODNOCENÍ PROJEKTŮ	74
12.2	ENVIRONMENTÁLNÍ KRITÉRIA PRO VÝBĚR PROJEKTŮ.....	75
12.3	INDIKÁTORY (KRITÉRIA) VÝBĚRU PROJEKTŮ V OBLASTI VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ	77
13	Vlivy koncepce na veřejné zdraví.....	78
14	Netechnické shrnutí výše uvedených údajů.....	80
15	Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.....	82
15.1	SOUHRNNÉ VYPOŘÁDÁNÍ ZÁVĚRU ZE ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ.....	94
16	Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci.....	98
17	Seznam zpracovatelů vyhodnocení koncepce.....	103
18	Seznam použitých podkladů	104

PŘÍLOHY:

- Příloha č. 1: Mapa dotčeného území PRVKŮ ČR
- Příloha č. 2: Stanoviska dotčených orgánů ochrany přírody
- Příloha č. 3: Závěry zjišťovacího řízení
- Příloha č. 4: Posouzení vlivu koncepce na EVL a PO soustavy NATURA 2000
- Příloha č. 5: Hodnocení vlivů koncepce na veřejné zdraví

Zkratky:

AOT40	imisní limit pro ochranu zdraví a vegetace pro ozon
AOT40LV	imisní limit pro ochranu zdraví a vegetace pro ozon s limitní hodnotou
AOX	halogenové organické sloučeniny
BPEJ	bonitovaná půdně-ekologická jednotka
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
EIA	posuzování vlivů záměru na životní prostředí
EO	ekvivalentní obyvatel
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	Evropský sociální fond
EVL	evropsky významná lokalita
EU	Evropská unie
CHKO	chráněná krajinná oblast
IČ	identifikační číslo
LV	limitní hodnota
LV+MT	limitní hodnota + mez tolerance
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATURA 2000	soustava chráněných území Natura 2000, která je tvořena evropsky významnými lokalitami (EVL) a ptačími oblastmi (PO)
NO _x	oxidy dusíku
NRP	Národní rozvojový plán
OOP	orgány ochrany přírody
OZKO	oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší
PAU	polyaromatické uhlovodíky
PCB	polychlorované bifenyls
PM ₁₀	suspendované částice frakce PM ₁₀ (prašný aerosol)
PRVKÚ ČR	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky
PRVKÚK	plán rozvoje vodovodů a kanalizací kraje
REZZO	registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
SEA	posuzování vlivů koncepce na životní prostředí
TZL	tuhé znečišťující látky
ÚSES	územní systém ekologické stability
VÚSC	vyšší územně samosprávný celek
ZPF	zemědělský půdní fond

Vymezení pojmů v PRVKÚ ČR:

V PRVKÚ ČR byla vytvořena struktura vodovodů a kanalizací vycházející z běžně používaných definic, které byly dále upřesněny zadavatelem koncepce (MZe) takto:

- **Skupinový vodovod** – vodovod dodávající vodu odběratelům několika spotřebišť s jedním nebo více zdroji, zásobující zpravidla tři a více obcí (měst). Skupinovým vodovodem nejsou vodovody zásobující i oddělené místní části maximálně dvou obcí (měst). V PRVKÚ ČR jsou zahrnuty skupinové vodovody s počtem trvale bydlících obyvatel větším než 2 000 obyvatel (tj. s maximální denní potřebou vody nad 5 l/s).
Skupinový vodovod vytváří samostatnou bilanční jednotku.
- **Vodárenská soustava** – vodovod s jedním nebo více zdroji o velké kapacitě a soustava provozně souvisejících skupinových vodovodů, zajišťující zásobení rozsáhlé územní oblasti pitnou vodou.
Pro potřeby zpracování dat vodárenská soustava vytváří vždy samostatnou bilanční jednotku a je tvořena souhrnem skupinových a místních vodovodů spojených do jednoho celku. Vodárenské soustavy je možno dělit na části.
- **Nadobecní kanalizační systém** – odvádí odpadní vody z větších územních celků sdružujících zpravidla tři a více měst či obcí. Nadobecním kanalizačním systémem nejsou kanalizační systémy sdružující několik místních částí v rámci obce (města). V PRVKÚ ČR jsou zahrnuty nadobecní kanalizační systémy s počtem trvale bydlících obyvatel větším než 2 000 obyvatel.

Pro účely ustanovení článku II bodu 6 zákona č. 20/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a kterým byly transponovány požadavky vyplývající z příslušných článků směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, byl vymezen v PRVKÚ ČR pojem aglomerace podle dodatku číslo 1 Metodického pokynu Ministerstva zemědělství pro zpracování PRVKÚK č. j. 7 869/2004-7000 takto:

- **Aglomerace** – hranici aglomerace určují hranice současně zastavěných a zastavitelných území, ve kterých je odpadní voda z hlediska nákladů efektivně shromažditelná. Pokud jsou dvě nebo více těchto území tak blízko, že z hlediska nákladové efektivnosti je výhodnější společné řešení, může z nich být stanovena jediná aglomerace. Hranice aglomerace není závislá na hranici správního území obce, na počtu současně zastavěných a zastavitelných území obce a na technickém řešení čištění shromažďovaných odpadních vod. Hranice dané aglomerace musí být stanoveny případ od případu. Hranice aglomerace by měla být určena od vzdálenosti přibližně $H \sim 200$ metrů bez budov v oblasti s žádnou nebo nižší hustotou zástavby a zahrnuje současně zastavěné a zastavitelné území a je splněno hledisko nákladové efektivnosti.

NÁZEV KONCEPCE: PLÁN ROZVOJE VODOVODŮ A KANALIZACÍ ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY (PRVKŮ ČR)

Předkladatel Ministerstvo zemědělství České republiky

IČ: 00020478

Oprávněný zástupce předkladatele

Ing. Aleš Kendík
ředitel odboru vodovodů a kanalizací
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Tel.: 221 812 440
E-mail: ales.kendik@mze.cz

Oprávněný zástupce zpracovatele:

Ing. Bohumil Sulek, CSc.
Držitel osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění; č. osvědčení: 11038/1710/OHRV/93. Platnost osvědčení odborné způsobilosti prodloužena do 17.7.2011 Rozhodnutím o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku č.j.: 45129/ENV/06 vydaným MŽP dne 28.6.2006.
Tel.: 602 353 194
E-mail: bob.sulek@dhv.com

Řešitelský tým (v abecedním pořadí):

RNDr. Marek Banaš, Ph.D. (NATURA 2000) – autorizovaná osoba
Pavel Balahura – DHV CR
RNDr. Marcela Blahutová – DHV CR
Ing. Veronika Klajmonová – DHV CR
Bc. Tereza Maříková – DHV CR
MUDr. Eva Rychlíková (vlivy na zdraví) – Zdravotní ústav Kolín
autorizovaná osoba
RNDr. Ivo Staněk – DHV CR
Ing. Jiří Vavřínek – DHV CR

Podklad pro zpracování Vyhodnocení:

Smlouva o dílo č. 6301 mezi Česká republika – Ministerstvo zemědělství a DHV CR, spol. s r.o. ze dne 16.1.2006 a dodatek č. 1 ke smlouvě č. 6301 ze dne 30.6.2006, dodatek č. 2 ke smlouvě č. 6301 ze dne 22.10.2007 a dodatek č. 3 ke smlouvě č. 6301 ze dne 31.1.2008.

1 Úvod

Předložené vyhodnocení koncepce „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky“ na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také Vyhodnocení) je zpracováno na základě § 10e zákona číslo 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v platném znění.

Na základě pověření Ministerstva zemědělství byl „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR“ (dále také PRVKÚ ČR) zpracován společností HYDROPROJEKT CZ, a. s., Tábořská 940/31, 140 16 Praha 4 – Nusle, IČ 26475081 (dále také zpracovatel PRVKÚ ČR).

Ministerstvo zemědělství zajišťuje zpracování strategického dokumentu PRVKÚ ČR v souladu s ustanovením v § 29 odst. 1 písm. c) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným koncepčním (strategickým) dokumentem je Souhrnná zpráva PRVKÚ ČR, která je souhrnem schválených krajských Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací (dále také PRVKÚK), se zaměřením především na skupinové vodovody, vodárenské soustavy a nadobecní kanalizační systémy na území ČR.

Vyhodnocení koncepce je zpracováno dle § 10j zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, který upravuje posuzování vlivů koncepce na životní prostředí, pokud je koncepce zpracovávána ústředním správním úřadem.

Vyhodnocení koncepce je zpracováno podle přílohy číslo 9. zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Procedura posouzení PRVKÚ ČR probíhá v působnosti Ministerstva životního prostředí. Koncepce nepodléhá mezistátnímu posuzování.

Ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny vyplynula povinnost posouzení, zda provádění koncepce ovlivní Evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti zařazené do soustavy Natura 2000 a pokud ano, do jaké míry a jaká opatření je nutno přijmout.

Vyhodnocení koncepce zpracoval kolektiv firmy DHV CR, spol. s r.o., Sokolovská 100/94, 186 00 Praha 8, (dále také zpracovatel vyhodnocení koncepce) pod vedením Ing. Bohumila Sulka, CSc., který je autorizovanou osobou oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle zákona a držitelem autorizace ve smyslu § 19, odstavec 1, zákona ČNR č. 100/2001 Sb., ze dne 20. února 2001, v platném znění.

Základním materiálem pro zpracování vyhodnocení koncepce je především „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací ČR“, Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů v ČR (PRVKÚK) a další koncepční podklady a informace předané zpracovatelům vyhodnocení předkladatelem koncepce, zpracovatelem Plánu, podklady a konzultace poskytnuté zadavatelem (Ministerstvo zemědělství) a orgány veřejné správy a další literární a mapové podklady. Hlavní použité materiály jsou uvedeny v závěru Vyhodnocení v kapitole 18. „Seznam použitých podkladů.“

Soulad uvedené koncepce s povinnostmi, vyplývajícími ze zákonných ustanovení, byl konfrontován se současně platnou legislativou. Existují-li další závažné skutečnosti, které by na posuzování koncepce mohly mít zásadní vliv, nebyly zpracovateli vyhodnocení koncepce v době jeho zpracování známy.

1.1 Předmět posouzení

1.1.1 Vymezení dotčeného území

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací (souhrnná zpráva) je strategický dokument a zpracovává se pro celou Českou republiku. Mapa dotčeného území je přiložena v příloze 1.

1.1.2 Výčet dotčených územních samosprávných celků, které mohou být koncepcí ovlivněny

Územně samosprávné členění České republiky vychází ze základních jednotek – obcí a vyšších územně samosprávných celků. Jako vyšší územně samosprávné celky (VÚSC) jsou definovány kraje. Předpokládá se ovlivnění území všech krajů České republiky:

- Hlavní město Praha (VÚSC Pražský kraj)
- Středočeský kraj se sídlem v Praze
- Jihočeský kraj se sídlem v Českých Budějovicích
- Plzeňský kraj se sídlem v Plzni
- Karlovarský kraj se sídlem v Karlových Varech
- Ústecký kraj se sídlem v Ústí nad Labem
- Liberecký kraj se sídlem v Liberci
- Královéhradecký kraj se sídlem v Hradci Králové
- Pardubický kraj se sídlem v Pardubicích
- Kraj Vysočina se sídlem v Jihlavě
- Jihomoravský kraj se sídlem v Brně
- Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně
- Olomoucký kraj se sídlem v Olomouci
- Moravskoslezský kraj se sídlem v Ostravě.

1.2 Proces posuzování, včetně zajištění přístupu k informacím a účasti veřejnosti

Procedura posouzení PRVKÚ ČR probíhá v působnosti Ministerstva životního prostředí České republiky. PRVKÚ ČR podléhá posuzování koncepce ve smyslu § 10a) zákona ČR č. 100/2001 Sb. Součástí procedury jsou také konzultace se zástupci předkladatele, včetně zapojení veřejnosti do posuzování (podrobněji viz dále).

1.2.1 Obligatorní kroky procedury do doby předložení Vyhodnocení

1. Na základě jednání se zadavatelem byla přijata metodika posuzování a předběžný harmonogram, kterým se řídí předkladatel PRVKÚ ČR (MZe ČR, které je současně také řídicím orgánem PRVKÚ ČR) a posuzovatel PRVKÚ ČR (pracovní skupina).
2. Oznámení PRVKÚ ČR (koncepce) koncepce ve smyslu § 10c) zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění, bylo příslušnému orgánu (MŽP ČR) předloženo předkladatelem PRVKÚ ČR 4.10.2006. Oznámení bylo v souladu s požadavkem odstavce 2, § 10c)

citovaného zákona¹ zasláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a současně bylo dne 13.10.2006 zveřejněno. Tímto dnem bylo zahájeno zjišťovací řízení dle § 10d) citovaného zákona.

3. Na základě vyjádření, doručených k oznámení, byly příslušným úřadem (MŽP ČR) vydány 20.11.2006 Závěry zjišťovacího řízení (příloha č. 3), které mimo jiné stanovily obsah a rozsah vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad rámec zákona, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení (viz kap. 15 tohoto vyhodnocení).
4. Projednání PRVKÚ ČR zadavatelem a s odbornou veřejností (připomínkové řízení v období březen – duben 2007) a jeho doplnění zpracovatelem (květen – říjen 2007).
5. Posuzovateli PRVKÚ ČR byly dne 22.10.2007 předloženy prostřednictvím MZe podklady zejména finální návrh koncepce PRVKÚ ČR.
6. Návrh koncepce PRVKÚ ČR včetně Vyhodnocení byl předložen MŽP ČR ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

1.2.2 Vybrané fakultativní kroky procedury do doby předložení Vyhodnocení

1. Konzultace předkladatele a zpracovatele SEA PRVKÚ ČR s příslušným úřadem MŽP ČR k jednotlivým aspektům zpracování Vyhodnocení i k proceduře posuzování (např. 14.8.2007 na oddělení SEA, MŽP ČR).
2. Prezentace postupu zpracování Vyhodnocení na jednáních se zadavatelem MZe, zaměřené především na spolupráci při informování a zapojování veřejnosti do posuzování případně nad rámec zákonné procedury.
3. Projednání pracovní verze PRVKÚ ČR včetně Vyhodnocení a získání, mimo jiné, dalších připomínek, návrhů a doporučení veřejnosti (podrobný popis dalších nástrojů podpory účasti při posuzování je uveden v kap. 1.5.5.).

1.2.3 Plánované obligatorní kroky procedury po předložení Vyhodnocení

1. Zveřejnění PRVKÚ ČR, včetně Vyhodnocení a jeho zaslání dotčeným správním úřadům a dotčeným samosprávným celkům dle § 10f), odstavec 2 citovaného zákona. Současně zaslání PRVKÚ ČR a Vyhodnocení k vyjádření.
2. Shromáždění vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených samosprávných celků a veřejnosti po celou dobu zveřejnění PRVKÚ ČR.
3. Veřejné projednání návrhu PRVKÚ ČR dle § 10f), odstavec 4 citovaného zákona
4. Vydání stanoviska k posouzení vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví Ministerstvem životního prostředí ČR na základě návrhu PRVKÚ ČR, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání dle § 10g), odstavec 1 citovaného zákona.

¹ Není-li uvedeno jinak, je zákonem vždy míněn zákon ČR č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, v platném znění

1.2.4 Plánované fakultativní kroky procedury po předložení Vyhodnocení

Podpora účasti veřejnosti při projednávání PRVKÚ ČR i Vyhodnocení (viz následující kapitola).

1.2.5 Podpora zapojení veřejnosti do posuzování vlivů PRVKÚ ČR na ŽP

V rámci procedury SEA PRVKÚ ČR bylo s MZe ČR dohodnuto provedení všech obligatorních a podle možností i fakultativních aktivit podporujících rozšířenou účast veřejnosti při posuzování tohoto dokumentu. Dobrovolné aktivity byly realizovány v souladu s legislativou ČR i Evropské unie, s cíli Aarhuské úmluvy a záměru ESPOO konvence a také v souladu s odvozenými metodikami a doporučeními. Při návrhu a realizaci podpory zapojení veřejnosti byly také využity zkušenosti posuzovatele se zpracováním SEA 5ti operačních programů v ČR pro programové období 2004-2006 a jednoho operačního programu v ČR pro programové období 2007-2013.

Navržený postup byl projednán s předkladatelem PRVKÚ ČR a příslušným úřadem a prostřednictvím pracovní skupiny MZe prezentován jejím členům s cílem dosáhnout co nejširšího zapojení veřejnosti dotčených regionů. Podpora účasti veřejnosti byla zajištěna - kromě obligatorních činností, vyplývajících z díkce zákona ČR č. 100/2001 Sb., v platném znění (činnosti zajišťované MŽP ČR) především následujícími kroky:

- Na Internetových stránkách MZe ČR byla průběžně zveřejňována aktuální verze PRVKÚ ČR, společně s doprovodnými texty zpracovány SEA týmem. Tyto dokumenty obsahovaly základní informace o PRVKÚ ČR, termínech jeho zpracování a možnostech účasti veřejnosti při jeho posuzování.
- Struktura speciálně připravených Internetových stránek umožňovala snadný a přehledný přístup ke zveřejněnému dokumentu i k publikovanému Vyhodnocení a možnost zaslání připomínek k PRVKÚ ČR i jeho posouzení. Po dohodě se zadavatelem byly tyto stránky umístěny na internetových stránkách Ministerstva zemědělství (www.mze.cz část Vodní hospodářství). Současně byla na Internetové stránce uvedena e-mailová adresa pro přímé zasílání připomínek (seavk@seznam.cz), z níž se zasláné připomínky automaticky přeposílaly SEA týmu. Internetové stránky byly pravidelně aktualizovány.
- Základní informace o možnostech účasti veřejnosti byly prezentovány na jednáních pracovní skupiny (viz výše uvedená jednání), jejíž členové byli požádáni o spolupráci při distribuci informací o zveřejněném PRVKÚ ČR, proceduře jeho posuzování i možnostech veřejnosti vznášet připomínky, návrhy a doporučení k PRVKÚ ČR i dokumentům SEA.
Vzhledem k tomu, že v pracovní skupině zadavatele figurují zástupci krajů v ČR a vodohospodářských firem, byli jeho členové opakovaně požádáni, aby informovali veřejnost i další orgány veřejné správy (například obce) ve spravovaném území způsobem, kterým s těmito subjekty obvykle komunikují. Potřebné podklady bylo možné na vyžádání veřejnosti zaslat e-mailem (včetně výše uvedených materiálů, uveřejněných na stránkách MZe ČR).
Seznam adresátů byl v případě zájmu rozšiřován o další osoby, které o projednávání PRVKÚ ČR projeví zájem. O spolupráci při informování byli požádáni také členové pracovní skupiny zadavatele, kteří vzhledem ke složení skupiny (například zástupci vodohospodářských společností, provozovatelé nebo vlastníci vodovodů a kanalizací,

hospodářských komor) mohli informovat a zapojit specifické cílové skupiny (podnikatele v oboru VaK apod.). Budou využity také informační kanály NNO v ČR (Internetové konference zaměřené na regionální rozvoj a na SEA využívané několika stovkami adresátů) i resortní proces MZe.

Standardní (obligatorní) kroky účasti veřejnosti při posuzování vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí, vyplývaly z požadavků zákona ČR č. 100/2001 Sb., v platném znění, pro tuto oblast a obsahovaly, případně po předložení Vyhodnocení budou obsahovat především následující kroky:

- Zveřejnění Oznámení v informačním systému (MŽP ČR) EIA/SEA
- Zaslání Oznámení dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům s cílem získat jejich vyjádření
- Zveřejnění Závěrů zjišťovacího řízení v informačním systému EIA/SEA a jejich zaslání mj. dotčeným správním úřadům a dotčeným samosprávným celkům
- Zveřejnění PRVKÚ ČR a Vyhodnocení v informačním systému EIA/SEA
- Zaslání PRVKÚ ČR a Vyhodnocení dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům s cílem získat jejich vyjádření
- Konání veřejného projednání (informace o datu a místě konání zveřejněny povinně prostřednictvím Internetu a dalším, v místě obvyklým způsobem)
- Zveřejnění stanoviska příslušného úřadu (MŽP ČR).

PRVKÚ ČR je projednáván se všemi 14 krajskými úřady, 28 správami národních parků a chráněných krajinných oblastí, 5 újezdními úřady a 9 odbory výkonu státní správy Ministerstva životního prostředí na základě zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a dále zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

2 Obsah a cíle koncepce, její vztah k jiným koncepcím

2.1 Obsah koncepce

PRVKÚ ČR je strategickým dokumentem státní politiky v oboru vodovodů a kanalizací s výhledem do roku 2015, který sumarizuje schválené krajské koncepce.

Ministerstvo zemědělství zajišťuje zpracování PRVKÚ ČR v souladu s ustanovením v § 29 odst. 1 písm. c) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

Podkladem pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky jsou Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů (PRVKÚK), které byly v období září 2004 až květen 2006 schváleny zastupitelstvy jednotlivých krajů.

PRVKÚ ČR rovněž respektuje požadavky vyplývající z následujících nejdůležitějších předpisů Evropských společenství:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- směrnice Rady 91/271/EHS z 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod,
- směrnice Rady 75/440/EHS z 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody,
- směrnice Rady 98/83/ES z 3. listopadu 1998 o kvalitě vody určené pro lidskou potřebu.

PRVKÚ ČR je zpracován v rámci projektu Vypracování analýzy plánů rozvoje vodovodů a kanalizací v nadobecní části s vymezením souhrnných bilancí zdrojů a potřeb vody, který se člení na následující etapy:

- I. Prověření zpracovaných Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací krajů pro území krajů České republiky - PRVKÚK
- II. Metodika pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky
- III. Podklady pro informační systém, který bude tvořen programem a databází Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací krajů České republiky
- IV. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky (PRVKÚ ČR)

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky se člení na části: A.1 Souhrnná zpráva, A.2 Popis nadobecních systémů vodovodů a kanalizací v jednotlivých krajích, tabulkovou a grafickou část.

Pro potřeby posuzování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky na životní prostředí se zpracovatel SEA zabýval zejména výstupy IV. etapy analýzy - Souhrnnou zprávou. Souhrnná zpráva popisuje především skupinové vodovody, vodárenské soustavy, nadobecní kanalizační systémy a aglomerace na území krajů ČR. Příloha Souhrnné zprávy (PRVKÚ ČR) obsahuje tabulkovou část (tabulky XV - XXIII) a grafickou část (situační schémata vodovodů, kanalizací, aglomerací).

Z pohledu metodiky strategického plánování obsahuje souhrnná zpráva analytickou část (kapitoly 1 až 7) a návrhovou část (kapitola 8).

Souhrnná zpráva Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky obsahuje následující hlavní tematické části:

- zpracování demografických údajů pro vodárenské soustavy a významné skupinové vodovody a včetně souhrnných bilancí potřeb vody a zdrojů povrchových a podzemních vod respektující jejich rozvoj. Výstupní přehledy jsou členěny po jednotlivých krajích,
- popisy skupinových vodovodů a významných vodárenských soustav,
- popisy významných nadregionálních kanalizačních systémů,
- krizové zásobování vodou (pitnou a užitkovou) včetně vazeb mezi kraji,
- seznam aglomerací podle dodatku číslo 1 č.j. 7 869/2004-7000 k Metodickému pokynu Ministerstva zemědělství ČR pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů ČR – č.j. 10 534/2002-6000.

2.2 Strategie a cíle PRVKÚ ČR

Při formulaci hlavních cílů PRVKÚ ČR se zadavatel přiklonil k následujícím cílům uvedeným v kapitole 3.2 nadřazené „Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství po vstupu do Evropské unie (2004-2010),“ které byly využity při posuzování vlivu PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví.

2.2.1 Strategický cíl

Strategickým cílem oboru vodovodů a kanalizací je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, a to za sociálně únosné ceny.

Jen tak lze zajistit předpoklady pro ekonomický i sociální rozvoj České republiky jako členské země Evropské unie založené na principech trvalé ekonomické a ekologické udržitelnosti v prostředí, jako předpoklad hospodářského růstu České republiky a vysoké životní úrovně a kvality života jejich obyvatel.

Splnění strategického cíle bude zajištěno pomocí hlavních / prioritních cílů.

2.2.2 Hlavní / prioritní cíle

Vybrané hlavní / prioritní cíle dle Koncepce vodohospodářské politiky MZe po vstupu do EU na období 2004-2010 týkající se zabezpečení zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod jsou následující:

Hlavní cíl 1.

Zabezpečovat rozvoj vodohospodářské infrastruktury vodovodů, kanalizací a čištění odpadních vod a jejího kvalitního provozování v souladu s požadavky právních předpisů Evropských společenství. Tento cíl přitom zahrnuje níže uvedené dílčí / specifické cíle:

- *Zvýšit počet obyvatel připojených na vodovody pro veřejnou potřebu v souladu se závazkem České republiky podle Protokolu o vodě a zdraví.*

- *Dosáhnout stavu, aby surová vody splňovala požadavky na její jakost v souladu s vyhláškou č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů.*
- *Urychlit obnovu poruchových a zastaralých vodárenských sítí a snížit tak jednak počty havárií a související negativní důsledky, zejména na infrastrukturu měst, tak i ztráty vody, které stále překračují úroveň nejvyspělejších států EU.*
- *Dosáhnout v České republice ztráty pitné vody v rozvodných sítích pod úroveň 5 000 l/km/den, dlouhodobě pak na úroveň nejvyspělejších států Evropské unie.*
- *Dlouhodobě zajistit přístup obyvatel ke kvalitním zdrojům pitné vody, zejména náhradou či sanací nevyhovujících individuálních zdrojů pitné vody nebo připojením na vodárenský systém.*
- *Zabezpečit výstavbu chybějící vodohospodářské infrastruktury (čistírny odpadních vod a kanalizační systémy) a zlepšení technologií čištění odpadních vod v aglomeracích o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel za účelem splnění požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod do konce roku 2010.*
- *Zabezpečit potřebná opatření na kanalizačních systémech včetně výstavby a obnovy čistíren odpadních vod v obcích o velikosti pod 2 000 ekvivalentních obyvatel, kde existuje zkolaudovaná a funkční kanalizace pro veřejnou potřebu, ke splnění požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod do konce roku 2010.*

Hlavní cíl 2.

Zefektivnit činnost státní správy a průběžně zkvalitňovat příslušné právní předpisy.

Hlavní cíl 3.

Vytvářet a podporovat příslušné finanční zdroje pro rozvoj a obnovu vodohospodářské infrastruktury vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod.

Hlavní cíl 4.

V působnosti Ministerstva zemědělství regulovat obor vodovodů a kanalizací, to znamená zejména: prosazovat a uplatňovat ochranu spotřebitelů, podporovat hospodářskou soutěž v prostředí přirozeného monopolu tohoto oboru k uspokojování požadavků na dodávku pitné vody, odvádění a čištění odpadních vod včetně nákladů, zajistit dohled nad zpracováním a plněním plánů financování obnovy vodovodů a kanalizací a poskytovat veřejnosti objektivní informace z oboru vodovodů a kanalizací.

Hlavní cíl 5.

Zdokonalit systém zabezpečení vodohospodářských služeb obyvatelstvu za mimořádných okolností (následkem přírodních katastrof nebo krizových situací).

Hlavní cíl 1, který zahrnuje specifické cíle investičního charakteru, byl slovně posouzen v kapitole 6. Cíle ochrany životního prostředí a kapitole 7. Závažné vlivy navrhovaných variant koncepce na životní prostředí. Ostatní hlavní cíle 2.-5., které jsou organizačního a administrativního charakteru, nebyly posuzovány, ale byly vzaty v úvahu během procesu posouzení vlivů koncepce PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví.

2.2.3 Opatření

Časový postup výstavby nových objektů a rekonstrukce je pro vodovody, kanalizace a ČOV zpravidla volen podle následujících priorit (dle kap. 8 – Ekonomické řešení, PRVKÚ ČR), které jsou považovány za opatření na nejnižší úrovni koncepce PRVKÚ ČR. Opatření byla hodnocena v kap. 7 tohoto vyhodnocení (metodou klasifikace vlivů dle Směrnice 2001/42/EC podle stupnice hodnocení vlivů: -2 až +2)

Vodovody

1. Zabezpečení jakosti vody ve zdrojích, kde jejich současný stav může ohrozit zdravotní stav obyvatelstva (jakost pitné vody) – do roku 2010.
2. Nové stavby, případně náhrada staveb jejichž technický stav ohrožuje provoz systému – do roku 2010.
3. Rekonstrukce vodovodních sítí a objektů – průběžně podle technického stavu.
4. Výstavba nových vodovodů v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC) – do roku 2012 – 2015.
5. Výstavba nových vodovodů v dnes nezasobovaných obcích a doporučených k výstavbě v PRVKUK – do roku 2015 – 2020.
6. Stavba vodárenských zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu – do roku 2020.

Kanalizace

1. a. Realizace probíhajících nebo připravených akcí a realizace akcí ve vybraných aglomeracích nad 10000 EO (zařazených do tabulky B Usnesení vlády ČR č.1236 z r. 2002) – do roku 2006.
b. Realizace v aglomeracích s počtem 2 – 10 tis. EO – do roku 2010.
2. a. Výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů a v ekologicky citlivém území – do roku 2012.
b. Výstavba ČOV v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, které mají vybudovanou kanalizační síť – do roku 2014.
3. Rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů – průběžně podle technického stavu.
4. výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC), které v současnosti nejsou vybaveny vhodným sběrným systémem – do roku 2012 – 2020.
5. Výstavba nových kanalizací a ČOV v ostatních obcích bez kanalizace a doporučených k výstavbě v PRVKUK – do roku 2015 – 2020.
6. Výstavba či rekonstrukce kanalizačních zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu – do roku 2020.

2.3 Vztah k jiným koncepcím a možnost kumulace vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví s jinými záměry

V této kapitole jsou uvedeny hlavní relevantní strategické dokumenty, které mohou mít vliv na provádění koncepce i dopad na vymezené území ČR. Vzhledem k tomu, že přehled dokumentů neslouží v tomto případě ke stanovení hodnotícího rámce, tedy pro výběr referenčních cílů ochrany životního prostředí (a veřejného zdraví), ale je východiskem pro tvorbu indikátorů a environmentálních kritérií pro výběr projektů, je podán základní přehled strategických dokumentů, jejichž implementace může mít v dotčeném území významný vliv.

Projekty realizované v rámci Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací ČR budou doplňovat aktivity implementované v rámci jiných programů (např. OP ŽP, státní rozpočet apod.). Uvedením záměrů a projektů v PRVKÚ ČR nevzniká nárok na financování letech 2008 – 2010 respektive do roku 2015. Projekty budou podléhat standardním podmínkám při podání žádosti o financování včetně posouzení vlivů na životní prostředí.

Klíčovým dokumentem, se kterým musí být PRVKÚ ČR v souladu jsou v první řadě:

- Koncepce vodohospodářské politiky MZe po vstupu do EU na období 2004 – 2010
- Plán hlavních povodí ČR, 2007

PRVKÚ ČR má přímý či nepřímý vztah k následujícím strategickým dokumentům, které zpracovatel vyhodnocení vzal v úvahu:

- Strategie udržitelného rozvoje ČR, 2004
- Státní politika životního prostředí ČR, 2004 – 2010
- PRVKÚK v jednotlivých krajích ČR, schválené krajskými zastupitelstvy
- Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007-2013 z roku 2006
- Plán odpadového hospodářství ČR, 2003
- Národní program na zmírnění dopadu změny klimatu v ČR, 2007
- Integrovaný národní program snižování emisí ČR, 2005
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti, 2005
- Národní rozvojový plán ČR na období 2007-2013
- Národní strategický referenční rámec ČR na období 2007-2013
- Operační program Životní prostředí 2007-2013
- Strategie regionálního rozvoje 2007-2013
- Politika územního rozvoje ČR, 2006
- Bezpečnostní strategie ČR přijaté vládou v roce 2003

- Strategie ochrany před povodněmi na území ČR, 2000
- Akční program zdraví a životního prostředí České republiky (NEHAP), 1998
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21.století („program ZDRAVÍ 21“), 2002
- Protokol o vodě a zdraví, ratifikovaný v roce 2005

V obecné úrovni lze konstatovat, že bude docházet především ke kumulaci pozitivních, ale částečně i potenciálních negativních vlivů PRVKŮ ČR s vlivy ostatních strategických dokumentů.

V konkrétní rovině, to znamená při realizaci konkrétních projektů, ale budou proti potenciální negativní kumulaci vlivů na úrovni implementace projektů působit následující postupy:

1. Důsledná aplikace environmentálních kritérií pro výběr projektů, nikoliv formální.
2. Důsledné využití procedur posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (EIA) v těch případech, kdy je aplikace EIA relevantní.

Smyslem posuzování vlivů strategických dokumentů i konkrétních projektů realizovaných v jejich rámci přitom je maximalizovat jejich pozitivní a minimalizovat jejich negativní vlivy na životní prostředí.

3 Informace o současném stavu životního prostředí v dotčeném území a jeho pravděpodobný vývoj bez provedení koncepce

3.1 Úvod

K přehledu stavu životního prostředí je nezbytné uvést, že dostupné údaje o současném stavu životního prostředí v dotčeném území zpracovatel Vyhodnocení při přípravě níže uvedené kapitoly čerpal především z oficiálně vykazovaných údajů Ministerstva ŽP ČR a Ministerstva zemědělství ČR.

Výše uvedené zdroje byly tam, kde to bylo možné, doplněny dalšími relevantními zdroji o stavu ŽP (viz seznam podkladů v kap. 18). Podle názoru zpracovatele jsou dostatečným podkladem pro zpracování Vyhodnocení v rozsahu, požadovaném citovaným zákonem ČR č. 100/2001 Sb.

Dále je nezbytné uvést, že cílem kapitoly o stavu životního prostředí zájmového území ČR není provést samostatnou kompletní analýzu stavu životního prostředí, ale odlišit významné nedostatky a trendy v zatížení jednotlivých složek ŽP i v jejich geografické distribuci tak, aby bylo možno posoudit vliv navrhované koncepce PRVKÚ ČR (cíle, opatření, projekty) jako strategického dokumentu celostátního významu na vývoj životního prostředí (viz kap. 5 tohoto vyhodnocení).

3.2 Základní charakteristiky životního prostředí v dotčeném území

3.2.1 Ovzduší

3.2.1.1 Emisní situace

Emise znečišťujících látek

Zdroje znečišťování ovzduší se podle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), v platném znění, dělí na stacionární (zvláště velké, velké, střední a malé) a mobilní. Zvláště velké, velké a střední zdroje jsou sledovány jako bodové zdroje jednotlivě, malé zdroje plošně na úrovni obcí, mobilní zdroje liniově (vybrané sčítané úseky) a plošně (ostatní silnice) na úrovni krajů ČR. Údaje o emisích znečišťujících látek a další technické údaje o zdrojích znečišťování ovzduší jsou evidovány v databázích REZZO (Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší).

Celkové emise hlavních znečišťujících látek v ČR v roce 2006 a podíly jednotlivých kategorií zdrojů REZZO 1 – 4 jsou přehledně uvedeny v následující tabulce 3.1. Emise zahrnují rovněž celkové emise z dopravy a provozu ostatních mobilních prostředků, včetně otěrů silnic, brzd a pneumatik.

Tabulka 3.1 Celkové emise vybraných základních znečišťujících látek v roce 2006*

Kategorie zdrojů	TZL		SO ₂		NO _x		CO		VOC		NH ₃	
	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%	tis.t	%
Zvláště velké a velké zdroje	13,1	22	181,9	88	141,4	50	160,2	35	18,2	11	16,3	25
Střední zdroje	5,0	8	4,0	2	3,7	1	4,7	1	3,1	2	10,8	17
Malé zdroje	12,8	22	20,4	10	8,2	3	62,6	14	102,8	61	34,6	54
Celkem stacionární zdroje	30,9	52	206,2	100	153,3	54	227,5	50	124,1	73	61,7	96
Mobilní **	28,0	48	0,6	0	131,5	46	230,7	50	45,1	27	2,5	4
Celkem	58,9	100	206,8	100	284,8	100	458,2	100	169,2	100	64,2	100

Zdroj: Zpráva o ŽP ČR 2006

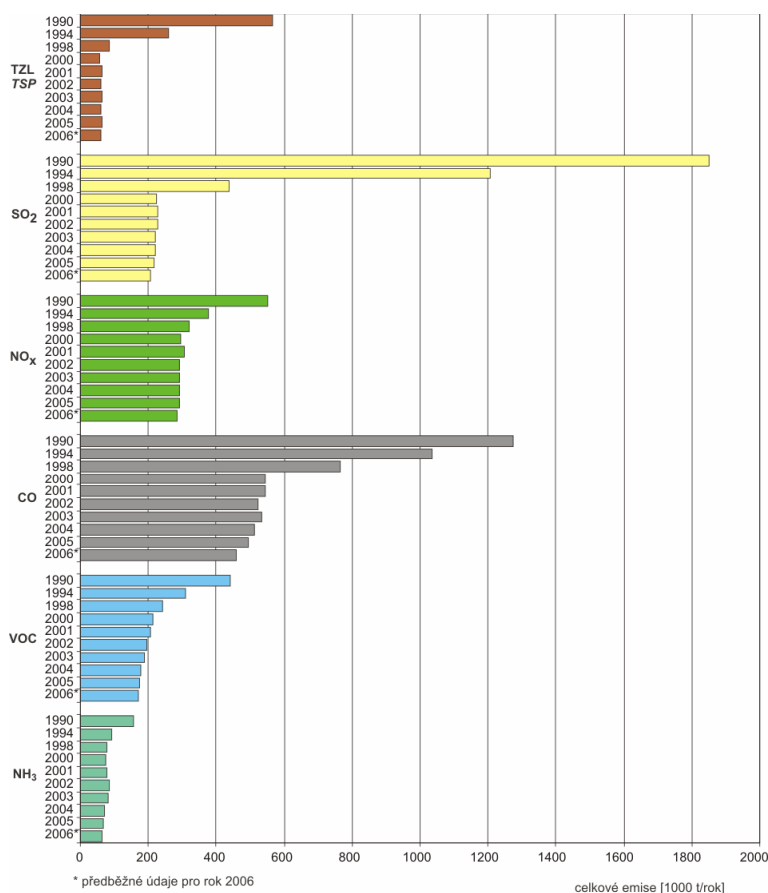
Pozn.: * údaje před validací (předběžné)

** uvedené údaje zahrnují emise z celkového prodeje pohonných hmot, tj. včetně těch, které jsou spotřebovávány mimo území ČR

Problematickou skupinou jsou mobilní zdroje, u nichž je v posledních letech zaznamenán nárůst emisí spojený se zvyšujícími se spotřebami pohonných hmot a nárůstem přepravních výkonů jak v individuální dopravě, tak v nákladní vnitrostátní i tranzitní dopravě.

Vývoj celkových emisí vybraných základních znečišťujících látek v letech 1990 až 2006 je uveden na následujícím obrázku 3.1.

Obrázek 3.1 Vývoj emisí hlavních znečišťujících látek v České republice, 1990 – 2006

Poznámka:
Pro období 2000-2005 korigované údaje.

Zdroj: ČHMÚ, Pozn.: údaje za rok 2006 jsou předběžné

TZL – od roku 2001 připočteny emise z otěrů vozovek, pneumatik a brzdových systémů u silniční dopravy

NH₃ – emise ze zemědělství jsou od roku 2003 vypočítávány podle nové metodiky

Z obrázku 3.1 je jednoznačně vidět pokles emisí SO₂ a TZL v letech 1990 – 1995, který byl způsoben investicemi do odsiřování zdrojů v oblasti energetiky a hospodářskými změnami. Rovněž docházelo ke snižování NO_x, CO a VOC v důsledku realizace opatření reagujících na změny legislativních předpisů.

3.2.1.2 Imisní situace

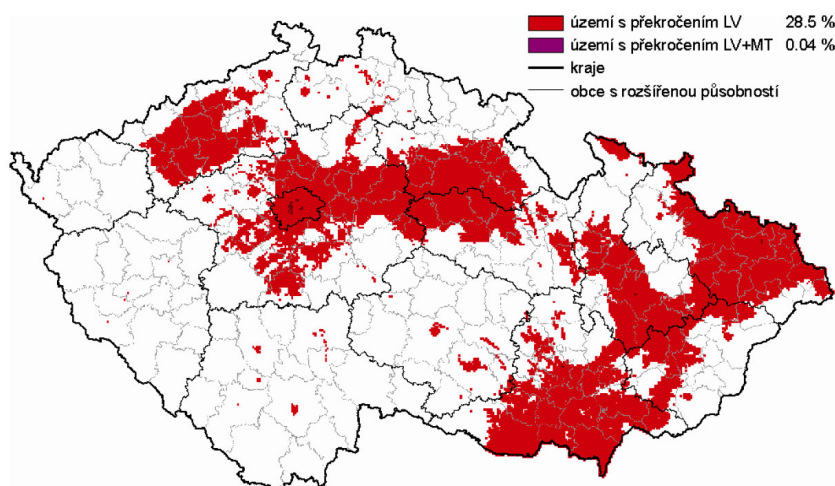
V oblasti ochrany ovzduší je vytvořena a dále rozvíjena celá soustava nástrojů pro objektivní sledování a hodnocení stavu a vývoje kvality ovzduší na území ČR. Mezi tyto nástroje patří například rozšíření sítě imisního monitoringu, evidence a sledování množství emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší, sítě pro sledování atmosferické depozice, vylepšení prostředků pro shromažďování, archivaci a verifikaci imisních a emisních údajů a jiné.

Makroimisní charakteristika

Oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší se podle zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění vymezují jako území v rámci zóny nebo aglomerace, na kterém došlo k překročení hodnoty imisního limitu pro jednu nebo více znečišťujících látek. Mezi aglomerace patří Praha, Brno a Moravskoslezský kraj, do zón pak patří ostatní kraje ČR.

Od roku 2006 jsou oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší vyhlášovány na úrovni územních jednotek obcí se stavebním úřadem. Grafické znázornění oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO), vyhlášených na základě imisních dat z roku 2004 je uvedeno v následujícím obrázku.

Obrázek 3.2 Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší vzhledem k limitům pro ochranu lidského zdraví, 2006

Zdroj: ČHMÚ

V roce 2006 žilo v OZKO (bez zahrnutí ozónu) přibližně 65 % obyvatel České republiky. Jedná se o 29 % rozlohy území ČR. K překročení cílových imisních limitů sledovaných látek (As, Cd, Ni a benzo(a)pyren) došlo v roce 2006 na 9 % území ČR.

Výsledky modelových výpočtů oblastí s překročenými imisními limity pro ochranu lidského zdraví – pro jednotlivé zóny/aglomerace v roce 2006 jsou uvedeny v následující tabulce 3.2 jako podíl území s překročenými limity na celkovém území zóny/aglomerace.

Tabulka 3.2 Překračování imisních limitů pro ochranu zdraví obyvatel v roce 2006

Zóna/Agglomerace	SO ₂ 4.max 24h průměr >40 µg.m ⁻³	PM10 roční průměr >40µg.m ⁻³	PM10 36.nejvyšší 24 h průměr >50 µg.m ⁻³ >35x/rok	NO ₂ roční průměr >40 µg.m ⁻³	Benzen roční průměr >5 µg.m ⁻³	Souhrn	As roční průměr > 6 ng.m ⁻³	B(a) P roční průměr >1 ng.m ⁻³	Souhrn
Praha	-	4	98	14	-	98	-	96	96
Středočeský kraj	-	-	38	-	-	38	-	8	8
Jihočeský kraj	-	-	1	-	-	1	-	2	2
Plzeňský kraj	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Karlovarský kraj	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Ústecký kraj	-	2	42	-	-	42	-	14	14
Liberecký kraj	-	-	4	-	-	4	-	8	8
Královéhradecký kraj	-	-	43	-	-	43	-	6	6
Pardubický kraj	-	-	37	-	-	37	-	5	5
Vysočina	-	-	2	-	-	2	-	2	2
Brno	-	2	63	5	-	63	-	77	77
Jihomoravský kraj	-	-	58	-	-	58	-	7	7
Olomoucký kraj	-	1	48	-	-	48	-	8	8
Zlínský kraj	-	1	32	-	-	32	-	15	15
Moravskoslezský kraj	-	28	65	-	1	65	2	33	33

Zdroj: ČHMÚ

Z výše uvedených údajů vyplývá, že imisní zátěž suspendovanými částicemi a benzo(a)pyrenem představuje velmi významný plošný problém. V případě benzenu se jedná o problém lokálního charakteru.

Příčinou zhoršeného imisního stavu mohou být jak nepříznivé klimatické podmínky ve sledovaném období, tak i nárůst emisí z primárních zdrojů. Zásadní roli na znečištění ovzduší v České republice však hraje doprava a způsob vytápění v malých zdrojích znečišťování ovzduší. Při použití dřeva a uhlí pro vytápění dochází ke zvýšení emisí prachových částic, PAU a těžkých kovů.

3.2.2 *Voda*

3.2.2.1 *Kvantitativní údaje*

V roce 2006 spadlo na území ČR průměrně 694 mm srážek, což představuje 102 % srážkového normálu vzhledem k dlouhodobému průměru za období 1961–1990. Srážkově byl tedy rok 2006 na území ČR normální.

Rok 2006 byl na většině území ČR průtokově mírně nadprůměrný a na povodňové situace bohatý. Průměrné roční průtoky se převážně pohybovaly od 110 % do 130 % dlouhodobých ročních průměrů (Q_A). V roce 2006 bylo odebráno celkem 1 556,9 mil. m³ povrchových vod, tj. o 3,5 mil. m³ více než v roce 2005.

V roce 2006 bylo do vodních toků vypuštěno 2 024,1 mil. m³ odpadních a důlních vod. Oproti roku 2005, kdy byl ve vypouštění vod pokles, dochází v roce 2006 k nárůstu o 2,7 % a tím došlo k vyrovnání celkového množství vypouštěných vod na úroveň roku 2004.

V roce 2006 došlo k významným povodňovým situacím, lze tedy označit rok 2006 za rok relativního „povodňového neklidu“ po extrémním roce 2002. Výskyt povodňových situací byl spojen zejména s jarním táním sněhu.

3.2.2.2 *Kvalitativní údaje*

Bodové zdroje znečištění

Jakost povrchových vod ovlivňují především bodové zdroje znečištění (města a obce, průmyslové závody a zemědělské objekty soustředěné živočišné výroby). V letech 1990 až 2006 došlo k významnému poklesu vypouštěného znečištění zejména v ukazatelích biochemická spotřeba kyslíku, naopak mírně vzrostla chemická spotřeba kyslíku, nerozpuštěné látky a v ukazateli rozpuštěné anorganické soli.

Mezi bodové zdroje znečištění patří i ČOV. V tabulce 3.3 na následující straně je uvedeno množství znečištění v t/rok, které bylo vypuštěno z ČOV v jednotlivých krajích v roce 2006.

Plošné zdroje znečištění

Jakost povrchových a podzemních vod významně ovlivňuje rovněž plošné znečištění - zejména znečištění vlivem zemědělského hospodaření, atmosferickými depozicemi a erozními splachy z terénu. S pokračujícím výrazným poklesem znečištění z bodových zdrojů se stává převažujícím zdrojem plošné znečištění.

Jeho podíl je podstatný zvláště u dusičnanů, pesticidů a okyselujících složek prostředí, méně u fosforu, a je odlišný v různých oblastech ČR v závislosti na hustotě osídlení, podílu čištění vypouštěných odpadních vod, intenzitě a způsobu zemědělského hospodaření a úrovni atmosférické depozice.

Havarijní znečištění

Na jakost povrchových a podzemních vod negativně působí i havarijní znečištění. V roce 2004 bylo v ČR zaznamenáno celkem 84 případů havarijního znečištění nebo ohrožení jakosti vod v roce 2006 už 205 případů, z toho na podzemních vodách bylo zaznamenáno 5 případů. Nejčastěji byly zaznamenány úniky ropných látek do povrchových vod představovaly 49% případů a dále ve 14% chemické látky (mimo únik těžkých kovů).

V členění podle původců havárií byly nejpočetnější havárie způsobené při dopravě (15%), ale v 66% případů se vůbec nepodařilo odhalit původce

Mikrobiální znečištění

Mikrobiální znečištění toků je významným faktorem zejména při úpravě povrchové vody na vodu pitnou a při užívání povrchových vod ke koupání. Vyhodnocení relevantních ukazatelů v profilech státní sítě ukazuje, že mikrobiální znečištění toků v ČR je vysoké. Toto znečištění pochází především z komunálních zdrojů znečištění.

Zvlášť nebezpečné a nebezpečné látky

Význam problematiky nebezpečných látek ve vodním prostředí roste, rozšiřuje se také rozsah sledovaných látek. Trvalým úkolem v tomto směru je proto zamezit jejich únikům. Důležité je jejich dohledávání ve vodním prostředí, u možných zdrojů znečištění a integrovaná prevence emisí.

Tabulka 3.3 Znečištění na čistírnách odpadních vod v ČR v tunách za rok 2006

Území, kraj	Znečištění na ČOV t/rok									
	BSK ₅		CHSK _{Cr}		NL		N _{Celk.} *		P _{Celk.} *	
	Na přítoku	Na odtoku	Na přítoku	Na odtoku	Na přítoku	Na odtoku	Na přítoku	Na odtoku	Na přítoku	Na odtoku
Hl. město Praha	29 387	647	77 881	4 771	45 148	980	6 770	2 327	792	81
Středočeský	21 081	675	42 989	3 042	21 185	824	3 569	1 271	636	147
Jihočeský	14 911	792	30 853	2 838	13 489	638	2 062	835	340	67
Plzeňský	16 625	239	35 725	1 589	18 175	323	2 508	615	418	48
Karlovarský	5 170	165	11 296	1 016	5 902	214	1 066	512	187	39
Ústecký	12 048	327	26 949	1 878	15 288	386	1 301	283	333	46
Liberecký	4 014	195	10 937	1 157	5 127	259	832	418	143	20
Královéhradecký	10 223	310	23 095	1 628	11 912	435	1 532	653	244	73
Pardubický	6 138	156	15 200	1 023	6 801	236	1 179	455	140	38
Vysočina	15 922	386	31 208	1 996	16 558	489	2 687	902	410	87
Jihomoravský	21 342	532	46 700	2 837	26 568	895	4 078	919	635	91
Olomoucký	12 122	300	26 627	1 541	13 676	442	1 964	555	304	54
Zlínský	11 358	242	27 758	1 351	17 653	349	2 198	710	296	75
Moravskoslezský	26 422	523	51 959	3 347	28 080	908	4 455	1 541	664	113
ČR	206 763	5 489	459 177	30 015	245 562	7 379	36 199	11 996	5 542	978

Zdroj: ČSU

Pozn. * Ukazatel znečištění není zjišťován ze všech sledovaných ČOV

Jakost povrchových vod

Pro hodnocení znečištění byla použita klasifikace jakosti povrchových vod podle ČSN 757221, údaje byly převzaty ze státní sítě sledování jakosti povrchových vod, provozované ČHMÚ.

Celkově lze konstatovat, že z dlouhodobého hlediska se jakost vody v tocích trvale zlepšuje. Od počátku 90. let výrazně poklesl v rámci sledovaných profilů jakosti povrchových vod počet profilů s nejhoršími třídami jakosti (V. a IV.). Postupně došlo k eliminaci V. třídy jakosti vod (velmi silně znečištěná voda). Přes dosažené zlepšení však nelze považovat současný stav za zcela vyhovující, problematické jsou hlavně úseky vodních toků s menší vodností a vysokou kumulací zdrojů znečištění.

Jakost podzemních vod

Hodnocení jakosti podzemních vod se provádí srovnáním naměřených hodnot ukazatelů jakosti podzemních vod s hodnotami mezi analytických stanovení, s hodnotami kritérií A, B a C podle Metodického pokynu odboru pro ekologické škody MŽP – kritéria znečištění zemin a podzemní vody z roku 1996 a s limity pro pitnou vodu dle vyhlášky MZ č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.

V oblasti jakosti podzemních vod došlo v roce 2004 ve srovnání s rokem 2003 k mírnému zhoršení zejména u mělkých vrtů.

Z celkového hodnocení objektů vyplývá, že nejvýraznějšími ukazateli znečištění jsou dusíkaté látky (zejména dusičnany a amonné ionty), chloridy a kovy (zejména Al). Organické látky se na znečištění podzemních vod podílejí v menší míře.

3.2.2.3 Zásobování pitnou vodou

V roce 2006 bylo zásobováno pitnou vodou 92,4 % obyvatel ČR z vodovodů pro veřejnou potřebu. Z hlediska potřeby vody a stávající bilance nedochází k nárůstu spotřeby, provozovatelé vodovodů spíše udávají její snižování nebo stagnaci, což lze vysvětlit nárůstem cen za odběr pitné vody.

Nejvyšší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou spotřebu byl v roce 2006 v Hlavním městě Praze (99,2 %) a v Karlovarském kraji (98,4 %), nejnižší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou je v kraji Plzeňském (82,4 %) a Středočeském (82,8 %). Délka vodovodní sítě byla prodloužena a dosáhla délky 69 435 km. Přehled zásobování vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu v letech 1989 a 1999 až 2006 je uveden v následující tabulce 4.4.

Tabulka 4.4 Zásobování vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu v letech 1989 a 1999 – 2006

Ukazatel	Měrná jednotka	1989	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Obyvatelé (střední stav)	tis. obyvatel	10 364	10 283	10 273	10 287	10 201	10 201	10 207	10 234	10 267
Obyvatelé skutečně zásobovaní vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu	tis. obyvatel	8 537	8 936	8 952	8 981	9 156	9 179	9 346	9 376	9 483
	% obyvatel	82,4	86,9	87,1	87,3	89,8	89,8	91,6	91,6	92,4

Zdroj: ČSU

Údaje za vodovody a kanalizace hlavních provozovatelů

Na území České republiky jsou vymezeny chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV). Jednou z nejvýznamnějších oblastí je Liberecký kraj, kde téměř z 60% celkové rozlohy kraje zaujímají CHOPAV – Jizerské hory, Krkonoše a Severočeská křída.

3.2.2.4 Odvádění a čištění odpadních vod

U všech aglomerací v ČR větších než 10 000 EO jsou vybudovány čistírny odpadních vod alespoň se základním mechanicko-biologickým čištěním (ve smyslu směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod). Celkový počet čistíren odpadních vod s mechanicko-biologickým čištěním vod v České republice za rok 2006 je uveden v následující tabulce 3.5.

Tabulka 3.5 Celkový počet čistíren odpadních vod v ČR v roce 2006

Území, kraj	Počet ČOV celkem	Celková kapacita ČOV m ³ /den	Počet ČOV				
			mechanických	mechanicko-biologických			
				celkem	z toho s dalším odstraňováním		
					N	P	N + P
Hl. město Praha	26	634 863	0	26	6	0	15
Středočeský	364	330 588	6	358	111	6	87
Jihočeský	243	270 339	10	233	33	6	23
Plzeňský	174	180 814	1	173	26	2	16
Karlovarský	91	118 389	5	86	18	2	5
Ústecký	176	288 193	11	165	11	2	9
Liberecký	75	167 303	3	72	5	2	8
Královéhradecký	101	230 961	1	100	23	1	15
Pardubický	85	134 788	3	82	19	3	13
Vysočina	169	186 850	8	161	21	14	66
Jihomoravský	170	318 064	1	169	55	11	44
Olomoucký	123	229 932	3	120	26	2	19
Zlínský	85	175 104	0	85	21	3	16
Moravskoslezský	135	509 743	12	123	52	1	17
Česká republika	2 017	3 775 931	64	1 953	427	55	353

Zdroj: ČSU

V ČR žilo v roce 2006 v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu celkem 80 % obyvatel. Nejvyšší podíl obyvatel připojených na kanalizaci je v Hlavním městě Praze (99,0 %) a Karlovarském kraji (91,6 %), nejnižší podíl je ve Středočeském kraji (66 %), s odstupem následuje kraj Pardubický (68,7 %). Přehled odvádění a čištění odpadních vod z kanalizací pro veřejnou potřebu v roce 1989 a v letech 1999 až 2006 je uveden v následující tabulce 3.6. Délka kanalizační sítě v ČR byla prodloužena a dosáhla délky 36 629 km.

Tabulka 3.6 Odvádění a čištění odpadních vod z kanalizací pro veřejnou potřebu v letech 1989 a 1999 – 2006

Ukazatel	Měrná jednotka	1989	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Obyvatelé (průměrný počet)	tis. obyv.	10 364	10 283	10 273	10 287	10 201	10 201	10 207	10 234	10 267
Obyvatelé bydlících v domech připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu	tis. obyv.	7 501	7 666	7 685	7 706	7 899	7 928	7 947	8 099	8 215
	%	72,4	74,6	74,8	74,9	77,4	77,7	77,9	79,1	80,0

Zdroj: ČSU

Údaje za vodovody a kanalizace hlavních provozovatelů

Z tabulky vyplývá, že na území České republiky bylo v roce 2006 z celkového počtu obyvatel 10 266 646 napojeno na veřejnou kanalizaci pouze 8 214 734 osob, což je 80 % osob.

3.2.2.5 Monitoring

V roce 2006 se prováděl monitoring kvality podzemních a povrchových vod, dále pokračovalo sledování kontaminace biomasy škodlivými látkami na 19 závěrových profilech hlavních řek ČR.

Výsledky akumulčního biomonitorinu ukazují na znečištění chlorovanými pesticidy v závěrových profilech Labe, Bíliny a Vltavy (p,p'-DDT) a nejvíce na Dyji - Pohansku (p,p'-DDE).

Poměrně vysoké hodnoty PCB v indikátorových organizmech se vyskytovaly na sledovaných profilech Svratce pod Brnem v profilu Židlochovice, Vltavě pod Prahou v profilu Zelčín, Bílině – Ústí nad Labem a Labi v Děčíně. Maximální koncentrace PCB byly zjištěny v profilech Ohře – Louny, Bílina – Ústí nad Labem a Svratka – Židlochovice.

Vysoké koncentrace Hg (v indikátorových rybách) byly nalezeny v nárostech na Odře – Bohumíně a Labi – Děčíně. U arsenu byla překvapivě vysoká hodnota zjištěna v Labi – v Lysé nad Labem (koncentrace v biofilmu).

Kvalitativní parametry plavenin a sedimentů byly v roce 2006 sledovány na 45 profilech sítě komplexního sledování jakosti vod. Zjištěné pozitivní výsledky monitoringu v roce 2006 zejména v matici plaveniny naznačují pokračující zlepšování situace. Výjimkou jsou výskyty těžkých kovů na Ohři a Bílině a zvýšené obsahy hexachlorbenzenu na Bílině a dolním Labi. U dlouhodobé kontaminace signalizuje mírně zvýšené znečištění plavenin kadmiiem a znečištění látkami skupiny PAU (Lužická Nisa, Otava, horní Labe, Odra, Morava).

3.2.2.6 Kontrolní činnost

Kontrolní činnost v ochraně vod se soustředila na nakládání s odpadními vodami, závadnými látkami, bodové zdroje ze zemědělské činnosti a staré zátěže. Kontrola ČOV probíhala ve 2 velikostních kategoriích – nad 10 000 EO a 500 až 10 000 EO.

Hospodaření zemědělských subjektů je sledováno především ve zranitelných oblastech, kde jsou povrchové nebo podzemní vody s obsahy dusičnanů více jak 50 mg/l nebo této hranice mohou dosáhnout. Kontrola se týkala bodových zdrojů znečištění a skladování hnojiv. Problémem je objektivní prokázání těsnosti velkobjemových nádrží na kejdu, které nelze odstavit z provozu.

ČIŽP ve spolupráci s MŽP a MF kontroluje odstraňování starých ekologických zátěží, které jsou rizikem především pro podzemní vody. V roce 2006 bylo vydáno již pouze 41 nápravných opatření.

3.2.3 Odpady

3.2.3.1 Současná situace a vývoj

Vzhledem k legislativním změnám v krátkém 10 letém období je obtížné porovnávat vývoj produkce a nakládání s odpady v jednotlivých letech a časových řadách. Produkce odpadů dle původu v ČR v letech 2002 - 2004 kolísala mezi 36 a 39 mil. tun, následně došlo k výraznému poklesu na 28,1 mil. tun v roce 2006. V roce 1995 bylo vyprodukováno 66,3 mil. tun všech odpadů, v roce 2002 37,9 mil. tun, v roce 2003 36,1 mil. tun, v roce 2004 38,8 mil. tun a roce 2006 21,3 mil. tun. V tomto množství největší podíl tvoří odpady z průmyslu, energetiky a stavební odpady. V roce 2006 činily odpady z úpravy vody 0,413 mil. tun (1,9% z celkového množství odpadu).

V roce 2006 bylo využito přímo nebo jiným způsobem celkem 12,6 mil. tun všech odpadů. Zařízení na odstraňování odpadů mají dostatečnou kapacitu, zejména zařízení pro skládkování odpadů, které je stále nejběžnějším způsobem odstraňování odpadů. V roce 2006 bylo předáno 36 363 t kalů ČOV k použití na zemědělské půdě.

Stále malý podíl odpadů je spalován a energeticky využíván. V roce 2004 bylo energeticky využito celkem 863,3, v roce 2006 už jen 650,1 tis. tun odpadů. V ČR jsou provozovány tři spalovny komunálních odpadů v Praze, v Brně a v Liberci, dále v 6 zařízeních (cementárny) je spoluspalován odpad. Počet spaloven nebezpečných odpadů je vyšší, většinou s malou kapacitou, ale řada z nich je postupně uzavírána.

Trvale se zvyšuje množství odděleně sebraných využitelných komunálních odpadů a rovněž nebezpečných složek komunálních odpadů.

3.2.3.2 Produkce odpadů v jednotlivých kategoriích

Produkce odpadů v roce 2004 a 2006 v územním členění na kraje je uvedena v tabulce 3.7.

Tabulka 3.7 Produkce odpadů podle sídla podniků v roce 2004 a 2006 v územním členění na kraje v (t)

Kategorie odpadu	2004		2006	
	Celkem	z toho nebezpečné	Celkem	z toho nebezpečné
Hlavní město Praha	7 839 401	232 114	5 129 008	307 772
Středočeský kraj	1 474 041	163 503	1 698 792	206 039
Jihočeský kraj	755 667	62 215	795 238	46 201
Plzeňský kraj	2 184 238	28 803	1 908 253	45 313
Karlovarský kraj	702 515	7 202	459 733	11 150
Ústecký kraj	1 452 303	125 392	1 655 819	128 953
Liberecký kraj	414 995	72 996	329 277	60 216
Královéhradecký kraj	705 319	22 463	365 527	13 260
Pardubický kraj	469 727	21 805	438 364	25 911
Vysočina	951 455	25 730	744 913	52 186
Jihomoravský kraj	3 275 680	79 266	2 594 188	65 661
Olomoucký kraj	1 165 881	132 820	642 917	18 737
Moravskoslezský kraj	4 527 762	431 708	3 727 530	280 904
Zlínský kraj	664 893	18 005	774 210	27 843
ČR celkem	26 583 877	1 424 022	21 263 769	1 290 145

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: podle sídla podniku, tabulka nezahrnuje data o odpadech ze statistického šetření obcí (komunální a ostatní)

Z tabulky 3.7 jednoznačně vyplývá, že největšími producenty ostatního a nebezpečného odpadu v letech 2004 a 2006 bylo hl. města Praha, dále Moravskoslezský kraj. V rámci meziročního srovnání 2004/2006 kleslo celkové množství odpadů o téměř 20% a nebezpečných o cca 14%.

3.2.3.3 Nakládání s odpady

V roce 2006 bylo větší množství odpadů upraveno nebo využito oproti množství odpadů, které bylo uloženo na skládky. Je to způsobeno především zvyšujícím se množstvím vytríděných odpadů, které jsou dále upraveny nebo využity. Přesto se v současné době stále ukládá velké množství odpadů na skládky. Pouze malé množství odpadů je energeticky využito (spalováno).

Recyklace (materiálové využití)

V roce 2006 se recyklace a využívání odpadů jako druhotných surovin v porovnání s předcházejícími lety opět zlepšila. Zvýšil se zejména objem separovaného sběru využitelných složek z komunálních odpadů, z toho především odpadů z obalů a dále stavebních odpadů. Využívají se především kovové odpady, železné i neželezné, a stavební odpady, dále se využívají odpady plastů, skla a papíru.

Skládkování

Skládkování odpadů je stále nejrozšířenějším způsobem odstraňování odpadů vzhledem k poměrně nízkým poplatkům za uložení odpadů na skládky, proto je v připravované novele zákona o odpadech uveden návrh na zvýšení těchto poplatků. Počet skládek má stále klesající tendenci. Od roku 2009 by měl být zajištěn jejich plný soulad se současnou legislativní úpravou, se směrnicí rady 1999/31/ES o skládkách odpadu. V současné době (data k r. 2006) je v provozu celkem 250 skládek, z toho na 33 skládkách je možné ukládat nebezpečný odpad, celková projektovaná kapacita skládek činí cca 10 mil. m³. Celková kapacita provozovaných skládek je dostatečná i s výhledem na nejbližší roky.

Spalování

Stále malé procento odpadů je v ČR energeticky využíváno nebo spalováno, protože spalování je v porovnání se skládkováním výrazně dražší. Jedná se především o odpady nebezpečné. V roce 2006 bylo energeticky využito jen 2,4 % z celkové produkce odpadů a spáleno 0,3 %. V roce 2006 bylo v provozu 27 spaloven nebezpečných odpadů a 3 spalovny komunálních odpadů. Kromě spalování odpadů ve speciálních spalovnách se odpady energeticky využívaly v 6 cementárnách.

V ČR jsou v provozu tři spalovny komunálního odpadu: SAKO v Brně s kapacitou 240 tis. t odpadů ročně, spalovna Pražské služby v Praze-Malešicích s projektovanou kapacitou 310 tis. t/rok a spalovna TERMIZO v Liberci s projektovanou kapacitou 96 tis. tun /rok. V roce 2006 bylo celkem spáleno a energeticky využito 380 tis. t komunálních odpadů, tj. 9,6 % jejich produkce. Od roku 2001 dochází ke snižování počtu provozovaných spaloven nebezpečných odpadů.

Nakládání s nebezpečnými odpady

V roce 2006 bylo vyprodukováno a nakládáno celkem s 1 307 tis. t nebezpečných odpadů, což znamená pokles produkce na úroveň v roce 2002. Z toho podniky vyprodukovaly 1 290 tis. tun, a 17 tis. tun nebezpečného odpadu pocházelo z komunálního odpadu.

Nakládání s komunálními odpady

Produkce komunálních odpadů v letech 1995 až 2002 neustále mírně rostla. V letech 2003 a 2004 zůstala produkce zhruba na stejné úrovni, v roce 2005 mírně rostla a v roce 2006 překročila hranici 3 mil. tun. Stále nejběžnějším způsobem odstranění komunálních odpadů je skládkování. Zvyšuje se množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu. Většina měst a obcí má zaveden systém sběru komunálního odpadu a jsou zapojeny do systému smluv uzavřených se společnostmi EKO-KOM, a.s. Využitelné vyseparované složky komunálního odpadu jsou pak dále materiálově využívány. Z hlediska plnění požadavků EU na recyklaci odpadu z obalů se ČR řadí mezi úspěšné země a jako jediná nová členská země již plní její požadavky.

Nakládání s kaly ČOV

Po zavedení vyhlášky č. 382/2002 Sb., o podmínkách použití kalu na zemědělské půdě nastal v ČR odklon od tohoto způsobu využití kalu. Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě se výrazně zvýšil z 3,4 % v roce 2004 na 11,5 % v roce 2006. V dalších letech se ukáže zda tento trend bude pokračovat.

V návaznosti na POH ČR byl zpracován Realizační program pro kaly z čistíren odpadních vod (RP kaly ČOV), 2004.

3.2.4 Půda

3.2.4.1 Současná situace a vývoj

Stejně jako v roce 2005 docházelo v roce 2006 k poklesu výměry zemědělské půdy a snižovalo se také procento jejího zornění. Pokračuje zájem o nezemědělské využití zemědělského půdního fondu pro účely bydlení a podnikání. Části zemědělské půdy byly zatravněny a převedeny na trvalé travní porosty. Pozitivním trendem je nárůst výměry lesní půdy a vodních ploch.

Co se týká rozsáhlých opuštěných ploch, vzniklých v sídelních útvarech po předchozí těžbě surovin a průmyslové činnosti (takzvané brownfieldy), nejsou tyto plochy z hlediska nákladů, které je nutno vynaložit na případnou sanaci, v popředí zájmu investorů.

3.2.4.2 Bilance půdy

Vývoj druhů pozemků zemědělské půdy a lesních pozemků (tis. ha) na území ČR v letech 1990, 2005 - 2006 je uveden v následující tabulce 3.8.

Tabulka 3.8 Vývoj druhů pozemků zemědělské půdy a lesních pozemků (tis. ha) v ČR v letech 1990, 2005 – 2006

Rok	Orná půda (tis. ha)	Trvalé travní porosty (tis. ha)	Zemědělská půda (tis. ha)	Lesní pozemky (tis. ha)
1990	3 219	833	4 288	2 630
2005	3 047	975	4 259	2 647
2006	3 040	976	4 254	2 649

Zdroj: ČÚZK

3.2.4.3 Vstupy látek do půdy

Cizorodé látky se do půdy dostávají zejména aplikací hnojiv, upravených kalů z ČOV, pesticidů a atmosferickou depozicí. Mezi závažné vstupy patří zejména rizikové prvky obsažené například v čistírenských kalech nebo v přípravcích na ochranu rostlin.

Pozitivně mohou do půdy vstupovat minerální hnojiva, která naopak dodávají potřebné minerály, jako je dusík (N), fosfor (P) a draslík (K).

Průběžně se provádí podrobný, plošný monitoring zemědělských půd z hlediska obsahu cizorodých látek organického a anorganického původu.

Souhrnně je možné konstatovat, že aplikace agrochemikálií na půdu v posledních 5 letech neklesá a dokonce se mírně meziročně zvýšila, což vytváří značný tlak zejména na kvalitu povrchových a podzemních vod.

Kaly z čistíren odpadních vod

Kaly z čistíren odpadních vod patří mezi hlavní rizikové vstupy do půdy. Kal může být aplikován na půdu pouze v upraveném stavu a při splnění limitovaných obsahů rizikových prvků a rizikových látek. Jedná se zejména o obsah těžkých kovů As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn. V letech 2001–2005 se počet vzorků nevyhovujících vyhlášce plynule snižoval, v roce 2006 se vrátil na úroveň roku 2001.

Vodní a větrná eroze půdy

Vodní erozí je značně ohroženo 41 % zemědělských půd. Větrnou erozí je potenciálně ohroženo 8 % zemědělské půdy, spolu s mírným ohrožením 6 % půd.

Rekultivace půd

Rekultivace půd se provádí zejména u půd, které byly dotčeny těžbou nerostných surovin. V tomto území se jedná zejména o oblasti bývalé těžby hnědého uhlí (západní a severní Čechy), uranových rud (Stráž pod Ralskem), o bývalé lomy, o část pozemků dotčených těžbou šterkopísků z náplavů řek a také o oblasti, kde byla již dříve ukončena těžba černého uhlí a stále probíhá jejich rekultivace. Rekultivace zlepšuje vodohospodářské poměry a napomáhá existenci rostlinných a živočišných druhů, tak i zlepšuje krajinný ráz.

Plocha dotčená těžbou nerostných surovin se v posledních letech pohybuje na úrovni 70 tis. ha. Z provedených rekultivací připadla polovina na rekultivace lesnické, třetina na rekultivace zemědělské, méně byly zastoupeny rekultivace vodohospodářské a ostatní. K poklesu ploch ovlivněných těžbou a naopak nárůstu rekultivovaných ploch došlo za roky 2002 – 2006.

3.2.5 Příroda a krajina

V ČR stejně jako v celé střední Evropě převládá kulturní krajina ovlivněná intenzivní antropogenní činností. Působení člověka mělo za příčinu vznik několika unikátních krajinných typů, ve kterých se udržela nebo vytvořila řada jedinečných ekosystémů. Další intenzifikace zemědělské a průmyslové výroby tyto ekosystémy ohrožuje. Důsledkem je snížená retenční schopnost krajiny, snížená biodiverzita zemědělských ekosystémů, nízká biodiverzita monokulturních lesů a staré ekologické zátěže.

V posledních letech se v oblasti ochrany přírody krajů začíná prosazovat koncepční přístup, v rámci tvorby materiálu „Koncepce ochrany přírody kraje“, který analyzuje dosavadní stav a ukládá prioritní úkoly v daném území na období 10 let. Zásadou dlouhodobé tradice v ochraně přírody a zvyšujícím se dotačním prostředkům se situace pozvolna zlepšuje. Jsou prováděny hospodářské zásahy (tzv. management) v maloplošných chráněných územích jako kosení a údržba porostů. V rámci Programu péče o krajinu jsou prováděny zásahy na podporu zachování významných biotopů. Program revitalizace říčních systémů podpořil akce pro zvýšení retenční schopnosti území a zvýšení protipovodňové ochrany a ochrany vodních biotopů.

V případě ochrany krajinného rázu lze za problémové zásahy v současnosti považovat zejména velkoplošné terénní úpravy související s výstavbou či rekonstrukcí infrastruktury a také stožárové stavby, jak v ZCHÚ tak ve volné krajině.

Mezi negativní dopady výstavby nové infrastruktury (obzvláště dopravní) na přírodu patří zejména riziko zvýšení fragmentace krajiny. Z tohoto důvodu je vhodné se u liniových staveb dopravní infrastruktury zaměřit na rekonstrukci stávající sítě komunikací s cílem řešit jejich migrační prostupnost.

V následující tabulce 3.9 jsou uvedeny počty a výměry chráněných území, zvláště chráněných území, EVL a PO zjištěné v roce 2008.

Tabulka 3.9 Souhrnný přehled chráněných území, EVL, PO a objektů v ČR (stav k únoru 2008)

Kategorie	Počet	Výměra (ha)	Podíl na území ČR v %
Národní parky	4	119 489.0000	1.51
CHKO	25	1 086 737.3000	13.77
Národní přírodní památky	105	2 822.1956	0.03
Národní přírodní rezervace	112	28 714.7487	0.36
Přírodní památky	1196	27 411.1675	0.34
Přírodní rezervace	784	36 895.1153	0.46
PP, PR, NPP, NPR	2 197	95 843.2271	1.21
PP, PR, NPP, NPR na území NP, CHKO	699	53 182.5869	0.67
ZCHÚ celkem	2 226	1 248 886.9402	15.83
Ptačí oblasti	38	693 870.3300	8.79
Smluvně chráněná území	0	-	-
Evropsky významné lokality	867	724 447.9990	9.18
Památné stromy - objekty	4 943	-	-
Památné stromy - jednotlivě	24 458	-	-

Zdroj: MŽP, ČSÚ

3.2.5.1 Územní systémy ekologické stability

Územním systémem ekologické stability krajiny (ÚSES) se rozumí vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Podle § 4 odst. (1) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) je ochrana ÚSES veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Obecnou závaznost získává ÚSES schválením v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí. ÚSES se vymezují v plánech se zákresem existujících a navržených biocenter a biokoridoru s vyznačením zvláště chráněných částí přírody v měřítku 1 : 50 000 (nadregionální a regionální) a 1 : 10 000 (lokální). Finanční zdroje na realizaci ÚSES jsou čerpány z Programu péče o krajinu a Programu revitalizace říčních systémů, ale i komplexních pozemkových úprav.

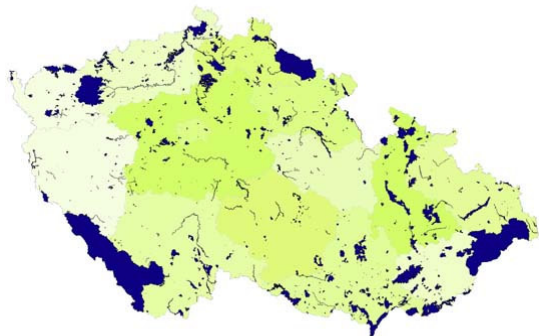
3.2.5.2 Natura 2000

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, byl doplněn o požadavky směrnice Rady 79/409/EHS o ochraně ptáků a směrnice 92/43/EHS o ochraně stanovišť, planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů. Prioritou směrnic je především ochrana biodiverzity (druhové rozmanitosti) v rámci celé Evropské unie.

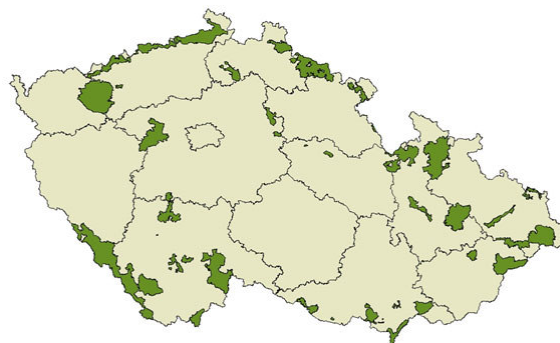
Na území ČR bylo postupně navrženo a poté jednotlivými nařízeními vlády vymezeno 38 ptačích oblastí. Nařízením vlády č. 132/2005 Sb. byl vyhlášen národní seznam evropsky významných lokalit (867 EVL). Nejrozsáhlejší evropsky významné lokality a ptačí oblasti v zájmovém území jsou většinou součástí stávajících velkoplošných chráněných území (CHKO, NP). Některé EVL a PO zasahují na území dvou sousedících krajů.

Přehled evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v ČR a regionech znázorňují následující obrázky.

Obrázek 3.3 Přehled navržených evropsky významných lokalit (modré plochy)

Obrázek 3.4 Přehled ptačích oblastí (zelené plochy)

Zdroj: www.natura.cz

3.2.6 Les

Výměra lesní půdy 2649 ha v ČR je nejvyšší za posledních 80 let. Mírný nárůst výměry lesní půdy lze předpokládat i v dalších letech. Výměra lesní půdy je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 3.10 Vývoj výměry lesní půdy v období 1920 – 2006 (tis.ha), ČR

rok	1920	1930	1945	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2004	2006
Plocha lesů v ČR	2369	2355	2420	2479	2574	2607	2624	2630	2637	2646	2649

Zdroj: MŽP

Pozitivním jevem je zalesňování nevhodné zemědělské půdy. Od roku 2004 je možno získat dotace na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin na zemědělské půdě určených pro energetické využití.

Výměra lesní půdy (tis. ha) se za sledované období 1920 - 2006 pozvolna zvyšuje viz tabulka 3.10. Lesnatost dosáhla v ČR 33,7 % výměry. Mezi nejlesnatější kraje patří Liberecký kraj (44,4 % plochy území kraje tvoří les).

V rámci umělé obnovy lesa jsou do lesních ekosystémů cíleně vnášeny meliorační a zpevňující dřeviny. Dlouhodobá změna druhové skladby obnovovaných porostů pokračuje ve prospěch původních listnatých dřevin a jedle. Podíl listnatých dřevin na umělé obnově se od roku 1990 výrazně zvýšil.

Zdravotní stav lesních porostů v ČR se hodnotí od roku 1986 na monitorovacích plochách, i v roce 2006 došlo k nárůstu defoliace (odlistění). K potlačení tohoto jevu byly minulých letech realizovány projekty vápění imisemi nejvíce poškozených lesů, zejména v Krušných horách a v Orlických horách.

3.2.7 Staré ekologické zátěže

Za staré ekologické zátěže lze v dotčeném území považovat především uzavřené, technicky nevyhovující skládky odpadů, kontaminovaná místa po těžbě černého nebo hnědého uhlí, staré průmyslové podniky a jiné. Zcela specifická je rozsáhlá sanace podzemní vody po chemické těžbě uranu. Největším problémem lokalit se starými ekologickými zátěžemi je zajištění jejich sanace, rekultivace a zabezpečení. Největší prioritou jsou sanace starých ekologických zátěží, u kterých hrozí nebezpečí znečištění zdrojů pitné vody sloužících pro hromadné zásobování obyvatelstva.

3.2.8 Shrnutí

Mezi největší problémy dotčeného území v oblasti životního prostředí v České republice lze zařadit:

- a) Znečištění ovzduší ze stacionárních zdrojů, především suspendovanými částicemi frakce PM_{10} , oxidy dusíku, oxidem siřičitým a přízemním ozónem, a to jak přímo ve vymezeném území, tak i v jeho bezprostřední blízkosti (Moravskoslezský kraj, Praha). Zanedbatelný není ani dálkový přenos znečištění do vzdálenějších oblastí České republiky,
- b) Emise z dopravy, a to zejména v kategorii suspendovaných částic frakce PM_{10} , ale i oxidů dusíku, oxidu uhelnatého, benzo(a)pyrenu v okolí komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou, včetně nárůstu podílu celkových emisí skleníkových plynů,
- c) Hluk z automobilové dopravy v okolí komunikací zatížených intenzivní automobilovou dopravou, zejména v intravilánech měst a obcí,
- d) Mírné zvýšení znečištění povrchových vod v roce 2006 a obrat dlouhodobě příznivého trendu.

Uvedené závěry doplňují a verifikují cíle, stanovené základními strategickými dokumenty a umožňují tak účelnou modifikaci cílů ochrany životního prostředí.

3.3 Vývoj životního prostředí bez provedení koncepce

PRVKÚ ČR je projednáván se všemi 14 krajskými úřady, 28 správami národních parků a chráněných krajinných oblastí, 5 újezdními úřady a 9 odbory výkonu státní správy Ministerstva životního prostředí na základě zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a dále zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledkem dlouhého jednání je předložení koncepce v jediné variantě. Kromě navržené varianty lze definovat nulovou variantu, která znamená zachování stávajícího stavu, bez realizace „Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky.“ Hodnocený PRVKÚ ČR je strategickým dokumentem státní politiky v oboru vodovodů a kanalizací s výhledem do r. 2015. Strategickým cílem je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, a to za sociálně únosné ceny.

Bez realizace tohoto dokumentu nelze zaručit splnění požadavků evropské legislativy v oblasti čištění odpadních vod a zlepšení stavu povrchových a podzemních vod v České

republiky jako složky životního prostředí. Znečištění povrchových vod se meziročně zvýšilo a nastal obrat dlouhodobého pozitivního trendu. V situační zprávě o životním prostředí ČR v roce 2006 je konstatováno vyčerpání potenciálu pro radikální zlepšování životního prostředí. Snižování negativních vlivů na životní prostředí lze docílit jen výrazně vyšším úsilím a investovanými prostředky, k čemuž jsou směřována opatření vlády ČR.

Na druhou stranu by ve stavu bez provedení koncepce nenastala následující rizika identifikovaná v analýze:

- pokles biodiverzity (např. v důsledku případných nevhodných zásahů do EVL a PO, ZCHÚ, ÚSES při zřizování zdrojů podzemních vod, rekonstrukci a výstavbě vodovodů, kanalizací a ČOV),
- nárůst zatížení životního prostředí zejména emisemi do ovzduší a hlukem (např. v důsledku rekonstrukce a výstavby vodovodů, kanalizací a ČOV),
- nárůst výskytu environmentálních a technologických rizik jako důsledek zásahů člověka do prostředí a krajiny (např. v důsledku rekonstrukce a výstavby vodovodů, kanalizací a ČOV).

4 Charakteristika životního prostředí v oblastech, které by mohly být provedením koncepce významně zasaženy

Hlavní cíle PRVKÚ ČR uvedené v kapitole 2.2 se týkají celého dotčeného území ČR. Je tedy možno předpokládat potenciální vliv projektů realizovaných v rámci PRVKÚ ČR a jejich obdobný vliv na celé dotčené území.

Dopady realizace PRVKÚ ČR se však mohou lišit nejen podle charakteru jednotlivých projektů, ale také podle citlivosti lokality, dotčené konkrétním projektem. Tuto problematiku řeší důsledné uplatňování environmentálních kritérií pro výběr projektů (viz kapitola 12) a vzhledem k tomu, že pomocí těchto environmentálních kritérií budou eliminovány (nebudou doporučeny) projekty, které by mohly mít negativní vliv na životní prostředí, lze konstatovat, realizací PRVKÚ ČR nebudou žádné oblasti významně (negativně) zasaženy. Nicméně je však třeba uvést, že v dotčeném území existují dvě skupiny „citlivých“ oblastí, v nichž je potřebné vyhodnocovat potenciální dopady projektů navrhovaných k podpoře v rámci PRVKÚ ČR z hlediska jejich možných nepříznivých vlivů na životní prostředí zvlášť důsledně. Jedná se konkrétně o následující oblasti:

- Oblasti se zvýšenými požadavky na ochranu přírody a krajiny.

Jedná se především o všechna velkoplošná i maloplošná zvláště chráněná území a území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy NATURA 2000 dle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Lokality významné z hlediska ochrany přírody a krajiny jsou v tomto textu uvedeny v kapitole 3.2.5, informace o lokalitách soustavy Natura 2000 jsou doplněny v kapitole 3.2.5.2 a vyhodnocení vlivů na EVL a PO v příloze č. 4 tohoto vyhodnocení. Vymezení těchto území je důležité zejména z hlediska jejich potenciálního ohrožení projekty, které budou zaměřeny na rekonstrukci, modernizaci či výstavbu nových vodovodních sítí a kanalizací (především skupinové vodovody, vodárenské soustavy a nadobecní kanalizační systémy na území jednoho nebo více krajů ČR).

- Oblasti se zvláště zhoršeným stavem životního prostředí.

Z analýzy stavu životního prostředí dotčené oblasti vyplynulo, že postižení některých složek životního prostředí v dotčeném území, zejména znečištění malých vodních toků je způsobeno nedostatečně rozvinutým systémem kanalizačních sítí a ČOV a jejich zastaralostí. Narušený vodní režim a snížená retenční schopnost krajiny je důsledkem nevhodného využívání krajiny lidskou činností. V této souvislosti lze tedy považovat oblasti, kde je zastaralost některých kanalizačních sítí a nedostatečně účinné ČOV za území, v němž je potřeba věnovat pozornost jak negativním, tak především pozitivním dopadům PRVKÚ ČR.

Je však nezbytné uvést, že kromě citovaných environmentálních kritérií pro výběr projektů je další pojistkou provádění projektů v oblastech, které by mohly být projektem významně zasaženy, také samostatného posouzení vlivů projektů (záměrů) na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

5 Veškeré současné problémy životního prostředí, které jsou významné pro koncepci, zejména vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí

5.1 Současné problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí

NATURA 2000

Jakákoliv koncepce nebo záměr, který může samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významně ovlivnit některou z lokalit soustavy Natura 2000 (to znamená území evropsky významné lokality nebo ptačí oblast), podléhá hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany. Možnost významného vlivu PRVKÚ ČR na lokality soustavy Natura 2000 byla posouzena orgány ochrany přírody v rámci zjišťovacího řízení. Vyhodnocení koncepce bylo prostřednictvím zadavatele zasláno orgánům ochrany přírody s žádostí o stanovisko k jejím vlivům na území soustavy Natura 2000 (stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb.).

Z důvodu celostátního charakteru koncepce bylo osloveno všech 56 příslušných orgánů ochrany přírody s žádostí o vydání stanoviska dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (dále zákon). Z 41 obdržených stanovisek příslušných orgánů ochrany přírody vydaných dle §45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění vyplývá, že hodnocená koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými významný vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Dalších 11 orgánů ochrany přírody svým stanoviskem dle §45i zákona významný vliv koncepce na EVL a PO vyloučilo.

V případě lokalit v územní působnosti orgánů státní správy, které k uvedené koncepci nezaslaly své stanovisko (4 stanoviska) dle §45i zákona je v dalším hodnocení uvažováno s potenciálně významným vlivem koncepce na EVL a PO (uplatnění principu předběžné opatrnosti).

Jelikož některé příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem nevyloučily významný vliv PRVKÚ ČR na území soustavy Natura 2000, byl PRVKÚ ČR dále podroben vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Vyhodnocení PRVKÚ ČR je součástí procesu posuzování vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Posouzení vlivů PRVKÚ ČR na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů je samostatnou přílohou č. 4 tohoto vyhodnocení. Seznam stanovisek orgánů ochrany přírody jsou taktéž samostatnou přílohou č. 2 tohoto vyhodnocení.

Závěry hodnocení na EVL a PO

Předmětem předkládaného hodnocení dle § 45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění je posouzení vlivu koncepce: „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky.“ Cílem předkládaného hodnocení je zjistit, zda má koncepce

významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky je koncepčním dokumentem s výhledem do r. 2015, jehož strategickým cílem je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel a dalších odběratelů nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, za sociálně únosné ceny.

Pozornost hodnocení dle § 45i ZOPK byla zaměřena zejména na textovou část, resp. souhrnnou zprávu, která obsahuje v kap. 8 přehled 14 hlavních navrhovaných opatření, jež potenciálně mohou ovlivnit lokality soustavy Natura 2000.

Předložený Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky přináší návrh dvou opatření s nulovým až pozitivním vlivem, u pěti navržených opatření bylo konstatováno rozmezí nulového až významně negativního vlivu, v případě 5 navržených opatření rozmezí mírně negativního až významně pozitivního vlivu a u 2 navržených opatření rozmezí rizika významně negativního až mírně pozitivního vlivu. Potenciální riziko významně negativního vlivu u některých opatření bylo konstatováno z důvodu aplikace principu předběžné opatrnosti, vzhledem k nedostatku konkrétních informací obsažených v hodnocené koncepci. Při aplikaci konkrétních doporučení však lze u těchto opatření konstatovat nulový vliv na lokality soustavy Natura 2000.

Jednotlivá opatření byla blíže komentována (viz Tab.1), případně byla navržena konkrétní doporučení pro eliminaci eventuálního negativního vlivu jejich realizace na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (viz Tab.1 a kap.5) viz příloha č. 4 tohoto vyhodnocení.

Na základě vyhodnocení předložené koncepce v souladu s § 45h,i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění lze konstatovat, že při respektování konkrétních doporučení uvedených v kap. 5, **nebude mít uvedená koncepce významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.**

Posouzení vlivů koncepce na lokality NATURA 2000 je také přílohou č. 4 tohoto vyhodnocení.

5.2 Současné problémy v oblasti veřejného zdraví

V roce 2006 bylo ve 219 převážně nejmenších vodovodech zásobujících dohromady více než 56 000 obyvatel (0,6 %) nejméně u jednoho ukazatele nalezeno překročení nejvyšší mezní hodnoty uvedené ve vyhlášce č. 252/2004 Sb. ve všech provedených stanoveních. Obyvatelé jsou exponováni rizikovému faktoru a může u nich pravděpodobně dojít po dlouhodobé expozici k onemocnění. Risk pro expozici je 0,0059.

V období let 1995 – 2005 podle šetření SZÚ bylo v ČR evidováno celkem 29 epidemií s celkovým počtem 1 484 hlášených onemocnění, u kterých byla jako cesta přenosu označena pitná voda. Epidemie z veřejných vodovodů byly čtyři - v Kuksu, Záhoří, Velké Úpě a Lomnici nad Popelkou. Nejde o zdravotní riziko, ale o reálné poškození zdraví alimentární infekcí z pitné vody, tito lidé se právem mohli soudit a dosáhnout hmotných náhrad za svá onemocnění. Risk pro onemocnění byl v daném období pro Českou republiku 0,000157.

Závěry z posouzení vlivů na veřejné zdraví jsou uvedeny v kapitole 13 a příloze č. 5 tohoto vyhodnocení.

5.3 Současné problémy životního prostředí vztahující se k dalším oblastem životního prostředí

Stav životního prostředí dotčené oblasti byl popsán v kapitole č. 3 tohoto vyhodnocení. Z tohoto popisu a z analýzy shromážděných dat a informací plyne, že nejzávažnějším problémem v celé ČR je stav některých složek životního prostředí, zejména ovzduší (znečištění prachem jako prioritním polutantem, ale i dalšími znečišťujícími látkami) kolem zatížených komunikací a v průmyslových částech zájmového území PRVKÚ ČR a hluk v intravilánech měst a obcí, kterými procházejí komunikace s vysokými intenzitami automobilové dopravy. Z hlediska zaměření předkládané koncepce je možno konstatovat chybějící nebo zastaralé vodovodní nebo kanalizační systémy a ČOV v obcích, které negativně ovlivňují vodní ekosystémy v drobných vodotečích a tocích, nedostatečnou jakost zdrojů pitné vody pro individuální zásobování obyvatel. Na druhou stranu je třeba uvést, že se v zájmovém území nachází řada velmi zachovalých, přírodních, z hlediska biodiverzity a akumulace vod významných oblastí.

Na základě analýzy současného stavu životního prostředí v zájmovém území PRVKÚ ČR a také ve vazbě na cíle PRVKÚ ČR byly v zájmovém území identifikovány současné partikulární problémy životního prostředí vztahující se k dalším oblastem životního prostředí, které jsou uvedeny níže. Tyto identifikované problémy přitom nespádají pod výše uvedené problémy životního prostředí vztahující se k oblastem se zvláštním významem pro životní prostředí ani pod problémy v oblasti veřejného zdraví i když zde často dochází k překryvu.

V souladu s § 10b, odstavec 3, zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění se posuzovatel rozhodl využít rovněž identifikaci hlavních problémů a trendů vývoje životního prostředí z posouzení vlivů Plánu hlavních povodí České republiky², adekvátně modifikovaných dle specifik dotčeného území PRVKÚ ČR. Dotčené hodnocení hlavních problémů a trendů, je rovněž konzistentní s následnou formulací environmentálních kritérií výběru projektů.

Současné problémy životního prostředí byly identifikovány na základě analýzy současného stavu životního prostředí v předchozí kapitole 3. Níže uvedené problémy jsou stanoveny také ve vazbě na hlavní cíle a opatření PRVKÚ ČR.

V dotčeném území byly identifikovány následující nejvýznamnější problémy ochrany životního prostředí dle vybraných složek:

Voda

- zajištění odkanalizování a čištění odpadních vod u aglomerací do 2 000 EO a v obcích od 2 000 do 10 000 EO pro splnění závazku ČR vůči ES v rámci naplnění Směrnice Rady č. 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod, a to zejména pro svou velkou finanční náročnost,
- nedostatečně rozvinutý systém kanalizačních sítí a ČOV, část obyvatel ČR není připojeno na kanalizaci pro veřejnou potřebu, což vede k vysokému stupni znečištění některých vodních toků, a to zejména malých (V. stupeň znečištění),
- zastaralost některých kanalizačních sítí a nedostatečně účinné ČOV,

² Plán hlavních povodí České republiky, ČZU Praha, září 2006

- nedostatek finančních zdrojů pro dlouhodobě zanedbané infrastruktury vodovodních a kanalizačních sítí, včetně čistíren odpadních vod k naplnění relevantních směrnic EU, resp. odpovídajících národních právních předpisů,
- nevyhovující jakost individuálních zdrojů pitné vody,
- částečně nevyhovující jakost surové vody pro požití k zásobování pitnou vodou,
- nedosažení úrovně ztrát pitné vody z vodovodů pro veřejnou potřebu v porovnání s nejvyspělejšími státy EU,
- rezervy při zabezpečování vodohospodářských služeb za mimořádných a krizových situací,
- nedostatečná aplikace BAT z hlediska ochrany vod,
- nízká účinnost technologického významu v oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu,
- eutrofizace vodárenských a vodních nádrží,
- nedostatečná úroveň řešení srážkových vod z intravilánu obcí.

Ovzduší

- přetrvávající znečištění ovzduší zejména prachem způsobené koncentrací zdrojů znečišťování ovzduší (hutě a koksovny, chemický průmysl, energetika) v některých krajích,
- nárůst intenzity dopravy s dopadem na kvalitu ovzduší spočívající především v nárůstu znečištění NO_x, přízemního ozónu a prašných částic frakce PM₁₀ ve městech,
- největší plošný problém se jeví nadlimitní koncentrace ozónu, které byly zjištěny na monitorovacích stanicích v některých krajích,
- zdražování ušlechtilých paliv a v důsledku toho hrozba přechodu na tuhá paliva, což by se projevilo zvýšeným množstvím emisí,
- zvýšená zátěž emisemi z dopravy v důsledku nevyhovující kvality a/nebo nedostatečné kapacity komunikací,
- zvýšená zátěž emisemi z dopravy v obcích v důsledku chybějících obchvatů měst a obcí.

Půda

- zajištění ekologické stability zemědělské krajiny,
- antropogenní poškození, degradace a acidifikace půd,
- neustálý úbytek zemědělské půdy (zábory), zajištění snižování procenta jejího zornění,

Příroda a krajina

- ochuzená prostorová a věková struktura a nevhodně pozměněná druhová skladba lesů,
- narušený vodní režim, snížená retenční schopnost krajiny,
- zvýšená vodní eroze v krajině,
- nedostatek ekostabilizačních prvků v krajině a postup pozemkových úprav,
- šíření nepůvodních druhů rostlin a živočichů,
- výstavba liniových staveb (komunikace, stožárová vedení, atd.) a uchování krajinného rázu,
- zajištění ochrany území zařazených do soustavy Natura 2000 (ptačí oblasti a evropsky významné lokality).

Odpadové hospodářství

- rekultivace a zabezpečení uzavřených a uzavíraných skládek odpadů,
- nedostatečná kapacita zařízení pro využívání biologicky rozložitelných odpadů, a to jak kalů z ČOV, tak i např. odpadů ze stravování a z obchodních řetězců,
- vhodné postupy využívání kalů z ČOV.

Staré zátěže

- pomalý postup inventarizace starých ekologických zátěží resp. kontaminovaných míst,
- chybějící právní úprava, která by řešila staré ekologické zátěže komplexně.

Hluk

- vysoké hlukové zátěže v okolí komunikací s vysokými intenzitami dopravy,
- zvýšená zátěž hlukem z dopravy v důsledku nevyhovující kvality a/nebo nedostatečné kapacity komunikací,
- zvýšená zátěž hlukem v obcích v důsledku chybějících obchvatů měst a obcí.

6 Cíle ochrany životního prostředí stanovené na mezinárodní, komunitární nebo vnitrostátní úrovni, které mají vztah ke koncepci a způsob, jak byly tyto cíle vzaty v úvahu během její přípravy, zejména při porovnání variantních řešení

Strategie OECD pro oblast životního prostředí pro první desetiletí 21. století

Z hlediska opatření předkládané koncepce souvisí s následující úkoly pro oblast sladkých vod stanovené pro jednotlivé členské země:

- Zajištění přístupu všech lidí k bezpečné pitné vodě a odpovídajícím hygienickým prostředkům;
- Dosažení dohodnutých cílů pro kvalitu vody a stanovení dalších cílů nezbytných k zajištění ekologické hodnoty vodních zdrojů in-situ a ekologických funkcí,
- Výrazné snížení úniků z vodovodních sítí.

Šestý akční program ES pro ochranu životního prostředí 2001 - 2010

Z hlediska navrhovaných cílů a priorit předkládaná koncepce souvisí především s následujícími základní cíle akčního programu ES:

- dosáhnout takové kvality životního prostředí, aby úrovně člověkem vytvořených znečišťujících látek nepřinášely významné dopady na lidské zdraví a aby lidské zdraví neohrožovaly,
- zajistit úplné a řádné provádění rámcové směrnice o vodě,
- zajistit úplné a řádné provádění směrnice o dusičnanech, aby byla učiněna přítrž eutrofizaci jezer, řek a moří Společenství a byl omezen dopad na podzemní vody nad limity uvedené ve směrnici o pitné vodě,
- postupně omezovat vypouštění některých nebezpečných látek do vod Společenství, a to v termínech stanovených rámcovou směrnicí o vodě (to znamená v roce 2020 a později),
- revidovat směrnici o kvalitě vody ke koupání.

Strategie udržitelného rozvoje ČR (SUR ČR)

Vzhledem k cílům a opatřením hodnocené koncepce jsou vybrány následující dílčí cíle:

- V oblasti ochrany vod ve stanovených lhůtách (2005, 2010) dosáhnout a udržet dobrý chemický a ekologický stav povrchových vod a vodních ekosystémů a dobrý chemický a kvantitativní stav podzemních vod. Dále je nutno podporovat rozvoj infrastruktury v oblasti dodávky kvalitní pitné vody a nakládání s městskými odpadními vodami.

Státní politika životního prostředí ČR (2004 – 2010)

Základním dokumentem ČR v oblasti ochrany životního prostředí je Státní politika životního prostředí ČR na období 2004 - 2010. Zaměření PRP je v souladu s cíli Státní politiky životního prostředí ČR. Shodnou prioritou pro oba dokumenty je Kvalita života.

Oba dokumenty také pracují s obdobnými cíli, kterými jsou:

- ochrana povrchových a podzemních vod,

Na úrovni opatření to jsou:

- splnit požadavek směrnice Rady 91/271/ERS o čištění městských odpadních vod do roku 2010;
- zajistit v roce 2010 zásobování 91 % obyvatel kvalitní pitnou vodou;
- snížit plošné znečištění povrchových a podzemních vod a zabránit, popř.
- trvale monitorovat organické polutanty a toxické kovy v povrchové a podzemní vodě;
- plnit implementační plán Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky.

Koncepce vodohospodářské politiky MZe na období po vstupu ČR do EU do roku 2010

Z hlediska navrhovaných cílů a priorit předkládaná koncepce souvisí především s následujícími základní pilíři relevantními pro období po vstupu České republiky do Evropské unie:

- zkvalitnění péče o vodní zdroje a související vodohospodářskou infrastrukturu včetně naplnění právních předpisů Evropských společenství,
- zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí.

Plán hlavních povodí České republiky

Z hlediska navrhovaných cílů a priorit předkládaná koncepce souvisí především s cíli PHP:

- Ochrana vod jako složky životního prostředí
- Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod
- Plnění požadavků vodohospodářské služby

Státní program ochrany přírody a krajiny

Z hlediska navrhovaných cílů a opatření předkládaná koncepce souvisí především s následujícími cíli Státního programu ochrany přírody a krajiny:

- Přednostně revitalizovat vodní toky v minulosti zatrubněné nebo jinak nadměrně regulované, napravovat důsledky systematického odvodnění a podporovat zakládání i obnovu drobných rybníků, nádrží a mokřadů na zemědělské půdě s převahou mimoprodukčních funkcí. Vytvořit podmínky pro účinnější řešení vlastnických vztahů při naplňování vládního programu Revitalizace říčních systémů.
- Metodicky zpracovat problematiku ekologicky přijatelných minimálních průtoků na tocích a náhonech k vodním dílům včetně právní stránky věci.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR

PRVKÚ ČR reaguje na cíle formulované v kapitole Vodní a mokřadní ekosystémy. Jsou to následující cíle:

- Ochrana a management vodních a mokřadních ekosystémů.
- Omezení znečištění a zlepšení kvality fyzikálně-chemických složek vodních a mokřadních ekosystémů.

Při zpracování PRVKÚ ČR byly vzaty v úvahu cíle stanovené na mezinárodní, komunitární a národní úrovni k zajištění souladu hodnoceného strategického dokumentu. Výsledkem dlouhých konzultací a doporučení odborné veřejnosti v oboru vodovodů a kanalizací je předložení jednovariantního dokumentu.

7 Závažné vlivy navrhovaných variant koncepce na životní prostředí

7.1 Hodnocení strategického cíle PRVKÚ ČR

Strategickým cílem PRVKÚ ČR v oboru vodovodů a kanalizací je „**Zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, a to za sociálně únosné ceny.**“

V účelu a cílech PRVKÚ ČR jsou uvedeny hlavní principy a zásady státní politiky pro zajištění dlouhodobého veřejného zájmu v oboru vodovodů a kanalizací pro území České republiky, tj. **pro trvale udržitelné užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami** při zajištění požadavků na vodohospodářskou službu - zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod.

Princip udržitelného rozvoje není přímo obsahem strategického cíle, ale jeho formulace zohledňuje všechny tři pilíře udržitelného rozvoje (ekonomický, sociální a environmentální). Environmentální pilíř zdůrazňuje „efektivní likvidaci odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí.“

Samotná koncepce je ze své podstaty zaměřena rovněž na ochranu životního prostředí např. na zvyšování jakosti podzemních a povrchových vod, snížení kontaminace zdrojů vod apod. PRVKÚ ČR jako koncepce odpovídajícím způsobem zahrnuje požadavky zákona posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění zákona č. 93/2004 Sb., a dále podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska vlivů PRVKÚ ČR na veřejné zdraví je strategický cíl PRVKÚ ČR plně v souladu s cíly veřejného zdraví statistických dokumentů (Akčního plánu zdraví a životního prostředí České republiky. Zdraví 21 – dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR a Protokolu o vodě a zdraví). Naplňováním strategického cíle PRVKÚ se bude každý rok zvyšovat procento obyvatel zásobovaných z vodovodů. Realizací tohoto strategického cíle bude sníženo zdravotní riziko, spočívající k kontaminaci lokálních zdrojů pitné vody mikrobiologickými a chemickými kontaminanty. Sníženo bude i riziko kontaminace zdrojů pitné vody z nezabezpečených odpadních vod, protože dojde k jejich čištění.

Návrhy a doporučení zpracovatele SEA

Strategický cíl zdůrazňuje podporu socio-ekonomické rozvoje dotčeného území prostřednictvím navržených opatření koncepce PRVKÚ ČR. Ve strategickém cíli není explicitně zmíněna podpora environmentálního pilíře rozvoje ČR a v jeho formulaci není použit ani termín udržitelný rozvoj (který by zmíněný nedostatek nahradil). Je navrženo zvážit jednoduchou úpravu strategického cíle a zdůraznit termín udržitelného rozvoje.

Přes výše uvedenou formální připomínku je podle hodnocení zpracovatele SEA návrh strategického cíle a odůvodnění strategie v souladu s principy udržitelného rozvoje, neboť PRVKÚ ČR zahrnuje jak ve strategii, tak ve svých opatřeních podporu environmentálního pilíře.

7.2 Hodnocení vlivů cílů na životní prostředí

PRVKÚ ČR bude realizován prostřednictvím následujícího hlavního cíle a specifických cílů, které konkretizují jeho strategický cíl.

Hlavní cíl 1.

Zabezpečovat rozvoj vodohospodářské infrastruktury vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod a jejího kvalitního provozování v souladu s požadavky právních předpisů Evropských společenství. Tento cíl přitom zahrnuje níže uvedené *dílčí / specifické cíle*:

- *Zvýšit počet obyvatel připojených na vodovody pro veřejnou potřebu v souladu se závazkem České republiky podle Protokolu o vodě a zdraví.*
- *Dosáhnout stavu, aby surová vody splňovala požadavky na její jakost v souladu s vyhláškou č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon o vodovodech a kanalizacích, ve znění pozdějších předpisů.*
- *Urychlit obnovu poruchových a zastaralých vodárenských sítí a snížit tak jednak počty havárií a související negativní důsledky, zejména na infrastrukturu měst, tak i ztráty vody, které stále překračují úroveň nejvyspělejších států EU.*
- *Dosáhnout v České republice ztráty pitné vody v rozvodných sítích pod úroveň 5 000 l/km/den, dlouhodobě pak na úroveň nejvyspělejších států Evropské unie.*
- *Dlouhodobě zajistit přístup obyvatel ke kvalitním zdrojům pitné vody, zejména náhradou či sanací nevyhovujících individuálních zdrojů pitné vody nebo připojením na vodárenský systém.*
- *Zabezpečit výstavbu chybějící vodohospodářské infrastruktury (čistírny odpadních vod a kanalizační systémy) a zlepšení technologií čištění odpadních vod v aglomeracích o velikosti nad 2 000 ekvivalentních obyvatel za účelem splnění požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod do konce roku 2010.*
- *Zabezpečit potřebná opatření na kanalizačních systémech včetně výstavby a obnovy čistíren odpadních vod v obcích o velikosti pod 2 000 ekvivalentních obyvatel, kde existuje zkolaudovaná a funkční kanalizace pro veřejnou potřebu, ke splnění požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod do konce roku 2010.*

Hlavní cíl 2.

Zefektivnit činnost státní správy a průběžně zkvalitňovat příslušné právní předpisy.

Hlavní cíl 3.

Vytvářet a podporovat příslušné finanční zdroje pro rozvoj a obnovu vodohospodářské infrastruktury vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod.

Hlavní cíl 4.

V působnosti Ministerstva zemědělství regulovat obor vodovodů a kanalizací, to znamená zejména: prosazovat a uplatňovat ochranu spotřebitelů, podporovat hospodářskou soutěž v prostředí přirozeného monopolu tohoto oboru k uspokojování požadavků na dodávku pitné vody, odvádění a čištění odpadních vod včetně nákladů, zajistit dohled nad zpracováním a plněním plánů financování obnovy vodovodů a kanalizací a poskytovat veřejnosti objektivní informace z oboru vodovodů a kanalizací.

Hlavní cíl 5.

Zdokonalit systém zabezpečení vodohospodářských služeb obyvatelstvu za mimořádných okolností (následkem přírodních katastrof nebo krizových situací).

Cíle uvedené v PRVKÚ ČR jsou navrženy tak, aby reagovaly na identifikované problémy v České republice. Výběr cílů uvedených v PRVKÚ ČR vychází z nutnosti provést selekci potřeb, jejíž cílem je účelná koncentrace finančních zdrojů na řešení klíčových problémů a dosažení maximální efektivity realizovaných cílů.

V rámci hodnocení uvažujeme vlivy přímé, které mohou nastat v důsledku realizace PRVKÚ ČR. Nepřímé vlivy, kde předpokládáme kausální řetězec (například aktivity v oblasti zefektivnění státní správy a tvorby legislativy a pod.) nejsou uvažovány, protože se předpokládají pouze kladné vlivy.

Při hodnocení environmentálních vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí bereme v úvahu také princip předběžné opatrnosti (precautionary principle) a tam, kde by dle názoru posuzovatele mohlo dojít během implementace projektů k nepříznivým vlivům, byla v souladu s tímto principem formulována i doporučení, jak těmto nepříznivým vlivům předejít vhodným výběrem a monitorováním projektů.

Hodnocení vlivu hlavních cílů PRVKÚ ČR

Hodnocení vlivů jednotlivých cílů PRVKÚ ČR na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak z rozsáhlé diskuse potenciálních vlivů priorit na životní prostředí uvnitř týmu posuzovatele.

Zabezpečovat rozvoj vodohospodářské infrastruktury vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod a jejího kvalitního provozování v souladu s požadavky právních předpisů Evropských společenství.

V oblasti rozvoje vodohospodářské infrastruktury se PRVKÚ ČR zaměří na projekty modernizace případně doplnění nadregionálních vodovodů a kanalizací včetně vymezení aglomerací pro shromažďování odpadních vod dle dodatku č. 1 (č.j. 7 869/2004-7000) k Metodickému pokynu pro zpracovatele PRVKÚ ČR rozvoje vodovodů a kanalizací kraje (č.j. 10 534/2002-6000). Přestože je převážná část infrastruktury zainvestována, zbývá zvýšit počet obyvatel ČR připojených na vodovody pro veřejnou potřebu, zajistit výstavbu chybějící vodohospodářské infrastruktury (čistíren odpadních vod a kanalizací) a zlepšit technologie čištění odpadních vod ke splnění požadavků směrnice 91/271/EHS do konce roku 2010.

Rozvoj vodohospodářské infrastruktury bude znamenat především realizaci stavebních prací, které se budou odvíjet od zpracovaných plánů rozvoje vyšších územních celků. Proto je nutno eliminovat další potenciální negativní dopady cíle v průběhu provádění stavebních prací jako je ohrožení cenných přírodních lokalit nebo geologických, paleontologických a archeologických památek.

Bude se jednat o demoliční a demontážní práce při rekonstrukcích a zemní, stavební a montážní práce při výstavbě vodovodů, kanalizací, úpraven vod a čistíren odpadních vod, při kterých budou dočasně vznikat prašnost, hluk, narušována pohoda, dále zeminy a stavební odpady, které jsou v dnešní době převážně recyklovatelné. Stavební práce doprovází přesun značného objemu stavebních prvků, materiálů a odpadů, proto se předpokládá zvýšený provoz stavebních mechanismů v místě stavby a vliv provozu nákladních vozidel v okolí.

Doporučení

Před rozhodnutím o realizaci projektu v rámci posuzovaných cílů, je potřeba provést komplexní posouzení jeho potenciálních vlivů na životní prostředí, zejména v případě umístění nové infrastruktury v zájmovém území. Při posuzování konkrétních projektů je třeba požadovat posouzení alternativ a preferovat takové umístění nebo trasování infrastruktury, které zajistí minimální dopady na životní prostředí. Je potřeba zajistit, aby nové stavby pokud možno nebyly realizovány na zemědělské nebo lesní půdě, proto je doporučováno využití brownfields (zejména ČOV), aby aktivity nebyly v konfliktu s ochranou přírody a aby nedocházelo k negativnímu ovlivnění EVL a PO chráněných v rámci soustavy NATURA 2000.

Ostatní hlavní cíle

Ostatní výše uvedené hlavní cíle 2. – 5. jsou organizačního, administrativního či institucionálního charakteru a jejich vliv bude pouze nepřímý. Ostatní cíle jsou ve své podstatě pozitivní a vedou ke zlepšení stavu v oboru vodovodů a kanalizací, vodního hospodářství, vodohospodářské infrastruktury a ochrany životního prostředí.

Specifické cíle, které zahrnuje hlavního cíl 1., které jsou velmi blízké formulaci navržených opatření PRVKÚ ČR, nebyly v této kapitole komentovány. Stěžejní část posouzení vlivu koncepce je proto zaměřena na její nejkonkrétnější úroveň, tedy na opatření viz následující podkapitola.

Souhrnné vyhodnocení vlivu hlavních cílů na životní prostředí

Vlivy cílů vedoucí k rozvoji vodohospodářské infrastruktury budou negativní i pozitivní.

Hlavním pozitivním vlivem bude jednak zabezpečení veřejné potřeby při dodávce pitné vody a odvádění odpadních vod obyvatelstva a zejména zabezpečení odvádění a čištění odpadních vod a následnému snížení znečištění povrchových vod nebo kontaminace podzemních vod. V důsledku realizovaných aktivit dojde ke zlepšení sociální a ekonomické situace v území a ke zvýšení atraktivnosti sídel pro stávající i nové obyvatele.

7.3 Způsob hodnocení vlivů opatření na životní prostředí

V rámci hodnocení vlivů opatření (priorit) na životní prostředí rozlišuje zpracovatel SEA vlivy přímé, které mohou nastat v důsledku intervence – realizace projektu (například investice do infrastrukturního projektu) poskytované v rámci PRVKÚ ČR - a vlivy nepřímé, kde se předpokládá příčinný (kauzální) řetězec (například administrativní a metodická podpora apod.).

Předkládaná koncepce z důvodu své značné obecnosti sice neumožňuje identifikovat konkrétní složky životního prostředí např. EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany, jež budou dotčeny realizací koncepce, nicméně umožňuje upozornit na možná rizika související s realizací koncepce.

Vzhledem k tomu, že data týkající se jednotlivých plánovaných záměrů (opatření) neumožňují díky obecnosti koncepce dostatečně podrobné vyhodnocení vlivu jejich realizace na jednotlivé složky životního prostředí včetně EVL a PO, resp. konkrétní předměty ochrany, je nezbytné doporučit provedení hodnocení dle § 45i ZOPK na úrovni níže postavené (podrobnější) koncepce nebo konkrétního záměru (viz kap. 7.).

Při hodnocení environmentálních vlivů PRVKŮ ČR bere zpracovatel SEA v úvahu také princip předběžné opatrnosti (precautionary principle) a tam, kde by dle jeho názoru mohlo dojít během implementace projektů k nepříznivým vlivům, byla v souladu s tímto principem formulována doporučení, jak těmto nepříznivým vlivům předejít, například vhodným výběrem projektů.

Hodnocení vlivů opatření bylo provedeno jejich porovnáním na složky životního prostředí, tedy posouzením, nakolik tyto opatření přispívají k naplňování cílů ochrany životního prostředí, respektive zda s nimi nejsou v rozporu. Pro hodnocení opatření byla použita stupnice hodnocení vlivů na životní prostředí, která je uvedena v následující tabulce 7.1.

Tabulka 7.1 Stupnice hodnocení vlivů na životní prostředí

Stupnice hodnocení	
+ 2	silný pozitivní vliv priority (oblasti podpory) na referenční cíl
+ 1	slabý pozitivní vliv priority (oblasti podpory) na referenční cíl
0	bez vlivu (neutrální dopad)
- 1	slabý negativní vliv priority (oblasti podpory) na referenční cíl
- 2	silný negativní vliv priority (oblasti podpory) na referenční cíl
x	vliv nelze hodnotit

Číselné vyjádření hodnocení podle výše uvedené tabulky představuje celkový výsledek systematického hodnocení specifických cílů, které všude tam, kde to bylo možné a účelné, bralo v úvahu klasifikaci vlivů dle Směrnice 2001/42/EC, která kategorizuje environmentální vlivy podle jejich pravděpodobného charakteru a působení, a to vzhledem k:

- pozitivnímu nebo negativnímu působení na životní prostředí a udržitelný rozvoj,
- přímému nebo nepřímému (sekundárnímu) charakteru,
- trvání, pravděpodobnosti, nevratnosti,
- kumulativnímu charakteru a synergickému spolupůsobení jiných vlivů,
- oblasti předpokládaného dopadu (lidské zdraví, příroda, složky životního prostředí, lokální (bodové) nebo plošné dopady, přeshraniční a globální působení apod.)

V rámci posuzování byly brány v úvahu vlivy přímé, nepřímé, sekundární, kumulativní, synergické, krátkodobé, dočasné, dlouhodobé a permanentní vlivy.

Jednotlivá opatření byla hodnocena samostatně pomocí matic a pro přehlednost jsou výsledky hodnocení zapracovány do souhrnných tabulek, které reprezentují agregované hodnocení celého týmu zpracovatele SEA. V případě potřeby mohl být součástí hodnocení i komentář a doporučení.

Při hodnocení se postupovalo tak, že každý člen týmu zpracovatele SEA provedl vlastní kompletní hodnocení všech matic. Úkolem každého experta bylo samostatně a nezávisle ohodnotit, na základě detailního studia PRVKŮ ČR, opatření PRVKŮ ČR vzhledem ke složkám životního prostředí uvedeným v hodnotící matici a výsledky svého hodnocení zaznamenat do matice (tabulky).

Pokud existovaly velké rozdíly mezi jednotlivými hodnotiteli, byly sjednoceny v diskusi nad výsledky. Je však třeba zdůraznit, že cílem diskuse nebyla unifikace individuálních názorů expertů na danou problematiku, ale rozbor daného problému a vyjasnění individuálních názorů. Výsledkem diskuse tak mohla být korekce původního expertního hodnocení a do

určité míry potlačení subjektivity hodnocení. Výsledné tabulky hodnocení jsou uvedeny v této kapitole.

Na základě hodnocení jednotlivých členů týmu bylo pro každé pole matice zpracováno agregované hodnocení jako aritmetický průměr hodnocení všech členů týmu. Výsledná hodnota pak byla zaokrouhlena na celé číslo a vložena do příslušného pole odpovídající matice agregovaných (výsledných) hodnocení.

Hodnocení vlivů opatření PRVKÚ ČR na životní prostředí vychází jak z provedeného zkoumání, tak i z rozsáhlé diskuse týmu posuzovatele k vlivům strategického cíle, hlavního cíle, specifických cílů a opatření na naplňování cílů ochrany životního prostředí. Obecný popis postupu hodnocení je uveden v kapitole 9.

7.4 Hodnocení vlivů opatření na životní prostředí

Hodnocení významných vlivů souhrnné zprávy PRVKÚ ČR na životní prostředí bylo provedeno na úrovni opatření, to znamená na nejkonkrétnější úrovni. Podle přílohy č. 9 zákona byl hodnocen vliv opatření PRVKÚ ČR na složky životního prostředí.

V této kapitole jsou uvedeny základní vstupy a doprovodný komentář k sadě navržených opatření (priorit), jež jsou uvedeny v kap. 8 Souhrnné zprávy PRVKÚ ČR (ekonomické řešení).

Základními vstupy pro stanovení priorit (tím se rozumí opatření) budoucí výstavby byly tyto předpoklady (Hydroprojekt 2007):

- splnění závazků, ke kterým se Česká republika přihlásila v rámci přístupových jednání pro vstup do Evropské unie. Potřebné investice do vodovodní a kanalizační infrastruktury byly shrnuty v Regionálních plánech implementace, které byly zpracovány v letech 2000 – 2002 a byly přehodnoceny v Plánech rozvoje vodovodů a kanalizací území krajů České republiky (PRVKUK),
- definování rozvojových území kraje na podkladě konceptu územního plánu velkého územního plánu. Těmto oblastem je dána priorita a jsou upřednostňovány v časovém plánu výstavby,
- potřeba rekonstrukce a modernizace současných zařízení, která vyplynula z posouzení stávajícího stavu infrastruktury, které bylo provedeno v rámci prací na „Plánu rozvoje“ a ze záměrů vlastníků a provozovatelů,
- plnění požadavku ustanovení zákona č. 20/2004 Sb., odst. 6 (Obce, jejichž současně zastavěné území je zdrojem znečištění o velikosti nad 2000 EO, nebo ty, které této velikosti dosáhnou do 31.12.2010, jsou povinny nejpozději do 31.12.2010 zajistit odkanalizování a čištění jejich odpadních vod na úroveň stanovenou nařízením vlády vydaným podle § 38 odst. 5 vodního zákona, ve znění tohoto zákona).

Časový postup výstavby nových objektů a rekonstrukce byl pro vodovody, kanalizace a ČOV zpravidla zvolen podle následujících opatření:

Vodovody

1. Zabezpečení jakosti vody ve zdrojích, kde jejich současný stav může ohrozit zdravotní stav obyvatelstva (jakost pitné vody) - do roku 2010.
2. Nové stavby, případně náhrada staveb jejichž technický stav ohrožuje provoz systému - do roku 2010.
3. Rekonstrukce vodovodních sítí a objektů - průběžně podle technického stavu.

4. Výstavba nových vodovodů v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC) - do roku 2012 – 2015.
5. Výstavba nových vodovodů v dnes nezasobovaných obcích a doporučených k výstavbě v PRVKUK - do roku 2015 – 2020.
6. Stavba vodárenských zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu - do roku 2020.

Kanalizace

1. a. Realizace probíhajících nebo připravených akcí a realizace akcí ve vybraných aglomeracích nad 10000 EO (zařazených do tabulky B Usnesení vlády ČR č.1236 z r. 2002) - do roku 2006.
b. Realizace v aglomeracích s počtem 2 – 10 tis. EO - do roku 2010.
2. a. Výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů a v ekologicky citlivém území - do roku 2012.
b. Výstavba ČOV v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, které mají vybudovanou kanalizační síť - do roku 2014.
3. Rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů - průběžně podle technického stavu.
4. výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC), které v současnosti nejsou vybaveny vhodným sběrným systémem - do roku 2012 – 2020.
5. Výstavba nových kanalizací a ČOV v ostatních obcích bez kanalizace a doporučených k výstavbě v PRVKUK - do roku 2015 – 2020.
6. Výstavba či rekonstrukce kanalizačních zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu - do roku 2020.

PRVKÚ ČR bude v rámci výše uvedeného strategického cíle, hlavních a specifických cílů realizován prostřednictvím následujících opatření viz tabulky 7.3.

Při hodnocení koncepce PRVKÚ ČR byly vzaty v úvahu vyjádření zaslaná k oznámení koncepce a závěry zjišťovacího řízení.

Podklady dodané zadavatelem v podobě jednotlivých částí PRVKÚ byly dostatečné pro provedení hodnocení. Text hodnocené koncepce z důvodu své značné obecnosti sice neumožňuje identifikovat konkrétní složky životního prostředí např. EVL a PO, resp. jejich předměty ochrany, jež budou dotčeny realizací koncepce, nicméně umožňuje upozornit na možná rizika související s realizací koncepce.

Vzhledem k tomu, že data týkající se jednotlivých plánovaných záměrů (opatření) neumožňují díky obecnosti koncepce dostatečně podrobné vyhodnocení vlivu jejich realizace je nezbytné doporučit provedení hodnocení dle § 45i ZOPK resp. dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, na úrovni níže postavené (podrobnější) koncepce nebo konkrétního záměru.

V tabulce 7.3 jsou v tabelární formě uvedeny agregované výsledky hodnocení (za celý tým zpracovatele SEA) vlivu opatření na vybrané složky životního prostředí: obyvatelstvo, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky předkládá návrh celkem 12 opatření, z toho 6 opatření v oblasti vodovodů a 6 opatření v oblasti kanalizací vč. ČOV.

Tabulka 7.3 Hodnocení vlivů opatření PRVKÚ ČR na složky životního prostředí

VODOVODY										
Název opatření: 1. Zabezpečení jakosti vody ve zdrojích, kde jejich současný stav může ohrozit zdravotní stav obyvatelstva (jakost pitné vody). - <i>Do roku 2010.</i>										
Posouzení potenciálních významných vlivů na:										
obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	0 až +1	0 až +1	0 až +1	-1 až 0	(-1) až +1	0	0	+2	0	-1 až 0
Návrh změny, případně doporučení: Vliv opatření může být lokálně negativní (nelze vyloučit významný negativní vliv), pokud budou stavební práce spojené s rekonstrukcí či novou výstavbou objektů vodních zdrojů (podzemních vrtů) a vodovodů situovány na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 (riziko změn vodního režimu stanovišť, riziko výrazné mechanické disturbance na stanovištích a další). Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Náhrada nevyhovujícího zásobování z individuálních vodních zdrojů je předpokladem zajištění kvality pitné vody a ochrany zdraví se silně pozitivním vlivem na obyvatelstvo. V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.										

VODOVODY										
Název opatření: 2. Nové stavby, případně náhrada staveb jejichž technický stav ohrožuje provoz systému. - <i>Do roku 2010.</i>										
Posouzení potenciálních významných vlivů na:										
obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	0 až +2	0	0	+2	0	(-2) až 0
Komentář, návrh změny, případně doporučení: Vliv opatření může být lokálně negativní (nelze vyloučit významný negativní vliv), pokud budou stavební práce spojené s rekonstrukcí či novou výstavbou objektů vodovodů situovány na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 (riziko změn vodního režimu stanovišť, riziko výrazné mechanické disturbance na stanovištích a další). Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Náhrada nevyhovujícího zásobování z individuálních vodních zdrojů je předpokladem zajištění kvality pitné vody a ochrany zdraví se silně pozitivním vlivem na obyvatelstvo. V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.										

VODOVODY

Název opatření:

3. Rekonstrukce vodovodních sítí a objektů. - *Průběžně podle technického stavu.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	0	0 až +2	0	0	+2	0	(-2) až 0

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

Vliv opatření může být lokálně negativní (nelze vyloučit významný negativní vliv), pokud budou stavební práce spojené s rekonstrukcí či novou výstavbou objektů vodovodů situovány na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 (riziko změn vodního režimu stanovišť, riziko výrazné mechanické disturbance na stanovištích a další). Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Náhrada nevyhovujícího zásobování z individuálních vodních zdrojů je předpokladem zajištění kvality pitné vody a ochrany zdraví.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

VODOVODY

Název opatření:

4. Výstavba nových vodovodů v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC). - *Do roku 2012 – 2015.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	0 až +2	0	0	+2	0	(-2) až 0

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

Vliv opatření může být lokálně negativní (nelze vyloučit významný negativní vliv), pokud budou stavební práce spojené s rekonstrukcí či novou výstavbou objektů vodovodů situovány na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 (riziko změn vodního režimu stanovišť, riziko výrazné mechanické disturbance na stanovištích a další). Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Náhrada nevyhovujícího zásobování z individuálních vodních zdrojů je předpokladem zajištění kvality pitné vody a ochrany zdraví.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

VODOVODY

Název opatření:

5. Výstavba nových vodovodů v dnes nezasobovaných obcích a doporučených k výstavbě v PRVKUK. - *Do roku 2012 – 2015.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	0 až +2	0	0	+2	0	(-2) až 0

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

Vliv opatření může být lokálně negativní (nelze vyloučit významný negativní vliv), pokud budou stavební práce spojené s rekonstrukcí či novou výstavbou objektů vodovodů situovány na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 (riziko změn vodního režimu stanovišť, riziko výrazné mechanické disturbance na stanovištích a další). Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Náhrada nevyhovujícího zásobování z individuálních vodních zdrojů je předpokladem zajištění kvality pitné vody a ochrany zdraví.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

VODOVODY

Název opatření:

6. Stavba vodárenských zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu. - *Do roku 2020.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	(-2) až 0	0 až +2	0	0	+2	0	(-2) až 0

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

Vliv opatření může být lokálně negativní (nelze vyloučit významný negativní vliv), pokud budou stavební práce spojené s rekonstrukcí či novou výstavbou objektů vodovodů situovány na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 (riziko změn vodního režimu stanovišť, riziko výrazné mechanické disturbance na stanovištích a další). Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Náhrada nevyhovujícího zásobování z individuálních vodních zdrojů je předpokladem zajištění kvality pitné vody a ochrany zdraví.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

KANALIZACE

Název opatření:

1. a. Realizace probíhajících nebo připravených akcí a realizace akcí ve vybraných aglomeracích nad 10000 EO (zařazených do tabulky B Usnesení vlády ČR č.1236 z r. 2002). - *Do roku 2006.*

1. b. Realizace v aglomeracích s počtem 2 – 10 tis. EO. - *Do roku 2010.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	0 až +2	0	0	+2	0	-1 až +2

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

V případě, že bude výstavba kanalizací znamenat zlepšení kvality vod vypouštěných z aglomerací do recipientů na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000, lze očekávat potenciálně významně pozitivní vliv na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na vodní prostředí.

Na druhou stranu nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 v případě nevhodně realizované výstavby kanalizací. Vzhledem k tomu, že se jedná zejména o kanalizaci v prostoru obcí, lze očekávat potenciální zásah do prostoru ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 minimálního rozsahu a tedy riziko pouze mírně negativního vlivu. Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění. Výstavba ČOV a odpovídající technologie čištění odpadních vod vytváří předpoklady pro zajištění odpovídající kvality surové vody a vod pro koupání.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

KANALIZACE

Název opatření:

2. a. Výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů a v ekologicky citlivém území - *Do roku 2012.*

2. b. Výstavba ČOV v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, které mají vybudovanou kanalizační síť - *Do roku 2014.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	0	0	+2	0	-1 až +2

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

V případě, že bude výstavba nových kanalizací a ČOV znamenat zlepšení kvality vod vypouštěných z aglomerací do recipientů na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000, lze očekávat potenciálně významně pozitivní vliv na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na vodní prostředí.

Na druhou stranu nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 v případě nevhodně realizované výstavby. Vzhledem k tomu, že se jedná zejména o kanalizaci a ČOV v prostoru obcí, lze očekávat potenciální zásah do prostoru lokalit soustavy Natura 2000 minimálního rozsahu a tedy riziko pouze mírně negativního vlivu. Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

KANALIZACE

Název opatření:

3. Rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů. - *Průběžně podle technického stavu.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	(-2) až +1	(-2) až +1	(-2) až +1	(-2) až +1	0 až +2	0	0	+2	0	-1 až +2

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

V případě, že bude výstavba nových ČOV znamenat zlepšení kvality vod vypouštěných z aglomerací do recipientů na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000, lze očekávat potenciálně významně pozitivní vliv na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na vodní prostředí.

Na druhou stranu nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 v případě nevhodně realizované výstavby, jež by zasáhla území těchto lokalit.

Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Rekonstrukce kanalizací by měla vést k ochraně vod před kontaminací, která je základním předpokladem ochrany zdrojů pitných vod a vod pro rekreaci.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

KANALIZACE

Název opatření:

4. Výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC), které v současnosti nejsou vybaveny vhodným sběrným systémem. - *Do roku 2012 – 2020.*

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +1	0 až +2	0	0	+2	0	-1 až +2

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

V případě, že bude výstavba nových kanalizací a ČOV znamenat zlepšení kvality vod vypouštěných z aglomerací do recipientů na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000, lze očekávat potenciálně významně pozitivní vliv na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na vodní prostředí.

Na druhou stranu nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 v případě nevhodně realizované výstavby, jež by zasáhla území těchto lokalit. V prostoru obcí, lze očekávat potenciální zásah do prostoru těchto lokalit minimálního rozsahu a tedy riziko pouze mírně negativního vlivu. Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Výstavba ČOV a odpovídající technologie čištění odpadních vod vytváří předpoklady pro zajištění odpovídající kvality surové vody a vod pro koupání.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

KANALIZACE

Název opatření:

5. Výstavba nových kanalizací a ČOV v ostatních obcích bez kanalizace a doporučených k výstavbě v PRVKÚK. - Do roku 2015 – 2020.

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +1	0 až +2	0	0	+2	0	-1 až +2

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

V případě, že bude výstavba nových kanalizací a ČOV znamenat zlepšení kvality vod vypouštěných z aglomerací do recipientů na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000, lze očekávat potenciálně významně pozitivní vliv na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na vodní prostředí.

Na druhou stranu nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 v případě nevhodně realizované výstavby, jež by zasáhla území těchto lokalit. Zejména u kanalizací a ČOV v prostoru obcí, lze očekávat potenciální zásah do prostoru ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000 minimálního rozsahu a tedy riziko pouze mírně negativního vlivu. Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Výstavba ČOV a odpovídající technologie čištění odpadních vod vytváří předpoklady pro zajištění odpovídající kvality surové vody a vod pro koupání. V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

KANALIZACE

Název opatření:

6. Výstavba či rekonstrukce kanalizačních zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu. - Do roku 2020.

Posouzení potenciálních významných vlivů na:

obyvatelstvo	biologickou rozmanitost	faunu	flóru	půdu	vodu	ovzduší	klima	hmotné statky	kulturní dědictví	krajinu
+2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +2	-1 až +1	0 až +2	0	0	+2	0	-1 až +2

Komentář, návrh změny, případně doporučení:

V případě, že bude výstavba nových ČOV znamenat zlepšení kvality vod vypouštěných z aglomerací do recipientů na území ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000, lze očekávat potenciálně významně pozitivní vliv na předměty ochrany těchto lokalit, jež jsou vázány na vodní prostředí.

V případech, kdy bude výstavba či rekonstrukce znamenat zlepšení odvádění komunálních vod se snížením úniku do okolního prostředí (ÚSES, ZCHÚ, lokalit soustavy Natura 2000) lze očekávat mírně pozitivní vliv. Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Rekonstrukce kanalizačních zařízení by měla vést k ochraně vod před kontaminací, která je základním předpokladem ochrany zdrojů pitných vod a vod pro rekreaci.

V ostatních případech lze očekávat převážně nulový vliv až silně pozitivní vliv.

Souhrnné vyhodnocení vlivů opatření na životní prostředí

Vzhledem k hodnocení vlivů jednotlivých opatření pomocí několika definovaných kritérií (složek životního prostředí) a potenciálním významným negativním vlivů (které mohou nastat jen za určitých okolností) nelze vlivy opatření na životní prostředí vyhodnotit přesněji a souhrnněji. U 6 opatření Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky se jedná o širší rozmezí vyhodnocení od mírně negativního až významně pozitivního vlivu a u 6 navržených opatření rozmezí vyhodnocení od významně negativního vlivu až významně pozitivního vlivu.

Potenciální riziko významně negativního vlivu u některých opatření bylo konstatováno z důvodu aplikace principu předběžné opatrnosti, vzhledem k nedostatku konkrétních informací obsažených v hodnocené koncepci. Při aplikaci navržených konkrétních doporučení však lze u těchto opatření konstatovat nulový vliv na lokality soustavy Natura 2000, ZCHÚ, ÚSES.

Realizace opatření PRVKÚ ČR bude mít převažující pozitivní dopady, zejména na obyvatelstvo (u všech opatření hodnoceno +2). Každoročně bude stoupat množství obyvatel připojených na vodovod nebo na zdroje vody, které budou vyhovovat z hlediska jejich jakosti. Rekonstrukce kanalizací by měla vést k ochraně vod před kontaminací, která je základním předpokladem ochrany zdrojů pitných vod a vod pro rekreaci (ke koupání).

U některých opatření může jejich realizace způsobit určitý negativní vliv na složky životního prostředí, ale výsledný dopad by měl být vždy pozitivní. Žádné opatření PRVKÚ ČR nebude, za předpokladu kvalitně a kvalifikovaně provedeného výběru jednotlivých projektů v rozporu s cíli ochrany životního prostředí.

Podmínkou je i ochrana zdravých životních podmínek v období výstavby či rekonstrukce ČOV (ochrana před hlukem, zápachem, biologickým aerosolem) a volba odpovídající technologie čištění odpadních vod.

Z výše uvedených výsledků vyplývá, že jednotlivá opatření jsou za předpokladu dodržení navržených doporučení resp. opatření k eliminaci a kompenzaci těchto vlivů v souladu cíli ochrany životního prostředí.

Doporučení

Vzhledem k absenci konkrétních prostorových a technických údajů o tomto opatření v hodnocené koncepci je nezbytné přenést povinnost hodnocení dle § 45i ZOPK a dle o posuzování vlivů na životní prostředí, do dalších fází řízení o budoucnosti území, kdy jsou již k dispozici bližší informace o jednotlivých záměrech (ÚPD, územní řízení o jednotlivých stavbách apod.).

Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i - předložit je příslušným OOP k vydání stanoviska dle § 45i ZOPK a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, - samostatné posouzení vlivů projektů (záměrů) na životní prostředí.

8 Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech závažných negativních vlivů na životní prostředí

Charakter PRVKÚ ČR, jako koncepčního materiálu, neumožňuje vzhledem k nezbytně obecnému charakteru opatření identifikovat případné specifické negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví. Specifické vlivy PRVKÚ ČR bude možno reálně identifikovat až při posuzování jednotlivých projektů předkládaných do výběrového řízení k realizaci v rámci PRVKÚ ČR.

Hlavním cílem hodnocení PRVKÚ ČR v rámci procedury SEA proto bylo posouzení, zda je v návrhu PRVKÚ ČR dostatečně integrována environmentální problematika, případně zda PRVKÚ ČR neobsahuje návrhy, které by mohly představovat potenciální rizika pro životní prostředí. Tabulková i slovní hodnocení provedená v tomto smyslu jsou uvedena v předcházející kapitole a na jejich základě byla navržena opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci možných závažných negativních vlivů na životní prostředí, která jsou shrnuta v níže uvedené tabulce 8.1.

Tato opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci možných závažných negativních vlivů na životní prostředí by byla pouze deklaratorní, pokud by při implementaci PRVKÚ ČR nebyl zajištěn soulad intervencí s uvedenými požadavky. Tento soulad – a tím i dodržování deklarovaných cílů PRVKÚ ČR i doporučení SEA, může být zajištěn pouze prostřednictvím výběru projektů – a to tak, aby vybrané projekty přispívaly jak k naplňování cílů PRVKÚ ČR, tak k naplňování cílů ochrany životního prostředí i veřejného zdraví.

Principy výběru projektů i jeho faktické provádění by mělo za každých okolností zajistit, aby nebyly podpořeny projekty s negativními vlivy na životní prostředí a naopak, aby podpora byla směřována na ty projekty, které mohou nejvíce přispět ke zlepšení stavu životního prostředí a veřejného zdraví v žádoucích oblastech, případně aby projekty splňující environmentální kritéria byly při výběru významně preferovány. Projektem s pozitivním vlivem na životní prostředí je přitom třeba chápat takový projekt, jehož pozitivní vlivy budou významně větší než jeho případné negativní vlivy.

Návrh vlastních environmentálních kritérií (indikátorů) pro výběr projektů pro realizaci v rámci PRVKÚ ČR, která zajistí výše uvedené požadavky, a návrh na jejich začlenění do systému hodnocení a výběru projektů, je uveden v kapitole 12.

Plánovaná opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci případných negativních vlivů koncepce na životní prostředí přitom vytvářejí způsob a míru integrace problematiky životního prostředí a jeho ochrany a veřejného zdraví v jednotlivých částech PRVKÚ ČR.

Popis jednotlivých plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce je stručně uveden v kapitole 11 tohoto vyhodnocení.

Tabulka 8.1 Přehled doporučení a opatření pro navržená opatření (eliminaci negativních vlivů)

Opatření	Možný negativní vliv	Opatření pro eliminaci negativních vlivů
VODOVODY		
1. Zabezpečení jakosti vody ve zdrojích, kde jejich současný stav může ohrozit zdravotní stav obyvatelstva (jakost pitné vody).	V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin nebo vodního režimu, ▪ riziko mechanické distrubance. Předpokládá se, že u realizovaných projektů v rámci tohoto opatření budou převažovat pozitivní vlivy na ŽP.	▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, V rámci tohoto opatření nejsou navržena žádná další nápravná opatření.
2. Nové stavby, případně náhrada staveb jejichž technický stav ohrožuje provoz systému.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů),
3. Rekonstrukce vodovodních sítí a objektů.	V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin, ▪ riziko mechanické distrubance.	▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ.
4. Výstavba nových vodovodů v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC).	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů. V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin, ▪ riziko mechanické distrubance, ▪ fragmentace krajiny.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ podporovat požadavky na prevenci odpadů a moderně a vhodnou umístěnou infrastrukturu pro nakládání s odpady.

5. Výstavba nových vodovodů v dnes nezasobovaných obcích a doporučených k výstavbě v PRVKUK.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ.
6. Stavba vodárenských zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů. V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ podporovat požadavky na prevenci odpadů a moderně a vhodnou umístěnou infrastrukturu pro nakládání s odpady.
KANALIZACE		
1. a. Realizace probíhajících nebo připravených akcí a realizace akcí ve vybraných aglomeracích nad 10000 EO (zařazených do tabulky B Usnesení vlády ČR č.1236 z r. 2002). 2. b. Realizace v aglomeracích s počtem 2 – 10 tis. EO.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů. Během provozu se může vyskytnout: ▪ emise pachových látek, ▪ tvorba odpadů.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ použití vhodné technologie omezující pachové látky, důsledné zakrytí, energetické využití bioplynu, ▪ podporovat požadavky na prevenci odpadů a moderně a vhodnou umístěnou infrastrukturu pro nakládání s odpady.

1. a. Výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů a v ekologicky citlivém území. 2. b. Výstavba ČOV v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, které mají vybudovanou kanalizační síť.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů. V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin, ▪ riziko mechanické distrubance. Během provozu se může vyskytnout: ▪ emise pachových látek, ▪ tvorba odpadů.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP(EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ použití vhodné technologie omezující pachové látky, důsledné zakrytí, energetické využití bioplynu, ▪ podporovat požadavky na prevenci odpadů a moderně a vhodnou umístěnou infrastrukturu pro nakládání s odpady.
3. Rekonstrukce kanalizačních sítí a objektů.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů. V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin, ▪ tvorba odpadů.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP(EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ podporovat požadavky na prevenci odpadů a moderně a vhodnou umístěnou infrastrukturu pro nakládání s odpady.
4. Výstavba nových kanalizací a ČOV i v aglomeracích s populačním ekvivalentem menším než 2000 obyvatel, nacházejících se v rozvojových oblastech kraje (ÚP VÚC), které v současnosti nejsou vybaveny vhodným sběrným systémem.	V době výstavby se může přechodně projevovat: ▪ nárůst dopravy ▪ hluk, ▪ emise do ovzduší, ▪ narušení faktoru pohody, ▪ tvorba odpadů. V případě nevhodně zvolené lokality nebo trasy: ▪ prostorová kolize s (ZCHÚ, ÚSES, NATURA), narušení stanovišť chráněných živočichů a rostlin, ▪ riziko mechanické distrubance.	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP(EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ použití vhodné technologie omezující pachové látky, důsledné zakrytí, energetické využití bioplynu,
5. Výstavba nových kanalizací a ČOV v ostatních obcích bez kanalizace a doporučených k výstavbě v PRVKUK.	Během provozu se může vyskytnout: ▪ emise pachových látek,	▪ vhodně stanovit přepravní trasy a provozní opatření při výstavbě (hlučné operace v denní době, kropení prašných procesů, použití katalyzátorů u strojů a automobilů, čištění vozidel, prevence odpadů), ▪ zaměřit se na technickou kvalitu projektů, ▪ při výstavbě a rekonstrukci staveb vodovodů zajistit odstranění či minimalizaci eventuální prostorové kolize (záboru) s předměty ochrany, ▪ provést u projektů komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP(EIA) a lokality NATURA 2000, ZCHÚ, ▪ použití vhodné technologie omezující pachové látky, důsledné zakrytí, energetické využití bioplynu,

6. Výstavba či rekonstrukce kanalizačních zařízení vedoucí ke zvýšení technické úrovně současného provozu.	▪ tvorba odpadů.	▪ podporovat požadavky na prevenci odpadů a moderně a vhodnou umístěnou infrastrukturu pro nakládání s odpady.
--	--	--

Uvedený přehled potenciálních vlivů je orientační. U předložených projektů je navrženo provést komplexní posouzení potenciálních vlivů na ŽP (EIA) a lokality NATURA 2000, ÚSES apod.

I přes výše uvedené negativní vlivy navržených opatření, z nichž značnou část je možné odstranit preventivně nebo působí pouze dočasně, je celkové zaměření koncepce PRVKÚ ČR výrazně pozitivní z pohledu životního prostředí i dosažení kvality života.

9 Výčet důvodů pro výběr zkoumaných variant a popis, jak bylo posuzování provedeno, včetně případných problémů při shromažďování požadovaných údajů

9.1 Výběr zkoumaných variant

PRVKÚ ČR je zpracován jednovariantně. Vymezení dotčeného území (krajů České republiky) vychází z celostátního charakteru koncepce a vyplývá z podkladů MZe a krajů.

V rámci zpracování PRVKÚ ČR byla na jednání pracovní skupiny MZe a zpracovatelů krajských koncepcí i v rámci koordinace přípravy mezi Řídicím orgánem MZe a krajskými úřady řešena dílčí variantní řešení charakteristik opatření, která po projednání vyústila v jednovariantní předkládaný text PRVKÚ ČR. Varianty mohou fakticky nastat při implementaci PRVKÚ ČR, zejména prostřednictvím realizace konkrétních projektů. Je proto nezbytné, aby systém monitoringu implementace PRVKÚ ČR obsahoval environmentální indikátory a aby při výběru projektů byla dostatečně zohledněna environmentální kritéria.

9.2 Popis provedení posouzení vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí

Vyhodnocení vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí bylo zpracováno na základě § 10 e-§10 f zákona ČR č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, v rozsahu jeho přílohy č. 9. Obsah a rozsah Vyhodnocení dále vychází ze Závěrů zjišťovacího řízení podle § 10d) citovaného zákona, vydaných odborem posuzování vlivů na ŽP a IPPC Ministerstva životního prostředí ČR ze dne 20.11.2006, pod č.j. 81875/ENV/06. Vyhodnocení využívá také podnětů, připomínek a doporučení zaslaných v rámci zjišťovacího řízení i mimo ně.

V souladu s požadavky zákona je vyhodnocen také vliv na veřejné zdraví a dle zákona ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, vliv koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (soustava Natura 2000). Při naplňování požadavků posuzování byl přiměřeně použit § 10j) citovaného zákona ČR č. 100/2001 Sb. Při zpracování vyhodnocení se vycházelo zejména z výše uvedených Závěrů zjišťovacího řízení a také z postupu, dohodnutého Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí (viz také kapitola 1.5.).

Při zpracování posouzení byla vzata do úvahy vybraná metodická doporučení, především z příručky "Horizontální témata odshora dolů v dokumentaci" (návrh indikátorů pracovní skupiny MMR ČR), metodických doporučení EK i návrhy SEA NRP a SEA PHP. Zpracovatelé SEA se účastnili procesu přípravy PRVKÚ ČR, včetně části vybraných kontrolních dnů, od listopadu roku 2006, takže některá doporučení, návrhy a výsledky konzultací mohly být (a byly) zapracovány do PRVKÚ ČR již během zpracování dokumentu.

Vyhodnocení návrhu PRVKÚ ČR vychází z následujících zdrojů a metodických kroků:

- Analýza stavu životního prostředí dotčeného území, včetně charakteristiky hlavních trendů vývoje.
- Analýza relevantních strategických koncepčních rozvojových dokumentů na mezinárodní a národních úrovních.
- Stanovení hodnocených složek ochrany životního prostředí a veřejného zdraví (referenčních cílů), modifikované pro podmínky PRVKÚ ČR.

- Slovní hodnocení strategického cíle, hlavních a specifických cílů, tabulkové hodnocení opatření PRVKÚ ČR.
- Doporučení a návrhy úprav textu PRVKÚ ČR na základě výše uvedených kroků.
- Návrh environmentálních indikátorů pro sledování vlivů implementace PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví.
- Návrh environmentálních kritérií pro výběr projektů.

Hodnocení jednotlivých opatření bylo provedeno s použitím předem připravené podrobné matice vlivů, ve které je každé opatření hodnoceno nezávisle každým zúčastněným expertem týmu vzhledem k daným složkám a cílům ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Cíle a složky ochrany životního prostředí byly vybrány SEA týmem z takzvaného long listu cílů, zpracovaného na základě analýzy koncepčních dokumentů a výstupů pracovní skupiny pro Horizontální témata³ (nesloužili však pro stanovení referenčního rámce cílů ochrany životního prostředí).

Pro praktické použití v matici vlivů bylo verbální hodnocení vlivů jednotlivých opatření na životní prostředí převedeno do numerického indexu. Index označuje odhadovanou velikost pozitivního nebo negativního vlivu opatření na životní prostředí a velikost tohoto vlivu je v matici vlivů vyjádřena číselnou 5-bodovou stupnicí. Každý zúčastněný expert provedl své vlastní hodnocení opatření z hlediska vlivů na životní prostředí. Všechna hodnocení pak byla sumarizována a zprůměrována. Použitá stupnice hodnocení vlivů je uvedena v kapitole 7. Závažné vlivy navrhovaných variant koncepce na životní prostředí.

9.3 Problémy při shromažďování požadovaných údajů

Zadavatel i zpracovatel PRVKÚ ČR poskytli zpracovateli SEA dostatečné množství relevantních údajů pro zpracování hodnocení na koncepční úrovni, souhrnné zprávy PRVKÚ ČR.

Problém se vyskytl při shromažďování nejaktuálnějších dat a jejich aktualizaci vzhledem k skutečnému zpracování koncepce v letech 2006 – 2007 včetně jejího posouzení odbornou veřejností v oboru vodovodů a kanalizací.

Důvodem koncepčního posouzení byla skutečnost, že informace o navržených opatření v dotčeném území byly zpracovateli předány v podobě, které neumožňovalo podrobné hodnocení jednotlivých záměrů (digitální podklady pro srovnání územních průmětů koncepce a identifikace možných střetů např. s předměty ochrany).

Na výsledné hodnocení však výše uvedené skutečnosti neměly žádný zásadní dopad a jeho výsledek neovlivnily.

³ Viz příručka "Horizontální témata odshora dolů v dokumentaci" (návrh indikátorů pracovní skupiny MMR ČR)

10 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátory) vlivu koncepce na životní prostředí

10.1 Monitorování vlivů implementace PRVKÚ ČR na životní prostředí

Návrh systému monitorování vlivů implementace PRVKÚ ČR vychází ze skutečnosti, že obsah PRVKÚ ČR musí být natolik obecný, aby umožnil intervence dané rámcem hlavních a specifických cílů a formulovanými opatřeními pro generování projektů. Nástrojem implementace PRVKÚ ČR budou tedy až jednotlivé projekty, realizované podle PRVKÚ ČR, jejichž zpracování může mít – dle jejich konkrétního charakteru – značně rozdílné dopady na životní prostředí a veřejné zdraví.

Navíc při monitorování implementace PRVKÚ ČR často nelze rozlišit, zda a v jaké míře byl vývoj stavu životního prostředí a zejména veřejného zdraví způsoben intervencemi PRVKÚ ČR ve srovnání s intervencemi dalších koncepcí dotčeného území, respektive procesy probíhajícími mimo celý systém podpory ze státních a strukturálních fondů EU (například vlivy soukromého kapitálu, programy bilaterální podpory, dynamika “přirozeného vývoje, globální vlivy, apod.).

Z tohoto důvodu byl při stanovování environmentálních kritérií přijat systém, který rozpracovala pracovní skupina MMR ČR pro Horizontální témata⁴, který sladuje monitorování implementace na programové i projektové úrovni, zajišťuje dodržení souladu mezi cíli strategických dokumentů a dopadem financovaných projektů a současně v důsledku propojení referenčních cílů, indikátorů a environmentálních kritérií výběru projektů umožňuje také praktické postupné sledování dopadů intervencí “zdola”, prostřednictvím agregace dat dopadů projektů.

Nastavení systému stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) pro sledování vlivu (monitorování) implementace PRVKÚ ČR z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a environmentálních kritérií lze považovat za jednu z nejdůležitějších součástí hodnocení PRVKÚ ČR v rámci procedury SEA.

Monitorovací ukazatele (indikátory) vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví navržené v tomto vyhodnocení mohou doplnit případně navržený systém monitorování PRVKÚ ČR, které by vycházel kapitoly 8. Návrh časového plánu realizace (ekonomické řešení).

10.2 Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) ochrany životního prostředí

V rámci zpracování SEA PRVKÚ ČR byl identifikován long-list cílů ochrany životního prostředí a veřejného zdraví a následně z něj byla stanovena základní sada cílů, hodnocených složek životního prostředí odpovídající charakteru PRVKÚ ČR. Potenciální dopady implementace navrženého PRVKÚ ČR jsou odhadovány prostřednictvím posouzení vlivů PRVKÚ ČR na naplňování těchto cílů (pozitivní, negativní či neutrální).

Pro sledování vlivů implementace PRVKÚ ČR na jednotlivé cíle a složky ochrany životního prostředí a veřejného zdraví byly, v souladu s již citovaným systémem rozpracovaným pracovní skupinou MMR ČR pro Horizontální témata, navrženy příslušné indikátory. Jejich sledování by mělo být prováděno v celého období a vychází mimo jiné z požadavků ustanovení §10h) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (povinnost předkladatele PRVKÚ ČR).

⁴ Viz Horizontální témata odshora dolů v dokumentaci, manuscript MMR ČR, září 2006

K tomu, aby bylo možné sledovat vliv PRVKŮ ČR pomocí navržených indikátorů, je nutné jejich sledování provázat s environmentálním hodnocení projektů, financovaných v rámci PRVKŮ ČR. Monitorováním a agregací dat z hodnocení jednotlivých projektů pak bude možné vyhodnotit celkový dopad implementace PRVKŮ ČR na referenční cíle ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Návrh environmentálních indikátorů

V následující tabulce 10.1 jsou uvedeny navržené monitorovací ukazatele (indikátory) pro hodnocení vlivu PRVKŮ ČR na životní prostředí vycházejí z cílů a složek životního prostředí, formulovaných způsobem podrobně popsáním v kapitole 6.

Tabulka 10.1 Návrh environmentálních indikátorů

Environmentální indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice
Emise za všechny kategorie zdrojů: a) tuhé částice b) SO ₂ c) NO _x d) NH ₃ e) VOC f) CO ₂	tis. tun/rok	Emise znečišťujících látek za určité časové období
Emise prioritních nebezpečných látek	tun/rok	Snížení emisí prioritních nebezpečných látek do půdy, vody, ovzduší. <i>Pozn.: prioritní nebezpečné látky dle Stockholmské úmluvy a Rámcové směrnice o vodách.</i>
Míra fragmentace krajiny	km ²	Změna výměry dopravou nefragmentovaných území o plošném rozsahu větším než 100 km ² <i>(Pozn.: limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a víceokružní železniční tratě).</i>
Obnova přirozeného vodního režimu krajiny a prvků ekologické stability.	Počet projektů	Počet podpořených projektů, které určitým způsobem přispějí k obnově a zlepšení vodního režimu krajiny a prvků ekologické stability.
Rozloha ohnisek biodiverzity	%	Přírůstek nebo úbytek plochy ohnisek biodiverzity v rámci programu <i>(Pozn.: za ohniska biodiverzity lze považovat: 1. a 2. zóny NP a CHKO, NPR, PR, ÚSES) a další).</i>
Počet odstraněných starých ekologických zátěží	Počet odstraněných zátěží	Počet odstraněných starých ekologických zátěží za sledované období.
Výroba energie z obnovitelných zdrojů energie (OZE)	PJ	Celková výroba energie z OZE – teplo, elektřina i společná výroba tepla a elektřiny
Množství využitých recyklovaných odpadů	tuny	Množství využitých recyklovaných odpadů.

Environmentální indikátor	Jednotky/ způsob měření	Definice
Snížení produkce nebezpečných odpadů	%	Snížení produkce nebezpečných odpadů za sledované období (%)
Rozloha znovu využitých brownfields.	ha	Rozloha brownfields, jejichž znovu využití bylo podpořeno v rámci Programu.
Investice do rozvoje veřejné dopravy	mil.Kč	Výše investic do rozvoje veřejné dopravy (včetně cyklodopravy).
Hluková zátěž obyvatel	Počet obyvatel	Snížení počtu obyvatel, žijících v území s překročeným limitem hluku.
Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	Počet projektů	Počet projektů, zahrnujících environmentální vzděláváním výchovu či osvětu, podpořených v rámci programu.
Rozloha LPF a ZPF	ha	Rozdíl v počtu hektarů LPF a ZPF v důsledku zpracování projektů PRVKÚ ČR (např. dopravní infrastruktura).

Stanovení monitorovacích ukazatelů (indikátorů) ochrany zdraví

Monitorovací ukazatele (indikátory) v oblasti veřejného zdraví jsou obsahem přílohy č. 5.

Je třeba poznamenat, že kromě výše uvedeného se indikátory v oblasti veřejného zdraví částečně prolínají i environmentálními indikátory (vliv na lidské zdraví prostřednictvím životního prostředí). Navíc není možno řadu indikátorů v oblasti vlivů na zdraví (například indikátory typu: střední délka života pro kraj, incidence nádorových onemocnění nebo incidence kardiovaskulárních chorob) prakticky použít pro jejich nízkou selektivitu (nelze odlišit vliv PRVKÚ ČR od ostatních vlivů) či dlouhodobý charakter jejich vyhodnocování (vlivy lze vyhodnotit až na základě dlouhých časových řad).

Z výše uvedených důvodů tedy nejsou monitorovací ukazatele (indikátory) vlivu koncepce na oblasti veřejného zdraví zpracovatelem SEA doporučovány a jejich případné využití pro doplnění vlastního monitorovacího systému je ponecháno na rozhodnutí předkladatele PRVKÚ ČR.

11 Popis plánovaných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce

11.1 Opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění koncepce

Základním opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění PRVKÚ ČR bude vedle pečlivého a kvalifikovaného výběru projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí pravidelná kontrola (monitoring) realizace projektů podporovaných v rámci PRVKÚ ČR, který bude zajišťovat předkladatel PRVKÚ ČR v rámci své metodické činnosti v oboru vodovodů a kanalizací. Tato kontrola bude prováděna mimo jiné pomocí monitorovacích ukazatelů navržených v kapitole 10 tohoto vyhodnocení.

V případě zjištění závažných negativních vlivů na životní prostředí nebo veřejné zdraví během implementace PRVKÚ ČR je předkladatel na základě požadavků citovaného zákona povinen zajistit přijetí opatření k odvrácení nebo zmírnění takových vlivů a informovat o tom příslušný úřad, tedy Ministerstvo životního prostředí ČR, dotčené správní úřady a současně rozhodnout o adekvátní změně PRVKÚ ČR. Opatření mohou být různého charakteru, od zvýšení dohledu při realizaci projektů, přes uložení nápravných opatření, až po zastavení finanční pomoci.

Popis možných opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění PRVKÚ ČR je uveden v kapitole 8.

11.2 Opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů

Konkrétní vlivy PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví nastanou až v případě realizace konkrétních projektů podporovaných v jeho rámci. Nejvýznamnějším opatřením k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí proto bude posuzování konkrétních projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví v rámci výběrových řízení. Hlavní doporučení pro eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů projektů v rámci výběrových řízení jsou uvedena níže.

Před rozhodnutím o podpoře projektu v rámci rekonstrukce a výstavby vodovodů a kanalizací je třeba provést komplexní posouzení jeho potenciálních vlivů na životní prostředí, zejména v případě umísťování nových tras v zájmovém území. Při posuzování konkrétních projektů je třeba požadovat posouzení alternativ a preferovat takové trasování a provedení staveb, které zajistí minimální dopady na životní prostředí, zejména s ohledem na fragmentaci krajiny a případně prostupnost pro divoce žijící zvířata.

Při výběru projektů je třeba zajistit, aby nové liniové stavby (rekonstrukce a výstavby vodovodů a kanalizací) byly vhodně situovány vzhledem k obydleným územím a doprava během výstavby neměla nepříznivé dopady na životní prostředí a obyvatele zejména v oblasti hluku a emisí ze spalovacích motorů. Dále je třeba, aby liniové stavby pokud možno nebyly realizovány na zemědělské nebo lesní půdě, aby aktivity nebyly v konfliktu s ochranou přírody a aby nedocházelo k negativnímu ovlivnění předmětu ochrany EVL a PO chráněných v rámci soustavy NATURA 2000.

Při výběru projektů podporovaných v rámci rekonstrukce a výstavby vodovodů a kanalizací a ČOV je třeba se zaměřit na technickou kvalitu projektů. Nezbytné je rovněž komplexní

posouzení potenciálních vlivů navrhovaných projektů na životní prostředí, včetně vlivů kumulativních a synergických.

Při výběru projektů je třeba zajistit, aby nemohlo dojít k poškození zdrojů pitné vody jejich nadměrným čerpáním, k nadměrnému znečištění povrchových vod odpadními vodami ze špatně konstrukčně řešených čistíren odpadních vod ani k poškození koryt vodních toků působením srážkových přívalů odváděných bez zdržení přímo do vodoteče nebo vypouštěných z nevhodně provedených kanalizačních výpustí.

Při posuzování projektů zaměřených na čistírny odpadních vod je třeba dbát také na to, aby bylo zajištěno správné nakládání s čistírenskými kaly. Vybrané ekologické investice (úpravy vod, vodovody, kanalizace, ČOV, apod.) je třeba posoudit i z hlediska jejich vlivu na krajinu.

Při výběru projektů bude účelné provést rozbor předpokládaných nákladů a přínosů jednotlivých projektů (cost-benefit analýzu) a realizovat ty projekty, které vykáží nejvyšší přínos z vložených prostředků. To znamená, že vložené prostředky zlepší životní prostředí největšího počtu obyvatel (vodovod, kanalizace) nebo budou mít největší přínos pro životní prostředí (větší množství a lepší kvalita vyčištěných odpadních vod, atd.).

Měla by být podporována pouze moderní a vhodně umístěná infrastruktura pro nakládání s odpady. Významná je optimalizace umístění jednotlivých zařízení pro nakládání s odpady z hlediska dopravních vzdáleností a předpokládaných nákladů a přínosů. Velký význam má rovněž koordinace projektů, a to nejen projektů vyplývajících z předkládané koncepce.

V případě, že součástí aktivit souvisejících s ochranou životního prostředí budou stavební nebo rekonstrukční práce, bude třeba zajistit, aby po dobu jejich trvání nedocházelo k nadměrnému negativnímu ovlivnění životního prostředí (hluk, emise do ovzduší, narušení pohody obyvatel) v důsledku provozu na staveništi a staveništní dopravy.

Při výběru projektů je třeba podpořit takové projekty, které vedle pozitivního vlivu v dotčené oblasti budou mít pozitivní vliv i mimo tuto oblast.

12 Stanovení indikátorů (kritérií) pro výběr projektu

12.1 Environmentální hodnocení projektů⁵

Environmentální hodnocení projektů při jejich výběru (rozhodování, zda budou podpořeny v rámci PRVKÚ ČR) by mělo být z hlediska vlivů implementace PRVKÚ ČR na životní prostředí prováděno pomocí environmentálních indikátorů (kritérií) pro výběr projektu. Stanovení environmentálních kritérií výběru projektů a jejich zařazení do systému výběru s dostatečnou váhou v rámci výběru je z tohoto důvodu klíčovým nástrojem (“hlídacím psem”) souladu financovaných projektů s deklaratorním charakterem hlavním cílem 1., specifických cílů a opatření PRVKÚ ČR.

Tato kritéria byla stanovena vzhledem k cílům ochrany životního prostředí a indikátorům vlivu PRVKÚ ČR na životní prostředí (viz výše). Environmentální hodnocení projektu pak má odpovědět na otázku, jakým způsobem může předkládaný projekt ovlivnit životní prostředí ve smyslu referenčních cílů ochrany životního prostředí. Obdobně jako v případě referenčních cílů a indikátorů vlivu PRVKÚ ČR na životní prostředí vycházel i zde zpracovatel SEA z výstupů pracovní skupiny MMR ČR pro Horizontální témata.

Indikátory (kritéria) pro výběr projektů navržené pro hodnocení vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v tomto vyhodnocení mohou doplnit případně navržený systém postupu a kritérií výběru projektů za základě požadavků ekonomického řešení (kap. 8 PRVKÚ ČR).

Hodnocení projektů dle navržených kritérií by mělo být prováděno jako nedílná součást rozhodování o schválení (přidělení) finanční dotace konkrétnímu projektu. Hodnocení dle environmentálních kritérií by tedy mělo být součástí souhrnného hodnocení předkládaného projektu v rámci výběrového řízení. Na základě hodnocení projektů dle environmentálních kritérií by měly být následně schváleny či doporučeny k realizaci pouze ty projekty, které nebudou mít negativní vliv na životní prostředí⁶. Současně by měly být v případě věcně stejných projektů doporučeny k realizaci ty projekty, které budou hodnoceny jako příznivější z hlediska životního prostředí.

Environmentální hodnocení projektů v rámci jejich přípravy a výběru je navrhováno ve dvou fázích⁷:

- Předprojektové environmentální hodnocení při přípravě projektů
- Formální environmentální hodnocení v rámci výběrových řízení.

Předprojektové hodnocení

Je velmi důležité, aby předkladatelé projektů měli možnost seznámit se s hodnotícími kritérii již před zahájením zpracování projektové žádosti a mohli tak svůj návrh projektu upravit tak, aby obdržel co nejlepší hodnocení z hlediska jeho dopadů na životní prostředí. Předprojektové hodnocení tedy bude provádět sám předkladatel. Zároveň by předkladatelé měli mít možnost konzultace s odpovědnými pracovníky zprostředkovatelského orgánu. Možnost předprojektového hodnocení povede ke zkvalitnění přípravy projektů a k úsporám finančních prostředků na zpracování projektové dokumentace projektů nesplňujících hodnotící kritéria.

⁵ Upraveno z návrhu SEA NRP

⁶ Projektem, který nemá negativní vliv na životní prostředí je třeba chápat takový projekt, jehož pozitivní vlivy významně převažují nad jeho případnými vlivy negativními a současně žádný jeho případný negativní vliv na životní prostředí není nepřijatelný.

⁷ Citováno z návrhu SEA NRP

Hodnocení projektu z hlediska životního prostředí se bude provádět formou slovního hodnocení, to znamená konstatováním pro jednotlivá environmentální kritéria, že projekt na ně má *pozitivní/žádný/negativní* vliv.

Formální environmentální hodnocení při výběru projektů

Formální environmentální hodnocení projektu bude prováděno jako nedílná součást výběrových řízení pro případné udělení dotace podle řešení v PRVKÚ ČR. Tato hodnocení by měla provádět hodnotící komise projektů. Na základě provedeného hodnocení budou mimo jiné určeny i závazné podmínky pro přidělení prostředků pro daný projekt. Při hodnocení by měly být používány především kvantitativní údaje o možných vlivech projektu na jednotlivá environmentální kritéria. Na základě hodnocení může hodnotitel navrhnout změny či doplnění projektu a/nebo podmínky pro jeho realizaci. V průběhu realizace projektu by pak měla být prováděna kontrola dodržování a naplňování stanovených podmínek. Jejich případné nedodržení v průběhu realizace projektu může vést ke změně rozhodnutí o přidělení finančních prostředků na daný projekt.

Důležitým krokem při dopracování PRVKÚ ČR je, aby výše uvedený systém byl adekvátně zapracován do standardního systému výběru projektů (včetně stanovení setu kritérií), aby byl praktický a současně zajišťoval požadavky na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví intervencí strukturálních fondů, dotačními tituly dále viz kap. 8. ekonomické řešení PRVKÚ ČR.

12.2 Environmentální kritéria pro výběr projektů

Zpracovatel SEA navrhl, v souladu s výstupy pracovní skupiny MZe ČR Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací, pro jednotlivé referenční cíle ochrany životního prostředí (viz kapitola 6) následující environmentální kritéria, která jsou uvedena v následující tabulce. Tato kritéria by měla být začleněna do systému hodnocení a výběru projektů v rámci PRVKÚ ČR. Předkladatel PRVKÚ ČR přitom může provést jejich výběr, úpravu či změny dle svých potřeb a požadavků tak, aby kritéria co nejlépe refletovala zaměření předkládaných a hodnocených projektů.

Tabulka 12.1 Cíle životního prostředí a environmentální kritéria pro výběr projektů

Cíle životního prostředí	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Snižovat emise CO ₂ , oxidu siřičitého, oxidů dusíku, tuhých znečišťujících látek, těkavých organických látek a amoniaku	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí hlavních znečišťujících látek a CO ₂ , spojených s danou činností?
Snižovat vypouštění, emisí a úniků prioritních látek a zastavit nebo postupně odstranit vypouštění, emise a úniky prioritních nebezpečných látek	Přispěje realizace projektu ke snížení emisí: 1. organického uhlíku 2. jednotlivých prioritních nebezpečných látek (dle seznamu Směrnice o vodách) 3. dusíku, fosforu do vod?

Cíle životního prostředí	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Omezovat fragmentaci krajiny a zabezpečovat ochranu a obnovu migračních tras, koridorů a zastávek migrujících druhů; chránit krajinný ráz	Sníží/zvýší projekt celkovou výměru dopravou nefragmentovaných území? [Pozn.: nefragmentovaná území: území o plošném rozsahu větším než 100 km² (limity fragmentace jsou silnice s intenzitou dopravy vyšší než 1000 vozidel/den a víceokružní železniční tratě)] Zvýší/sníží projekt migrační prostupnost krajiny? Pozn.: zkrácení/prodloužení délky migračně prostupného úseku prosuchozemské nebo vodní živočichy [km] Ovlivní projekt negativně krajinný ráz?
Zlepšovat retenční funkci krajiny	Zlepší/zhorší projekt hydrologické funkce volné krajiny? [ano/ne] Přispěje projekt ke snížení umělých bariér v inundačním území? [ano/ne] Pozn.: umělými bariérami mohou být např. nepovolené stavby v inundačním území.
Chránit ohniska („hot-spots“) biodiverzity	Chránit ohniska (hot spots) biodiverzity Má projekt významný pozitivní/negativní vliv na ohnisko biodiverzity? [ano/ne] Pozn.: Za významná ohniska biodiverzity považovat maloplošná zvláště chráněná území, 1. zóny národních parků a chráněných krajinných oblastí, lokality soustavy Natura 2000, skladebné prvky územních systémů ekologické stability a podobně.
Snížování starých ekologických zátěží	Snížuje projekt rizika starých ekologických zátěží?
Snížovat spotřebu primárních neobnovitelných zdrojů	Přispěje projekt ke snížení spotřeby neobnovitelných zdrojů energie v porovnání s předchozí spotřebou energie? Jaká je velikost prokazatelných realizovaných energetických úspor v porovnání s předchozí spotřebou energie uváděná: - v absolutní výši (PJ, GWh apod.) - v relaci (MWh/produkt, PJ/Kč apod.) - v procentech (konečná/původní spotřeba x 100%)?
Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace	Jaký je potenciál materiálového využití odpadů produkovaných v rámci projektu? Využívá projekt stavební a demoliční odpady?
Snížit produkci nebezpečných odpadů	Dojde v rámci projektu ke snížení/zvýšení produkce nebezpečných odpadů?
Podporovat využívání brownfields	Je projekt realizován na „brownfields“ nebo na nově zabrané půdě? - Rozloha využitého brownfields v rámci projektu v ha? - Rozloha nově zabrané půdy v ha?
Podporovat environmentálně šetrné formy dopravy včetně managementových opatření	Přispěje realizace projektu k nárůstu délky cyklistických stezek pro cyklistickou dopravu separovanou od motorové dopravy, pěšího provozu a in-line tras?
Snížovat zátěž populace v sídlech z expozice dopravním hlukem a hlukem z průmyslové činnosti	Přispěje projekt ke zvýšení či snížení hlukové zátěže? Pokud ano, tak jakou měrou?

Cíle životního prostředí	Otázky pro hodnocení a výběr projektů z hlediska životního prostředí
Vybudovat fungující systém environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, který se pozitivně projeví v šetrnějším přístupu k životnímu prostředí	Přispěje projekt k podpoře systému EVVO?
Zachovat rozlohu LPF a ZPF	Dojde v rámci realizace projektu k záboru lesního a/nebo zemědělského půdního fondu?

12.3 Indikátory (kritéria) výběru projektů v oblasti veřejného zdraví

Na základě identifikace možných vlivů PRVKÚ ČR na veřejné zdraví v rámci realizace projektů podporovaných z jeho prostředků, byl navržen soubor kritérií pro jejich výběr. Stejně jako v případě indikátorů v oblasti veřejného zdraví pro hodnocení (monitorování) PRVKÚ ČR, nejsou zpracovatelem SEA doporučovány žádné konkrétní indikátory a případné využití vybraných kritérií je ponecháno na rozhodnutí předkladatele PRVKÚ ČR podle typů předkládaných projektů a podmínek výběrového řízení.

Kritéria pro výběr projektů v oblasti veřejného zdraví jsou obsahem přílohy č. 5.

13 Vlivy koncepce na veřejné zdraví

Hlavní související relevantní strategické dokumenty, které byly použity pro stanovení referenčních cílů ochrany veřejného zdraví (relevantních cílů prevence a podpory zdraví) k hodnocení na mezinárodní, národní a regionální úrovni jsou následující:

1. Protokol o vodě a zdraví, Londýn, 1999
2. Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky, 1998
3. Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (ZDRAVÍ 21), 2002

Podrobné výsledky hodnocení vlivu hlavního cíle na referenční cíle ochrany veřejného zdraví a výsledky hodnocení vlivu specifických cílů na referenční cíle ochrany veřejného zdraví jsou uvedeny v příloze č. 5.

Závěry hodnocení vlivů cílů koncepce na ochranu veřejného zdraví jsou následující:

Zdravotní cíle a jejich promítnutí do PRVKÚ jsou nezbytnou komponentou zajištění bezpečnosti pitné vody. V České republice byly stanoveny v rámci strategií Akčního plánu zdraví a životního prostředí v České republice, Zdraví 21 a Protokolu o vodě a zdraví, ke kterému Česká republika přistoupila. Představují udržení a zlepšení kvantitativních a kvalitativních podmínek zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Tyto cíle jsou plně implementovány v Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky. Kvalita vody i realizace a zlepšení čištění odpadních vod i realizace a zlepšení kanalizace, znamenají především

- prevenci infekčních onemocnění přenášených vodou
- prevenci dlouhodobých expozic chemickým látkám a souvisejícím toxickým onemocněním

K zajištění je potřebné využít stávajícího systému sledování (surveillance) přenosných nemocí zajišťovaného veřejným zdravím. Důležité je i vzdělávat zdravotníky tak, aby uměli diagnostikovat toxická onemocnění. Časná signalizace nemocí je prvním krokem v prevenci epidemií a k opatřením.

Je doporučeno, aby opatření z Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací ve smyslu požadavků Světové zdravotnické organizace a ve smyslu udržitelnosti, byly v tomto pořadí:

- Odstranění mikrobiálního znečištění pitných vod (nebudou okamžitá infekční onemocnění) a zásahy v případě eutrofizace povrchových vod užívaných ke koupání (nebudou kožní choroby dětí a případná poškození zažívacích cest po koupání)
- Odstranění chemických kontaminátů včetně kontaminátů způsobujících nevhodné organoleptické vlastnosti vody (nebude alimentární methemoglobinemie a další toxikózy, voda nebude smyslově závadná)
- Pojmenování a zjištění nových kontaminátů s jejich následujícím monitoringem a odstraněním (představuje zabránění novým rizikům pro životní prostředí a zdraví, např. ze zbytků léků, vyloučených člověkem nebo zvířaty, které se neodbourají na ČOV a jsou stále účinné)

PRVKÚ povede ke zlepšení organoleptických ukazatelů, které zdravotní riziko nepředstavují, ale souvisejí s určitou životní úrovní a komfortem a smyslovými počitky, souvisejícími s pitnou vodou. PRVKÚ zlepší prostředí v okolí ČOV, umožní čištění v místech, kde k němu dosud nedocházelo a sníží riziko dusičnanové methemoglobinemie a alimentárních infekcí

z lokálních zdrojů. Povede ke snížení obsahu fytoplanktonu a organických látek, které s následnou chlorací způsobují vznik organických sloučenin chlóru a brómu s mutagenními a karcinogenními vlastnostmi.

Určitá, avšak plně akceptovatelná a krátkodobá, zdravotní rizika, související s PRVKÚ, mohou znamenat pouze případný hluk (obtěžování) nebo prašnost související se samotnou výstavbou, případně zvýšení emisí plyných látek ze stavebních strojů a dopravy a staveb. Tyto nepříznivé vlivy však budou působit pouze po omezenou dobu. Lze je odstranit nebo alespoň omezit režimově (hluk – provádění hlučných činností v denní době) nebo technicky – klopení prašných procesů při výstavbě, zpevňování povrchů a odstraňování usazených částic prachu, používání stavebních strojů a nákladních automobilů vybavených katalyzátory pro zachyt částic, čištění vozidel před výjezdem ze staveniště, atd.

Rekonstrukce ČOV povedou k odstranění obtěžování zápachem, pokud kolem ČOV je a lidem vadí. Žádoucí jsou dodržení ochranných pásem okolo ČOV, která zamezí rozšíření bioaerosolu, doletu hmyzu a doběhu hlodavců a šíření pachu, případné zakrytí procesů s využitím bioplynu.

14 Netechnické shrnutí výše uvedených údajů

Předmětem tohoto vyhodnocení vlivu koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví je „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky“. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací je strategický dokument a zpracovává se pro celou Českou republiku. Mapa dotčeného území je přiložena v příloze 1.

Ministerstvo zemědělství zajišťuje zpracování PRVKÚ ČR v souladu s ustanovením v § 29 odst. 1 písm. c) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným koncepčním (strategickým) dokumentem je Souhrnná zpráva PRVKÚ ČR, která je souhrnem schválených krajských Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací (dále také PRVKÚK), se zaměřením především na skupinové vodovody, vodárenské soustavy a nadobecní kanalizační systémy na území ČR.

Podkladem pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky jsou Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů (PRVKÚK), které byly v období září 2004 až květen 2006 schváleny zastupitelstvy jednotlivých krajů.

PRVKÚ ČR rovněž respektuje požadavky vyplývající z následujících nejdůležitějších předpisů Evropských společenství:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- směrnice Rady 91/271/EHS z 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod,
- směrnice Rady 75/440/EHS z 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody,
- směrnice Rady 98/83/ES z 3. listopadu 1998 o kvalitě vody určené pro lidskou potřebu.

Tento první Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky představuje dlouhodobou koncepci oboru vodovodů a kanalizací s výhledem do roku 2015. PRVKÚ ČR bude projednán a schválen pořizovatelem - Ministerstvem zemědělství ČR.

PRVKÚ ČR je projednáván se všemi 14 krajskými úřady, 28 správami národních parků a chráněných krajinných oblastí, 5 újezdními úřady a 9 odbory výkonu státní správy Ministerstva životního prostředí na základě zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a dále zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Součástí procedury jsou také konzultace včetně zapojení veřejnosti do posuzování.

Předložený PRVKÚ ČR je v souladu s cíli relevantních strategických dokumentů (Strategií udržitelného rozvoje ČR, Státní politikou životního prostředí 2004 – 2010, Koncepcí vodohospodářské politiky MZe po vstupu do EU na období 2004 -2010, Plánem hlavních povodí ČR, strategickými dokumenty v oblasti veřejného zdraví apod.).

Vyhodnocení je provedeno v souladu s požadavky zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a dle zákona ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (posouzení vlivu koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

soustavy Natura 2000). Procedura posouzení PRVKÚ ČR probíhá v působnosti Ministerstva životního prostředí. Koncepce nepodléhá mezistátnímu posuzování.

Za účelem odpovědného posouzení vlivů předkládané koncepce jsou zváženy všechny významné vlivy na složky životního prostředí a veřejné zdraví, jsou připravena sada cílů životního prostředí na základě environmentálních strategií a metodických podkladů pro hodnocení vlivů na životní prostředí EU, zejména při přípravě dokumentů a čerpání prostředků ze strukturálních fondů (MMR).

V rámci sledování realizace koncepce jsou připraveny monitorovací ukazatele pro periodické hodnocení a poskytování informací veřejnosti.

Jsou definována základní opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů zjištěných při provádění PRVKÚ ČR. V první řadě je to pečlivý a kvalifikovaný výběr projektů z hlediska jejich možných vlivů na životní prostředí a dále monitoring prováděných projektů.

Vzhledem k absenci konkrétních prostorových a technických údajů o těchto opatření v hodnocené koncepci je nezbytné přenést povinnost hodnocení dle § 45i ZOPK a dle o posuzování vlivů na životní prostředí, do dalších fází řízení o budoucnosti území, kdy jsou již k dispozici bližší informace o jednotlivých záměrech (ÚPD, územní řízení o jednotlivých stavbách apod.).

Konkrétní projektové záměry je nutno řešit v souladu se ZOPK, zejména §45h,i - předložit je příslušným OOP k vydání stanoviska dle § 45i ZOPK a v souladu podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění, - provést samostatné posouzení vlivů projektů (záměrů) na životní prostředí.

Projekty realizované v rámci Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací ČR budou doplňovat aktivity implementované v rámci jiných programů (např. OP ŽP, státní rozpočet apod.).

S ohledem na některé negativní vlivy navržených opatření, z nichž značnou část je možné odstranit preventivně nebo mohou působit pouze dočasně, je celkové zaměření koncepce PRVKÚ ČR výrazně pozitivní z pohledu ochrany životního prostředí, veřejného zdraví a podpory kvality života.

15 Souhrnné vypořádání vyjádření obdržených ke koncepci z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

Zpracovateli vyhodnocení byla prostřednictvím příslušného úřadu, Ministerstva životního prostředí ČR, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC, předána následující vyjádření obdržená ve smyslu § 10c, odstavec 3 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění.

Ministerstvo životního prostředí obdrželo celkem 17 vyjádření vztahujících se k Oznámení koncepce (PRVKÚ ČR), která byla využita jako podklad pro vydání závěru zjišťovacího řízení (Příloha 3.). Tato vyjádření se v několika případech vztahují také k obsahu samotného PRVKÚ ČR (zpracovatele koncepce) případně ke krajským PRVKÚK.

Ve vypořádání měla být uvedena také vyjádření obdržená v rámci procedury účasti veřejnosti (obdržená na např. internetovou adresu týmu), ale do doby odevzdání Vyhodnocení koncepce nebyla žádná taková vyjádření doručena.

Tabulka 15.1 Přehled vyjádření zaslaných v rámci zjišťovacího řízení

Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č.j.:	Ze dne
KÚ Středočeského kraje odbor životního prostředí a zemědělství	Zborovská 11, 150 21 Praha 5	1 42007/2006/KUSK/OŽP-Kor	8. listopadu 2006
KÚ Libereckého kraje ředitel KÚ Libereckého kraje	U jezu 642/2a 461 80 Liberec 2	KULK/67720/2006	31. října 2006
Krajský úřad Královehradeckého kraje odbor životního prostředí a zemědělství	Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové	22538/ZP/2006-Hy	10. listopadu 2006
Krajský úřad Jihomoravského kraje odbor životního prostředí a zemědělství	Lerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno	JMK 139746/2006	2. listopadu 2006
Hlavní město Praha radní hl. města Prahy	Mariánské nám. 2 110 01 Praha 1	69192/ENV/06	31. října 2006
Hlavní město Praha odbor ochrany prostředí	Jungmannova 35/29 111 21 Praha 1	S-MHMP-387463/2006/1/00PNI	30. října 2006
Ministerstvo životního prostředí odbor ekologie krajiny a lesa	Vršovická 65, 100 00 Praha 10	3127/640/06 71511/ENV/06	23. října 2006
Ministerstvo životního prostředí odbor ekologie krajiny a lesa (Změna č.1 k PRVKÚK JČK)	Vršovická 65, 100 00 Praha 10	2246/640106 549 84/E NV 106	10. srpna 2006
Ministerstvo životního prostředí , odbor posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC	Vršovická 65, 110 10 Praha 10	81875/ENV/06	31. října 2006
Státní úřad pro jadernou bezpečnost	Senovážné nám, 9 Praha 1, 110 00	51709/2006	30. října 2006

Odesílatel vyjádření	Kontaktní adresa	Č.j.:	Ze dne
Správa CHKO Orlické hory agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Dobrovského 332, 51601 Rychnov n. Kněžnou	466/0HIEjO6	31. října 2006
Správa CHKO Český kras agentura ochrany přírody a krajiny ČR	267 18 Karlštejn 85	00873/CKIE/O6	1. listopadu 2006
Správa CHKO České středohoří agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Michalská 260/14, P.O. Box 183, 412 01 Litoměřice	05074/CS/D/06	2. října 2006
Správa CHKO Broumovsko agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Ledhujská 59, 54954 Police n. Metují	1915BRD06 - 750BRE06	2. listopadu 2006
Správa CHKO Blaník agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Louňovice pod Blaníkem č: 8	515/BN/DI06	31. října 2006
Správa CHKO Bílé Karpaty agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Nádražní 318, 76326 Luhačovice	1943/BK/D/06- 1007/BK/E/06	10. listopadu 2006

Podstata příslušného vyjádření a hodnocení zpracovatele vyhodnocení koncepce

V následujícím přehledu jsou postupně uvedeny podstatné (relevantní) údaje z vyjádření podaných ke zveřejněnému vyhodnocení a k obsahu PRVKŮ ČR a jejich vypořádání zpracovatelem vyhodnocení.

KÚ Středočeského kraje

Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny:

Dle ust. § 77a cit. zákona požaduje respektovat územní systémy ekologické stability v kategorii regionální, vymezená zvláště chráněná území v kategorii přírodní rezervace a přírodní památka. Dle ust. § 45i cit. zákona nelze vyloučit významný vliv předložené koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

Z hlediska zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změnách některých dalších zákonů:

Upozorňuje na skutečnost, že dokumentace neřeší nakládání s kaly z čištění odpadních vod.

Vypořádání připomínek:

Při posouzení vlivů cílů a opatření koncepce na složky životního prostředí byly zohledněny požadavky cit. zákona z hlediska respektování ÚSES a ZCHÚ. Byla navržena opatření k eliminaci, minimalizaci a kompenzaci negativních vlivů na životní prostředí při provádění PRVKŮ ČR.

Dle §45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (ZOPK) bylo provedeno posouzení vlivu koncepce: „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České

republiky“ (dále též: PRVKÚ či koncepce) na lokality soustavy Natura 2000 viz příloha číslo 4 tohoto vyhodnocení..

Druhá připomínky směřuje k předkladateli a zpracovateli koncepce. Problematika nakládání s kaly není součástí PRVKÚ ČR, je řešena individuálně jednotlivými krajskými plány rozvoje vodovodů a kanalizací (PRVKÚK) s ohledem na regionální specifika, osídlení a zdroje, použité technologie úpravy vod, čištění odpadních vod a infrastrukturu v oblasti vodního a odpadového hospodářství v krajích.

Krajský úřad Libereckého kraje

A. Z hlediska odboru rozvoje venkova, zemědělství a životního prostředí:

Z hlediska ochrany přírody a krajiny, Kap.C. 3.4. Půda:

Poslední větu upravit a text doplnit následovně: Pozitivním trendem je nárůst výměry lesní půdy, vodních ploch a zatravňování orné půdy. K pozitivním trendům lze zařadit zpracovávání pozemkových úprav, v rámci kterých je řešena protierozní ochrana půdy a zvýšení ekologické stability území.

Rekultivace půd

První odstavec doplnit: Novým trendem při rekultivaci půd dotčených těžbou surovin je následné ponechání vybraných ploch přirozené sukcesi.

Kap. C.4. Stávající problémy životního prostředí v dotčeném území, Půda

Druhá odrážka přeformulovat následovně: nutnost zajistit snižování procenta jejího zornění. Doplnit - snižování erozní ohroženosti půdy.

Z hlediska NATURY 2000 jsme vydali stanovisko dne 24. 7. 2006 (č.j.: KULK50199/06), kterým jsme vliv vyloučili.

Vypořádání připomínek k bodu A.:

Návrhy úprav textu (oblast půd) byly zapracovány v nezbytné míře s ohledem na skutečnost, že posuzovaná koncepce je zaměřena na obor vodovodů a kanalizací, a požadavky na rozsah předloženého vyhodnocení.

B. Z hlediska odboru zdravotnictví

1. K materiálu mělo vyjádřit Ministerstvo zdravotnictví ČR resp. orgány ochrany veřejného zdraví. Z příloženého rozdělovníku nevyplývá, že by byly osloveny.

2. Vzhledem k charakteru oznámení koncepce by se měl podrobněji mapovat stav podzemních a povrchových vod tak, aby bylo např. zřejmé; ve kterých oblastech ČR je nutné především věnovat zvýšenou pozornost zejména ochraně zdrojů pitné vody pro jejich lokální resp. kvalitativní význam (zásobování obyvatel velkých průmyslových aglomerací; zdroje pitné vody mimořádné kvality vhodné např. pro kojeneckou výživu a pod.). Významnou ochranu by si měly zasloužit i zdroje minerálních vod, o kterých se materiál nezmiňuje.

3. Vzhledem k tomu, že se vlastní koncepce uplatní zřejmě až od r. 2007 bylo by vhodné již tento dokument podrobit procesu HIA s patřičnou analýzou výchozího zdravotního stavu

obyvatel a odhadem předpokládaného vlivu opatření na veřejné zdraví. Současně by měla být stanovena kritéria (indikátory) pro hodnocení vývoje zdravotního stavu obyvatel ve vztahu k problematice vodovodů a kanalizací resp. kvalitě vody.

4. Nemůžeme souhlasit s konstatováním v části E.1. (str. 36), že „zaměření a rozsah koncepce nepředpokládá jejich vlivy překračující hranice ČR“, neboť např. výstavba nových nebo účinnějších čističek odpadních vod by se měla projevit pozitivně ve kvalitě vody v našich tocích opouštějících naše území.

5. Jinak jsme přesvědčeni, že kvalitně rozpracovaná a realizovaná koncepce vodovodů a kanalizací by měla přispět ke zlepšení zdravotního stavu obyvatel ČR (samozřejmě rozdílně podle jednotlivých oblastí)

Ostatní odbory krajského úřadu jsou bez připomínek.

Vypořádání připomínek k bodu B.:

Bod 1 – V rámci zpracování posouzení vlivů na veřejné zdraví (proces HIA) k této koncepci byli osloveni pracovníci MZ k získání nezbytných analytických dat. Konzultace s resortními orgány je v kompetenci předkladatele koncepce.

Bod 2 – Popis složek životního prostředí byl částečně upraven v souladu s připomínkou. Předmětem PRVKÚ ČR nejsou zdroje minerálních vod, pouze zdroje pitných vod, dodávající vodu do skupinových vodovodů a vodárenských soustav uvedených v PRVKÚ ČR.

Bod 3 – Součástí tohoto vyhodnocení je posouzení vlivů koncepce na veřejné zdraví procesu HIA viz příloha číslo 5 tohoto vyhodnocení, která obsahuje samostatné vypořádání závěrů zjišťovacího řízení pro oblast veřejného zdraví.

Bod 4, 5 – Pozitivní vliv koncepce na vodní toky překračující hranice ČR byl zapracován do hodnocení..

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Z hlediska orgánu ochrany ovzduší a orgánu ochrany přírody a krajiny nemáme k předloženému oznámení koncepce zásadní námitky.

Z hlediska orgánu veřejné správy odpadového hospodářství jsou k předloženému oznámení koncepce tyto zásadní připomínky: Koncepce neuvádí konkrétní odpady, vznikající v souvislosti s provozem vodovodů a kanalizací a návrhy řešení pro jejich další využívání nebo odstraňování. Koncepce by měla nastínit v souvislosti s rozvojem vodovodů a kanalizací i způsoby dalšího nakládání s těmito odpady s upřednostněním jejich dalšího využívání.

Vypořádání připomínek:

Připomínka směřuje ke zpracovateli koncepce. PRVKÚ ČR je specifická celostátní koncepce vycházející z krajských plánů a proto neřeší detailně otázky řešení v plánech nižších úrovní (krajské PRVKÚK).

Ve vyhodnocení je nastíněna problematika odpadů vznikajících s provozem vodovodů a kanalizací a způsoby dalšího nakládání s těmito odpady. Detailně bude problematika odpadů řešena v prováděcích projektech. Zpracovatel vyhodnocení zohlednil tuto oblast v kapitolách týkající se monitorovacích ukazatelů vlivu koncepce a stanovení indikátorů pro výběr projektů.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Z hlediska ochrany přírody a krajiny:

Bylo vydáno samostatné stanovisko sp. zn. S-JMK 94782/2006 OŽP/Št ze dne 31.7.2006 ve smyslu, že pro hodnocenou koncepci nelze vyloučit vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti na území Jihomoravského kraje. Hodnocená koncepce musí být předmětem posouzení důsledků své realizace na daná území soustavy Natura 2000 podle ustanovení § 45h a 45i zákona Č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska vodního hospodářství:

Na straně 4 oznámení je uveden následující text, definice Aglomerace.

Doporučujeme doplnit větu: Musí být zohledněn plánovaný rozvoj obce, jak je vyjádřen v územním plánu v případě, že je tento plán schválen a v blízké budoucnosti existuje reálná možnost na jeho realizaci.

Vypořádání připomínek:

Dle §45i zák. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (ZOPK) bylo provedeno posouzení vlivu koncepce: „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky“ (dále též: PRVKÚ či koncepce) na lokality soustavy Natura 2000 viz příloha číslo 4.

Připomínka druhá se týká předkladatele koncepce (MZe), v jehož kompetenci je definice pojmu „aglomerace“ včetně změn viz dodatek číslo 1 Metodického pokynu Ministerstva zemědělství pro zpracování PRVKÚK č. j. 7 869/2004-7000. Připomínka se proto přímo netýká posouzení vlivů na životní prostředí.

Hlavní město Praha, radní hl. města Prahy

Hlavní město Praha podává k předloženému oznámení koncepce následující vyjádření:

1. nepožadujeme vypracování koncepce ve variantách, lišících se vlivy na životní prostředí,
2. nemáme žádné zvláštní požadavky na obsah koncepce z hlediska jejich vlivů na životní prostředí, než aby plně respektovala a spoluvytvářela podmínky pro potřebný rozvoj vodovodu, kanalizací a čištění odpadních vod pro hlavní město Prahu včetně řádné ochrany zdrojů pitné vody, zařízení pro čištění splaškových vod a zneškodňování čistírenských kalů nacházejících se mimo správní území Prahy jako kraje. Přesto upozorňujeme na některé ne zcela šťastně formulované části oznámení:

3. Navrhujeme na str. 11. 4. bod prioritního cíle 3.2.1

"Dosáhnout v České republice ztráty pilné vody v rozvodných sítích pod úroveň 5000 l/km/den, dlouhodobě pak na úroveň nejvyspělejších států Evropské unie. "

upravit uvedenou formulaci, aby nepůsobila tak, jako by cílem mělo být dosažení uvedené ztráty pitné vody. (Např. Snížit ztráty pitné vody pod úroveň... Není také jasné, jaká je citovaná úroveň "nejvyspělejších států EU", takže tento údaj by měl být doplněn.

Na str. 11, prioritní cíl 3.2.5.: Doporučujeme formulační zpřesnění.

Na str. 14-31:

Analytická část Oznámení C.3 podrobně popisuje složky životního prostředí, více se věnovat tématu hospodaření s kaly z ČOV.

Vypořádání připomínek:

Zpracovatel vyhodnocení zohlednil připomínky doporučení v bodě 2. v kapitolách vyhodnocení týkající se posouzení vlivů na životní prostředí a kapitole o stanovení indikátorů pro výběr projektů. Připomínky v bodu 3. se vztahovaly k formálním úpravám cíle, které byly vzaty v úvahu při zpracování Vyhodnocení koncepce. Problematika hospodaření s kaly z ČOV není předmětem koncepce, proto nebyla více popsána problematika v analytické části oznámení ani vyhodnocení koncepce.

Hlavní město Praha, odbor ochrany prostředí

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy vydává pro účely řízení dle zákona ke shora uvedené koncepci vyjádření dotčených orgánů:

Z hlediska ochrany ovzduší: Ing. Janota

Kapitola zabývající se oblastí ochrany ovzduší předloženého oznámení se nijak nevěnuje problematice zápachu generovaného v procesu čištění odpadních vod. Tato záležitost je z pohledu regionálního orgánu ochrany ovzduší dominantní ve vazbě oblasti zásobování vodou a čištění odpadních vod a oblasti ochrany ovzduší.

Často se vyskytuje situace, kdy je provoz čistíren odpadních vod hodnocen občany jako pachově obtěžující.

V kapitolách o principech a postupech řešení a o cílech PRVKÚ ČR v předloženém oznámení není o uvedené záležitosti explicitně pojednáno. Proto doporučujeme, aby byla tato problematika plnohodnotně zařazena do rozpracování PRVKÚ ČR.

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu, z hlediska nakládání s odpady, z hlediska lesů a lesního hospodářství, z hlediska ochrany přírody a krajiny, z hlediska myslivosti a z hlediska ochrany vod k předloženému oznámení nemáme připomínek.

Vypořádání připomínek:

Problematika řešení pachových látek není obsahem koncepce PRVKÚ ČR. V rámci Vyhodnocení a závěru zjišťovacího řízení se doporučuje následující zapracování do koncepce. Obnova a realizace čištění odpadních vod musí řešit prevenci zápachu vhodným umístěním vůči obytné zástavbě (odstup), zakrytím, technologií a jejím dodržováním, nakládáním s kaly. Kaly nesmějí být zdrojem persistentních toxických látek a patogenních mikrobů pro životní prostředí včetně prostředí člověka dále viz posouzení vlivů na veřejné zdraví v příloze číslo 5.

Ministerstvo životního prostředí, odbor ekologie krajiny a lesa

MŽP ČR konkrétně zmiňuje riziko negativního ovlivnění EVL Borkovická blata v souvislosti s plánovaným využíváním nového zdroje podzemní vody Mažice – Borkovice pro tzv. náhradní zásobování vodárenské soustavy Jižní Čechy uvažované ve „Změně č. 1 Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje – oblast Třeboňská pánev, sever“.

Vypořádání připomínek:

S odvoláním na vypořádání vyjádření v naturovém hodnocení příloze číslo 5: Hodnocená celostátní koncepce PRVKÚ neřeší prostorové a kapacitní detaily jednotlivých navržených opatření, jež jsou navíc navrženy schválenými regionálními (krajskými) Plány rozvoje vodovodů a kanalizací. Z tohoto důvodu je nezbytné přenést povinnost podrobného vyhodnocení vlivů uvedeného záměru jímání podzemní vody v prostoru Borkovických blat do dalších fází správních řízení o budoucnosti území (ÚPD, hodnocení vlivů konkrétního záměru). Základní požadavky, jež zajistí ochranu lokalit soustavy Natura 2000 před poškozením jsou obsaženy ve výstupech naturového hodnocení.

Ministerstvo životního prostředí, odbor ekologie krajiny a lesa

Ke změně koncepce "Změna č.1 Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje - oblast Třeboňská pánev - sever" sdělujeme následující stanovisko:

Z hlediska obecné ochrany přírody a krajiny je navrhované odběrní místo náhradního zásobování vodou Vodárenské soustavy Jižní Čechy zároveň významným krajinným prvkem "rašeliniště" a regionálním biocentrem územního systému ekologické stability dle zákona č.114/1992 Sb. Tento prvek má významnou ekologicko - stabilizační funkci v této oblasti a jakékoli ohrožení či oslabení této funkce nedostatkem vody, na které je ekosystém rašeliniště závislý, je nepřijatelné.

Možný výpadek centrálního zdroje v délce jednoho měsíce, a tím pádem čerpání maximálního možného množství vody (v příloze č.3 je uváděn odběr z Mažic až 110 l/s), je pro životaschopnost rašeliniště naprosto katastrofální, nemluvě o vlivu na evropsky významnou lokalitu Borkovická blata.

Z výše uvedených důvodů záměr využívání nového zdroje podzemní vody, Mažice - Borkovice pro tzv. náhradní zásobování vodárenské soustavy Jižní Čechy uvažovaný ve "Změně č. 1 Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje - oblast Třeboňská, pánev - sever", zásadně odmítáme.

Detailní popis problémové oblasti je uveden ve vyjádření.

Vypořádání připomínek:

S odvoláním na vypořádání vyjádření v naturovém hodnocení příloze číslo 5: Hodnocená celostátní koncepce PRVKÚ neřeší prostorové a kapacitní detaily jednotlivých navržených opatření, jež jsou navíc navrženy schválenými regionálními (krajskými) Plány rozvoje vodovodů a kanalizací. Z tohoto důvodu je nezbytné přenést povinnost podrobného vyhodnocení vlivů uvedeného záměru jímání podzemní vody v prostoru Borkovických blat do dalších fází správních řízení o budoucnosti území (ÚPD, hodnocení vlivů konkrétního záměru). Základní požadavky, jež zajistí ochranu lokalit soustavy Natura 2000 před poškozením jsou obsaženy ve výstupech naturového hodnocení.

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

SÚJB k oznámení uvádí, že v textu oznámení nejsou zmíněny požadavky stanovené atomovým zákonem č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření, v platném znění (dále atomového zákona), vztahující se na obsah přírodních radionuklidů v dodávané pitné vodě, na pracoviště, kde je nakládáno s vodou

z podzemních zdrojů vody a na uvolňování radionuklidů do životního prostředí z těchto pracovišť.

Z uvedeného důvodu doporučujeme požadavky atomového zákona a jeho prováděcích předpisů (zejména vyhlášky č.307/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 499/2005 Sb.) vztahující se k řešené oblasti, zahrnout do koncepce a do vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví.

Vypořádání připomínek:

Připomínka byla zohledněna v rámci zpracování vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a zejména na veřejné zdraví viz příloha číslo 4 tohoto vyhodnocení.

Správa CHKO Orlické hory

Z hlediska ochrany přírody a krajiny a silně a kriticky ohrožených druhů rostlin a živočichů považujeme za žádoucí vypracovat posouzení uvažovaného záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

V posouzení je třeba se zaměřit na vlivy koncepce na jednotlivé složky přírody i celá chráněná území a na možné ovlivnění biotopů rostlinných a živočišných druhů.

Jednotlivé cíle koncepce je možné splnit různými způsoby, lišícími se svými vlivy na životní prostředí. Například při stavbě vodovodů a kanalizací je důležité dbát na to, aby nebyly poškozeny chráněné části přírody, významné botanické a zoologické lokality, biotopy chráněných druhů. Úpravy pitné vody je nutné zabezpečit před únikem škodlivých látek do přírodního prostředí. Dále je třeba nalézt vhodné způsoby likvidace či ukládání čistírenských kalů, které nebudou škodit životnímu prostředí. V neposlední řadě pak při hledání nových zdrojů pitné vody či zvyšování odběru vody ze stávajících zdrojů pamatovat na možnost změn hydrologických či hydrogeologických podmínek v daném území a tím i na možné negativní ovlivnění vodního režimu v cenných lokalitách s druhy na vodním režimu závislými.

Pokud jde o oblasti Natura 2000, bude se v Orlických horách koncepce dotýkat např. vyhlášené Ptačí oblasti Orlické Zábory s ochranou chřástala polního a navržené evropsky významné lokality Divoká Orlice. V případě ptačí oblasti je velký důraz kladen na zvyšování podílu mokřadních společenstev a podmáčených ploch v území, což souvisí s úpravou vodního režimu. Podíl těchto ploch může být omezen při nevhodném využívání vodních zdrojů. Divoká Orlice by měla být chráněna především s ohledem na vrunku obecnou, z čehož vyplývají nároky na čistotu vody. Ta by měla být při výstavbě kanalizací pozitivně ovlivněna.

Obecně by měla koncepce být vypracována s ohledem na zájmy ochrany přírody a při dosahování vyjmenovaných cílů by měl mít tento veřejný zájem vždy co nejvyšší prioritu.

Vypořádání připomínek:

Posuzovatel se shoduje s přístupem Správy CHKO Orlické hory ve věci posouzení záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

Konkrétní návrhy k posuzování předkládané koncepce PRVKÚ ČR jsou v maximální možné míře vzata v úvahu při posuzování navrhovaných priorit (opatření) koncepce a v kapitole stanovení kritérií pro výběr projektů.

Prostorově lokalizované požadavky Správy CHKO je vhodné uplatnit v dalších úrovních správních řízení (řízení o výstavbách či rekonstrukcích jímacích objektů, ČOV apod.). Obecně formulované požadavky Správy jsou částečně obsaženy ve výstupech naturového hodnocení (viz kap. 4.5, kap. 5), respektování některých vznesených požadavků lze očekávat v souvislosti s nutností dodržovat platnou legislativu (např. vhodné způsoby likvidace či ukládání čistírenských kalů, které nebudou škodit životnímu prostředí) viz komentář naturového hodnocení, v příloze číslo 4 tohoto vyhodnocení.

Správa CHKO České středohoří

V rámci hodnocení vlivu na EVL na území CHKO České středohoří by se hodnocení mělo zaměřit zejména na významné vlivy lokality EVL Dolní Ploučnice, EVL Bezejmenný přítok Trojhořského potoka, EVL Luční potok – Třebušín.

Správa dále požaduje, aby každý z konkrétních projektů v rámci cílů koncepce byl komplexně posuzován z hlediska jeho potenciálního vlivu na životní prostředí, zejména budou-li tyto projekty obsahovat nové stavby, rekonstrukce či modernizace staveb. Veškeré aktivity v rámci realizace cílů koncepce musí být v souladu s ochranou přírody (ZOPK) a nesmí docházet k negativnímu ovlivnění evropsky významných lokalit na území CHKO České středohoří.

Vypořádání připomínek:

První z uvedených požadavků nelze na úrovni naturového hodnocení koncepce PRVKÚ realizovat vzhledem k ne zcela přesné lokalizaci staveb koncepce u níž nelze identifikovat její konkrétní dopad na uvedené EVL. Prostorově lokalizované požadavky Správy CHKO je vhodné uplatnit v dalších úrovních správních řízení (řízení o výstavbách či rekonstrukcích jímacích objektů, ČOV apod.).

Druhý požadavek Správy je obsažen ve výstupech naturového hodnocení (viz kap. 4.5, kap. 5). Konkrétní návrhy projektů by měly být posouzeny dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 93/2004 Sb. Připomínky k předkládané koncepci PRVKÚ ČR byly v maximální možné míře vzata v úvahu při posuzování navrhovaných priorit (opatření) koncepce a v kapitole stanovení kritérií pro výběr projektů.

Správa CHKO Český kras

1. Ochrana vod v recipientech pod úpravami pitné vody. Při úpravách s odstraňováním dusičnanů je třeba zajistit likvidaci odpadních solí tak, aby nedošlo k překročení imisních standardů uvedených v Nařízení vlády č. 61/2003 Sb., Příloha č. 3, tabulka 1, a to:

- a) při průtoku v recipientu na úrovni Q_{355} (popř. při minimálním zaručeném průtoku vody vtoku),
- b) v alespoň 95 % z ročně odebraných vzorků.

Tento problém je z hlediska zájmů chráněných zákonem 114/1992 Sb. zvláště aktuální na malých tocích protékajících zvláště chráněnými územími, evropsky významnými lokalitami a ptačími oblastmi nebo na tocích, které jsou biotopy zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (dále jen "zájmy ochrany přírody"). V CHKO Český kras jde

o úpravnu pro obec Třebotov (recipient potok Švarcava), potenciálně též o úpravnu pro obec Tetín.

2. Dořešení čištění odpadních vod u větších obcí a aglomerací. V CHKO Český kras jsou zájmy ochrany přírody narušeny odpadními vodami komunálního původu z aglomerace Loděnice, které jsou z větší části vypouštěny bez čištění do potoka Kačáku. Uvedený tok protéká evropsky významnou lokalitou Karlštejn - Koda a Národní přírodní rezervací Karlštejn a jsou na něj vázána prioritní stanoviště a biotopy zvláště chráněných druhů živočichů. Imisní standard pro celkový fosfor je v toku Kačáku běžně překračován až pětinasobně, eutrofizační proces je stále více patrný.

3. Zlepšení technologie čistíren odpadních vod. Pokud je recipientem předčištěných vod malý nebo občasný tok, mohou být velmi významně záporně ovlivněny zájmy ochrany přírody vypouštěním vod s vysokým obsahem dusíku a fosforu. Negativní vliv jen částečně čištěných vod může být paradoxně ještě vyšší než by tomu bylo u vod zcela nečištěných, protože z čistíren je voda vypouštěna soustředěně, zatímco v druhém případě bývá znečištění rozptýleno a část kontaminantu je odstraněna samočisticím procesem v potrubích, v půdě a v kolektorech dříve, než odpadní voda doteče do toku. V takovýchto případech se jeví nezbytným doplnění technologie o odstraňování N a P zařazením třetího, případně i čtvrtého stupně čištění i u malých zařízení s kapacitou pod 2.000 EO, kde Nařízení vlády č. 61/2003 Sb. nezavádí pro oba uvedené prvky emisní standardy a kde je proto v dosavadní praxi snaha uvedený problém obcházet nebo omezit se pouze na zařazení nitrifikačního, v lepších případech pak denitrifikačního stupně. Odstraňování fosforu je v případech, které mohou bezprostředně ovlivnit zájmy ochrany přírody v CHKO Český kras, řešeno pouze u města Berouna (zde je však recipientem Berounka) a plánováno je na základě požadavku Správy u obcí Bubovice (recipient Kačák) a Vysoký Újezd (recipient Karlický potok).

4. Řešení čištění odpadních vod z malých obcí a místních částí tam, kde mohou být jejich vypouštěním negativně ovlivněny zájmy ochrany přírody. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací pro Středočeský kraj u velmi malých obcí nebo místních částí zcela upouští od staveb ČOV. Řešení pouze shromažďováním odpadních vod v nepropustných jímkách a jejich vyvážením se na základě dosavadní praxe neosvědčuje, protože je velmi nesnadné kontrolovat dodržování ekologické kázně některých občanů. V této souvislosti působí velmi bizarně odůvodnění doslova citované z plánu pro obec Mořinka: "Vzhledem k tomu, že se obec nachází v CHKO Český kras, k zásobování pitnou vodou jsou využívány místní podzemní zdroje, nevyskytuje se zde dostatečně vhodná vodoteč a s přihlédnutím na velikost této obce není investičně a provozně výhodné budovat čistírnu odpadních vod a kanalizační síť." Stejně nebo obdobně "odůvodnění" nalezneme ve zmíněném plánu na území CHKO Český kras v celkem 16 případech.

5. Doplnění čištění odpadních vod o stupeň dočištění (rybníky, usazovací nádrže). Příkladem je ČOV Rudná, jejímž recipientem je Radotínský potok, který tvoří osu Přírodní rezervace Radotínského údolí a stejnojmenné evropsky významné lokality na území CHKO Český kras. Zmíněný tok je dlouhodobě zatížen nerozpuštěnými látkami, tato zátěž by mohla být zmírněna na únosnou hodnotu vhodně umístěnou vodní nádrží.

Vypořádání připomínek:

První dva uvedené požadavky nelze na úrovni naturového hodnocení koncepce PRVKÚ realizovat vzhledem k obecné povaze koncepce, jež neřeší prostorové detaily navržených opatření. Požadavky Správy CHKO je nutno řešit na jiných úrovních správních řízení (řízení o výstavbách či rekonstrukcích objektů ČOV apod.). Připomínku Správy CHKO lze

chápat jako doporučení, jež byly zapracovány do závěrů vyhodnocení SEA. Tento požadavek směřuje ke zlepšení stávajícího stavu vodního prostředí. Obecná doporučení, jež zajistí ochranu lokalit soustavy Natura 2000 před poškozením jsou obsaženy ve výstupech naturového hodnocení viz příloha č. 4 tohoto vyhodnocení.

Správa CHKO Broumovsko

EVL Metuje a Dřevíč CZ0523280 - NA TURA 2000: lososová voda

1. SEA zhodnotí vliv stávajících odběrů podzemní vody v CHKO i jejich plánovaného zvýšení s ohledem na EVL (ohrožený druh mihule potoční) a lososové vody (zejména půjde o hodnocení ovlivnění průtočnosti v toků se zdůrazněním hodnocení průtoku v jejich pramenných oblastech). SEA by měla jako jeden z cílů konstatovat, že zvyšování odběru podzemních vody bude na celém území CHKO podléhat analýze rizik pro přírodní prostředí s postupným stanovením nepřekročitelné (minimální) úrovně hladiny podzemní vody ve vrtech zejména pro případy dlouhodobého sucha;
2. SEA zhodnotí vliv vypouštěných odpadních vod (OV) na EVL, lososové vody a Stěnavu zejména s ohledem na největší znečišťovatele a pramenné oblasti. Porovná stávající zátěž OV a plánované vypouštění OV s ohledem na limity vyhl. č 61/2003 (6 mg/l BSK₅ pro normální běžný tok), pro mihulovou vodu (4 mg/l BSK₅) a vodu lososovou (mj. 3 mg/l BSK₅ od roku 2012).
3. PRVKÚ plánuje zvýšení objemu OV a jejich vypouštění z malých ale i velkých toků do toků. Rovněž plánuje řešení vypouštění do podmoku v místech s nízkými průtoky v toku nebo v oblastech, kde je tok příliš vzdálen.
4. SEA zhodnotí kalové hospodářství na území CHKO u výše uv. dených variant zejména s ohledem na kvalitu půdy, podzemní vody první zvodně (vliv na mokřady) a kvalitu povrchových toků a s důrazem EVL a lososovou vodu včetně dopravy kalů. A to v podvariantách: 1. kaly se odváží v souladu s § 33, odst. 3, písmo a) zákona 185/2001 Sb., o odpadech mimo území CHKO. 2. Kaly se likvidují na území CHKO. 3. Kaly z centrálních ČOV se likvidují mimo území CHKO, z malých ČOV na území CHKO na ZPF v místech jejich produkce.

Zlepšení monitoringu podzemních a povrchových vod

1. Požadujeme, aby jedním z výstupů SEA bylo navržení komplexního monitoringu vod (nutno zahustit srážkoměrné stanice i profily na tocích).
2. Co se týče vypouštění odpadních vod do toků, SEA by měla konstatovat, že je nutné u všech zdrojů požadovat výpočet směšovací rovnice,
3. Na lososové vodě pak nemůže být od roku 2013 povolen žádný zdroj OV, která by po smíšení s tokem přesáhl 3 mg/l BSK₅ (a další parametry uvedené v NV 71/2003).
4. Na mihulové vodě pak dlouhodobý průměr v toku nesmí přesáhnout 4 mg/l BSK₅.
5. K těmto limitům bude nutné postupně zvyšovat kvalitu čištěných odpadních vod. To naráží, což by SEA měla rovněž vyhodnotit na nedostupnost (či příliš velkou finanční náročnost) dat ohledně průtočnosti toků a údajů o jejich kvalitě.
6. Nové trasy pro vodovody a kanalizace budou plánovány s co nejmenším zásahem do významných krajinných prvků toků a niv (pod toky protlaky nikoli prostý průhrab).

Mimolesní zeleň bude (kde to je technicky proveditelné) mimo svislý průmět koruny pro ochranu kořenových systémů stromů.

Část B) Polemika s PRVKÚK Náchod není uváděna z důvodu přílišné podrobnosti, která je řešena v krajském PRVÚK nikoliv PRVKÚ ČR.

Vypořádání připomínek:

Výše uvedené požadavky pracují s velmi konkrétními až partikulárními údaji, které celostátní koncepce PRVKU ČR neřeší a vzhledem ke svému sumarizujícímu charakteru (vychází z již schválených krajských koncepcí) ani řešit nemůže. Požadavky Správy CHKO Broumovsko je nutno řešit na jiných úrovních správních řízení (krajské koncepce vodního hospodářství, řízení o výstavbách či rekonstrukcích jímacích objektů, nebo ČOV apod.). Základní požadavky, jež zajistí ochranu lokalit soustavy Natura 2000 před poškozením jsou obsaženy ve výstupech naturového hodnocení. Požadavky na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví jsou obsaženy v příslušných kapitolách Vyhodnocení zejména při posouzení priorit (opatření) koncepce.

CHKO Blaník

Z hlediska státního orgánu ochrany přírody doporučujeme vyhodnocení vlivu na životní prostředí zaměřit na:

- zda jsou v podkladech zohledněny zájmy ochrany přírody - maloplošná a velkoplošná zvláště chráněná území a dále území evropsky významných lokalit a ptačích oblastí
- zda priority a stanovená technická opatření, ev. i navrhované ekonomické nástroje zohlední území evropsky významných lokalit, ptačích oblastí a zvláště chráněných území, např. specifickým druhem opatření (prioritní podporou budování ČOV) nebo naopak vyloučením některých opatření (budování vodovodních a kanalizačních převaděčů) z těchto území;
- zda stanovené cíle, principy a zásady budování vodovodů nemohou významně negativně ovlivnit jak samotné vodní toky v evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech tak i
- pozemky při vodních tocích, které jsou důležité zejména pro ptáky,
- zda stanovené možnosti rozvoje vodních zdrojů a limity využití vody nedosáhnou limitujících hodnot pro negativní vliv na existenci organismů - předmětů ochrany v evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech i pro celé biotopy v lokalitách.

Vypořádání připomínek:

Výše uvedené podněty byly vzaty v úvahu při zpracování předloženého Vyhodnocení a naturového hodnocení (podrobněji viz kap. 4.5, kap. 5) v příloze číslo 4. tohoto vyhodnocení.

Správa CHKO Bílé Karpaty

Vyhodnocení koncepce by se mělo zaměřit zejména na její možný negativní vliv na úroveň biodiverzity a zvláště chráněné druhy zejména vodních ekosystémů a krajinný ráz.

Domníváme se, že existují varianty dosažení cílů koncepce, lišící se svými vlivy na životní prostředí, které by měly být vyhodnoceny.

Nadále nelze vyloučit významné vlivy koncepce na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

Vypořádání připomínek:

Na úrovni Vyhodnocení resp. naturového hodnocení koncepce PRVKÚ nelze požadavky realizovat vzhledem k obecné celostátní povaze koncepce, jež neřeší prostorové detaily navržených opatření.

Požadavek na posouzení možného negativního vlivu na úroveň biodiverzity a zvláště chráněné druhy zejména vodních ekosystémů byl zakomponován do závěru zjišťovacího řízení vydaných MŽP ČR viz kapitola 15.1 tohoto Vyhodnocení. Ovlivnění krajinného rázu předkládanou koncepcí (opatřeními) lze považovat za méně pravděpodobný či zásadní.

Předkládaná koncepce je jednovariantní, protože vychází z již schválených krajských PRVKÚK projednaných se zainteresovanými stranami. Navíc je možné vzít v úvahu nulovou variantu (bez realizace koncepce). Jednotlivé záměry viz způsob dosažení cílů bude nutno řešit na jiných úrovních správních řízení (krajské koncepce vodního hospodářství, řízení o výstavbách či rekonstrukcích jímacích objektů nebo ČOV apod.).

15.1 Souhrnné vypořádání Závěru ze zjišťovacího řízení

Dle Závěru zjišťovacího řízení naplňuje Koncepce „Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky“ (dále jen „koncepce“) díky ustanovení § 10a odstavec 1 písmeno a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“). Z tohoto důvodu bude provedeno vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí dle ustanovení § 10e zákona.

Ministerstvo Životního prostředí České republiky požaduje zpracovat vyhodnocení nejen v rámci základních zákonných požadavků daných § 2, § 10b a přílohou číslo 9 zákona, ale také se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení, zejména:

- 1) Vyhodnocení souladu koncepce s koncepčními dokumenty pro ochranu životního prostředí a veřejného zdraví zpracovanými na celostátní i regionální úrovni.
- 2) Vyhodnocení koncepce na ochranu a využití přírodních zdrojů, zejména zdrojů pitné vody, resp. zdroje pitné vody mimořádné kvality nebo zdroje minerálních vod.
- 3) Vyhodnocení, zda a jak koncepce řeší problematiku kalového hospodářství a následné nakládání s kaly.
- 4) Vyhodnocení, zda a jak je řešena ochrana vod v recipientech pod úpravami pitné vody.

- 5) Vyhodnocení, zda a jak koncepce řeší problematiku emisí pachových látek.
- 6) Vyhodnocení, jak koncepce zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (zejména vodních ekosystémů), významných krajinných prvků, územních systémů ekologické stability krajiny a přírodních parků.
- 7) Při stanovení kritérií pro výběr projektů klást důraz na kritéria ochrany přírody a krajiny, kritéria ochrany lidského zdraví a přednostní využívání brownfields.
- 8) Ve vyhodnocení koncepce je nezbytné vypořádat tento závěr zjišťovacího řízení i všechna vyjádření, které MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení.

Na základě ochrany přírody dle §§ 45h, 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, budou hodnoceny koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle §§ 45h, 45i tohoto zákona. Toto posouzení je nedílnou součástí vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí.

Vypořádání připomínek zjišťovacího řízení:

1) *Ve vyhodnocení byl porovnán soulad s relevantními koncepčními dokumenty pro ochranu životního prostředí a veřejné zdraví zpracovanými na celostátní i regionální úrovni v ČR viz kapitola 2.3 Strategie a cíle PRVKÚ ČR a kapitola 18. Podklady. Cíle Plánu přispívají k dosažení strategického cíle a také cílů Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství po vstupu do Evropské unie (2004-2010), Plánu hlavních povodí České republiky schválený usnesením vlády České republiky ze dne 23. května 2007 č. 562, Strategie udržitelného rozvoje ČR 2004, Státní politika životního prostředí 2004 – 2010, Akční plán zdraví a životního prostředí, Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století a Protokol o vodě a zdraví, použitá metodika (uplatňování principů udržitelného rozvoje a interpretace horizontálních témat) a srovnatelné procesy schvalování, umožňují zachování souladu dokumentů a brání kumulaci případných negativních vlivů jednotlivých strategií viz přehled dokumentů v kap. 2.3 Vyhodnocení. Navržená opatření PRVKÚ ČR budou mít výrazně pozitivní vliv na jakost podzemních a povrchových vod, vodní ekosystémy a krajinu v případě, že bude postupováno podle doporučení obsažených v tomto vyhodnocení.*

Naplňováním PRVKÚ se každý rok zvyšuje procento obyvatel, zásobovaných z vodovodů. Realizací tohoto strategického cíle bude sníženo zdravotní riziko, spočívající k kontaminaci lokálních zdrojů pitné vody mikrobiologickými a chemickými kontaminanty. Rozvoj infrastruktury musí respektovat nutnost odstranění výjimek a povolených překročení z limitních hodnot z Vyhlášky č. 252/2004 Sb.

Budování nového čištění odpadních vod ve větších a malých obcích je v souladu s cíli zdravotních strategií, jejichž plnění zajišťuje prevenci hromadného výskytu nemocí přenášených vodou ochranou vlastních zdrojů pitné vody, manipulaci s odpady, které mohou být infekční.

2) *Z hlediska využití zdrojů pitné vody pro veřejnou potřebu je patrná tendence snižovat spotřebu podzemních vod ve prospěch povrchových vod (v oboru vodovodů a kanalizací).*

Pokud se jedná o zdroje pitné vody mimořádné kvality jsou dle tohoto bodu závěrů zjišťovacího řízení zřejmě míněny zdroje nejvyšší kategorie surové vody. Vody pro pitné účely se vyhodnocují jako surové vody podle kategorie A1 - A3.

Zdroje pitné vody mimořádné kvality mohou být ve strukturách chráněných oblastí přirozené akumulace vod - CHOPAV (tam se však hovoří o "významné akumulaci" nikoliv o mimořádné kvalitě).

Za mimořádně kvalitní vody s vyváženým složením lze považovat, tj. nižší mineralizaci, minimum Sodíku a Lithia a nízkým obsahem dusičnanů do 5 mg/l vhodné k výrobě balené "kojenecké" vody. Z vodohodohospodářského hlediska není potřeba vody této „mimořádné kvality“ upravovat, z ekonomického hlediska vykazují nižší náklady včetně nutnosti budování infrastruktury v těchto lokalitách.

Z hlediska ochrany vod mimořádné kvality (pokud je mimořádná kvalita voda tvrdá, o náležitém obsahu vápníku a hořčíku s pozitivním vlivem na zdraví) nepřipadá v úvahu mimořádná ochrana. Ochrana zdrojů pitných vod musí odpovídat zákonu o vodách č.254/2001 Sb. a není řešena v PRVKÚ ČR.

Ochrana zdrojů minerálních vod je pokryta Zákonem č. 164/2001 o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a vyhláškou č. 423/2001 Sb. a není řešena v PRVKÚ ČR.

3) *Problematika nakládání s kaly není obsahem PRVKÚ ČR, ale je řešena individuálně jednotlivými schválenými krajskými plány rozvoje vodovodů a kanalizací (PRVKÚK) s ohledem na regionální specifika, osídlení a zdroje, použité technologie úpravy, čištění odpadních vod a infrastrukturu v oblasti vodního a odpadového hospodářství řešící nakládání s kaly.*

Koncepce řeší nakládání s kaly do té míry, že PRVKÚ ČR řeší pouze výpočet produkce vod komunálního charakteru, výpočet produkce odpadních vod a znečištění z průmyslu, zemědělství a vybavenosti.

Podle odborných zdrojů (MZe) může být lokální čištění odpadních vod efektivnější a ekonomičtější než velké čistírny odpadních vod včetně kalů. Jedná se o výjimky pro lokality v zónách CHKO.

V oblasti nakládání s kaly byl zpracován Realizační program ČR pro kaly z ČOV dle nařízení vlády č. 197/2003 Sb. a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, přílohy k usnesení vlády č. 18/2005, opatření k provedení nařízení č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství a o spoluúčasti jednotlivých ministerstev, které uložily konkrétní úkoly k nakládání a využívání čistírenských kalů.

Problematika kalového hospodářství a následné nakládání s kaly je zahrnuta v hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí pod oblast Vlivy na půdu, Vlivy na ekosystémy a krajinu apod.

4) *Ochrana vod v recipientech pod úpravami pitné vody není primárně obsahem PRVKÚ ČR a tím pádem také tohoto vyhodnocení. V současnosti musí být úpravny vody vybaveny kalovou koncovkou před vypouštěním do recipientů dle odborných zdrojů MZe.*

5) *Koncepce neřeší problematiku emisí pachových látek. Nepřímo byla problematika emisí pachů zohledněna při posouzení vlivů opatření (priorit) této koncepce na životního prostředí. Při současném stupni technologického vývoje čistíren odpadních vod a navazujících provozů je řešena problematika emisí pachových látek u středních a větších zařízení. Mírný negativní vliv pachových látek by mohl nastat u některých středních až menších ČOV s ohledem na lokalizaci vůči zástavbě (ÚP obce) a přechodně dle povětrnostních podmínek a ročního období. Předpokládá se, že PRVKÚ ČR resp. PRVKÚK jednotlivých krajů zakomponovaly řešení emisí pachových látek v rámci opatření pro rekonstrukci a výstavbu ČOV a navazujících zařízení např. pro využívání čistírenských kalů*

apod. Ve vyhodnocení bylo zohledněno v rámci posouzení vlivů na pohodu a zdraví obyvatelstva.

6) PRVKÚ ČR je projednáván se všemi 14 krajskými úřady, 28 správami národních parků a chráněných krajinných oblastí, 5 újezdními úřady a 9 odbory výkonu státní správy Ministerstva životního prostředí na základě zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, a dále zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Koncepce zohledňuje ochranu zvláště chráněných území, významných krajinných prvků, krajinného rázu, územních systémů ekologické stability, na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů v rámci strategického cíle koncepce. Popis tohoto cíle zahrnuje: „Strategickým cílem oboru vodovodů a kanalizací je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod **bez negativních dopadů na životní prostředí**, a to za sociálně únosné ceny.“

Vyhodnocení bylo vzhledem k obecné úrovni PRVKÚ ČR řešeno vyhodnocením jeho vlivů na cíle a složky životního prostředí a posouzení jeho opatření v kap. 8. Vyhodnocení vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy NATURA 2000 dle ustanovení § 45 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v pozdějším znění bylo zpracováno a je součástí vyhodnocení v kapitole 5.1 a přílohy č. 4.

Z hlediska poslání PRVKÚ ČR je patrná orientace na zmenšování dopadů na životní prostředí při úpravě surové vody a při vypouštění odpadních vod viz požadavky směrnice 91/271/EHS a navazujících předpisů. Opatření PRVKÚ ČR a krajských PRVKÚK přispějí ke zlepšování jakosti vod v recipientech, které pozitivně ovlivní stav zejména vodních ekosystémů a předměty ochrany na ně vázané. Tyto parametry byly zohledněny při posouzení vlivů koncepce na životní prostředí v příslušných kapitolách např. posouzení vlivů opatření PRVKÚ ČR na ŽP, stanovení indikátorů pro návrh projektu.

7) Jednou z možností je řešení problematiky brownfields jsou investiční aktivity v rámci obnovy nebo výstavby infrastruktury v oblasti čištění odpadních vod (čistírny odpadních vod, neutralizační stanice apod.) na pozemcích bývalých ekologických zátěžích. Je doporučováno zpracovat tento návrh při zpracování či aktualizaci ÚPD (např. územní plány měst a obcí nebo zásad územního rozvoje (krajů)). V rámci vyhodnocení byla připomínka zohledněna např. při stanovení kritérií pro výběr projektů a posuzování vlivů opatření (priorit) PRVKÚ ČR na životní prostředí.

Při návrhu stanovení monitorovacích ukazatelů koncepce v kapitole 10 a kritérií pro výběr projektů v kapitole 12 tohoto vyhodnocení byl, mimo jiné, kladen důraz rovněž na kritéria ochrany přírody a krajiny, kritéria ochrany lidského zdraví a přednostní využívání brownfields.

8) Všechna došlá vyjádření předaná MŽP ČR zpracovateli SEA i závěr zjišťovacího řízení jsou vypořádány v této kapitole vyhodnocení.

9) V rámci vyhodnocení bylo zpracováno hodnocení koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle §§ 45h, 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Toto posouzení je nedílnou součástí vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a také jako jeho příloha číslo 4.

Vyjádření orgánů ochrany přírody k oznámení koncepce byly vypořádány v předchozí části kapitoly 15. tohoto vyhodnocení.

16 Závěry a doporučení včetně návrhu stanoviska ke koncepci

Na základě stávajících výstupů posouzení vlivů Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky (PRVKÚ ČR) na životní prostředí lze konstatovat, že byly identifikovány významně převažující pozitivní vlivy a nebyly identifikovány významné negativní vlivy této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (za předpokladu, že budou přijata navržená opatření).

Vzhledem k míře obecnosti PRVKÚ ČR bude možno specifikovat konkrétní vlivy na jednotlivé složky životního prostředí stanovit až při realizaci konkrétních projektů v rámci koncepce. Proto je důležitým prvkem SEA PRVKÚ ČR stanovení environmentálních kritérií výběru projektů, jejichž použití by mělo zajistit realizaci projektů v rámci jednotlivých oblastech realizace (opatření), které nebudou znamenat významné negativní vlivy na životní prostředí.

Návrh stanoviska:

Zpracovatel SEA předkládá následující návrh stanoviska podle § 10 zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10 – Vršovice

V Praze, dne: 2008

Č.j.:

STANOVISKO K NÁVRHU KONCEPCE

PLÁN ROZVOJE VODOVODŮ A KANALIZACÍ ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí),
ve znění pozdějších předpisů.

Předkladatel koncepce: Ministerstvo zemědělství

Zpracovatelé posouzení: RNDr. Marek Banaš, Ph.D. (NATURA 2000) – UP Olomouc,
autorizovaná osoba
Pavel Balahura – DHV CR
RNDr. Marcela Blahutová – DHV CR
Ing. Veronika Klajmonová – DHV CR
Bc. Tereza Maříková – DHV CR

MUDr. Eva Rychlíková (vlivy na zdraví) – Zdravotní ústav
Kolín, autorizovaná osoba

RNDr. Ivo Staněk – DHV CR

Ing. Jiří Vavřínek – DHV CR

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“), bylo Ministerstvu životního prostředí předloženo předkladatelem PRVKÚ ČR 4.10.2006. Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 13.10.2006 zveřejněním vyhodnocení koncepce v Informačním systému SEA a rozesláním vyhodnocení koncepce dotčeným správním úřadům, dotčeným územním samosprávným celkům.

Na základě vyjádření, doručených k oznámení, byly příslušným úřadem vydány 20.11.2006 Závěry zjišťovacího řízení, které mimo jiné stanovily obsah a rozsah vyhodnocení nejen v rozsahu základních zákonných požadavků, daných § 2, § 10b) a přílohou č. 9 zákona, ale také nad rámec zákona, se zaměřením na aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení.

Dne 2008 byl MŽP ČR předložen návrh PRVKÚ ČR včetně Vyhodnocení ve smyslu § 10f) citovaného zákona.

V průběhu procedury posuzování se uskutečnily konzultace předkladatele a zpracovatele koncepce s příslušným úřadem MŽP ČR (například 14.8.2007) k jednotlivým aspektům zpracování Vyhodnocení i k proceduře posuzování.

Postup zpracování Vyhodnocení byl prezentován na jednáních pracovní skupiny (Mze), zaměřených především na spolupráci při zapojování zpracovatele PRVKÚ ČR a zpracovatelem SEA (například kontrolní dny listopad – prosinec 2006 nebo individuálně prostřednictvím pořizovatele).

V rámci procedury SEA „Posouzení vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí“ bylo s MZe ČR dohodnuto provedení všech obligatorních a dalších možných fakultativních aktivit podporujících rozšířenou účast veřejnosti při posuzování tohoto PRVKÚ ČR.

Navržený postup byl projednán s předkladatelem PRVKÚ ČR a příslušným úřadem a prostřednictvím pracovní skupiny s cílem dosáhnout co nejširšího zapojení veřejnosti. Podpora účasti veřejnosti byla zajištěna - kromě obligatorních činností, vyplývajících z díky zákona ČR č. 100/2001 Sb., v platném znění (činnosti zajišťované MŽP ČR) především následujícími kroky:

- Na Internetových stránkách MMR ČR byla průběžně zveřejňována aktuální verze PRVKÚ ČR, společně s doprovodnými texty zpracovanými SEA týmem. Tyto dokumenty obsahovaly základní informace o PRVKÚ ČR, termínech jeho zpracování a možnostech účasti veřejnosti při jeho posuzování.
- Struktura speciálně připravených Internetových stránek umožňovala snadný a přehledný přístup ke zveřejněnému PRVKÚ ČR i k publikovanému Vyhodnocení a její součástí byl formulář pro připomínkování PRVKÚ ČR i jeho posouzení. Současně byla na Internetové stránce uvedena e-mailová adresa pro přímé zasílání připomínek (seavk@seznam.cz), z níž se mohly zaslané připomínky automaticky přeposílat SEA týmu (a pro kontrolu) i předkladateli. Internetové stránky byly pravidelně aktualizovány.

- Základní informace o možnostech účasti veřejnosti byly prezentovány na jednáních pracovní skupiny MZe (viz výše uvedená jednání), jejíž členové byli požádáni o spolupráci při distribuci informací o zveřejněném PRVKÚ ČR, proceduře jeho posuzování i možnostech veřejnosti vznášet připomínky, návrhy a doporučení k PRVKÚ ČR i dokumentům SEA.

Stručný popis koncepce:

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky (PRVKÚ ČR) je strategickým plánovacím dokumentem státní politiky v oboru vodovodů a kanalizací s výhledem do roku 2015.

Strategickým cílem PRVKÚ ČR v oboru vodovodů a kanalizací je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel a dalších odběratelů nezávadnou a kvalitní pitnou vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, za sociálně únosné ceny.

Podkladem pro zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky jsou Plány rozvoje vodovodů a kanalizací krajů (PRVKÚK), které byly v období září 2004 až květen 2006 schváleny zastupitelstvy jednotlivých krajů.

PRVKÚ ČR je zpracován podle § 29 odst. 1 písm. c) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, jehož pořizovatelem je MZe. V PRVKÚ ČR jsou analyzovány podmínky pro zajištění žádoucí úrovně vodohospodářské infrastruktury státu s respektováním nejdůležitějších předpisů Evropských společenství v této oblasti:

- směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. října 2000 ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky,
- směrnice Rady 91/271/EHS z 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod,
- směrnice Rady 75/440/EHS z 16. června 1975 o požadované jakosti povrchových vod určených k odběru pitné vody,
- směrnice Rady 98/83/ES z 3. listopadu 1998 o kvalitě vody určené pro lidskou potřebu.

Cíle PRVKÚ ČR jsou v souladu s národními strategickými programovými dokumenty (případně jejich návrhy) a návrhy regionálních plánů (PRVKÚK) dotčených krajů v ČR, v nichž se nacházejí dotčené regiony. V rámci PRVKÚ ČR byly stanoveny priority (opatření), které jsou důležitým rozhodovacím kritériem pro výběr investic, které je nutné upřednostnit.

Stručný popis posouzení:

Posouzení vlivů PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování vlivů a bylo zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Posuzování bylo prováděno částečně průběžně se zpracováním koncepce, k posouzení byla využita metoda klasifikace vlivů na složky životního prostředí dle směrnice 2001/42/EC (stupnice -2 až +2), to znamená porovnávání možného vlivu opatření PRVKÚ ČR na stanovené složky životního prostředí (tabulkově). Strategický cíl, hlavní a specifické cíle byly komentovány slovně.

Součástí posouzení PRVKÚ ČR bylo hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, a to z hlediska důsledků na evropsky

významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany z uvedených hledisek dle § 45h zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Toto hodnocení bylo provedeno pro dotčené území ležící v České republice.

Závěry posouzení:

Na základě návrhu koncepce, oznámení a vyhodnocení koncepce podle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, včetně vyhodnocení vlivů koncepce na vyhlášené evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle ustanovení § 45 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vyjádření dotčených územně samosprávných celků, dotčených správních úřadů a veřejnosti a veřejného projednání

v y d á v á

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

s o u h l a s n é s t a n o v i s k o

k návrhu koncepce

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území České republiky

Souhlasné stanovisko k návrhu Koncepce PRVKÚ ČR za dodržení následujících podmínek:

A. Podmínky souhlasného stanoviska

1. V rámci celkového systému sledování dopadů implementace PRVKÚ ČR sledovat dopady implementace PRVKÚ ČR na životní prostředí, to znamená zejména:
 - zapracovat navržené environmentální indikátory a případně také indikátory pro oblast veřejného zdraví do celkového systému sledování dopadů implementace PRVKÚ ČR
 - pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, to znamená průběžné vlivy implementace PRVKÚ ČR na životní prostředí a veřejné zdraví
 - navázat systém monitoringu na systém výběru a hodnocení projektů s využitím environmentálních kritérií
 - zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o podporu o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
2. Zohlednit problematiku životního prostředí v rámci celkového systému hodnocení a výběru projektů, to znamená zejména:
 - zapracovat navržená environmentální kritéria do celkového systému hodnocení a výběru projektů (přičemž je možné provést jejich výběr a případnou modifikace pro jednotlivé priority (opatření, respektive pro jednotlivé projekty)
 - provázat systém environmentálního hodnocení projektů s monitoringem dopadů implementace PRVKÚ ČR

- zajistit dostatečnou informovanost žadatelů o environmentální problematice a o možných vazbách předkládaných projektů na životní prostředí.
3. Při realizaci jednotlivých projektů zohlednit doporučení pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, které byly navrženy v rámci SEA PRVKÚ ČR pro jednotlivé priority (opatření).

B. Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na lokality soustavy Natura 2000

1. PRVKÚ ČR nebude mít významný negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

C. Doporučení

1. Podporovat ve spolupráci s příslušnými orgány ochrany životního prostředí České republiky naplňování cílů ochrany životního prostředí vztahujících se k PRVKÚ ČR.

Toto stanovisko není Rozhodnutím podle zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů. Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Datum vydání stanoviska:

Otisk razítka příslušného úřadu:

Jméno, příjmení a podpis pověřeného zástupce příslušného úřadu:

Ing. Jaroslava H o n o v á
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí a IPPC

17 Seznam zpracovatelů vyhodnocení koncepce

Toto vyhodnocení koncepce bylo zpracováno v souladu s § 10c zákona ČNR č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, kolektivem autorů pod vedením Ing. Bohumila Sulka, CSc., který je odborně způsobilou osobou oprávněnou zpracovávat dokumentace a posudky podle téhož zákona.

Zhotovitel: DHV CR, spol. s r. o.
Sokolovská 100/94, 186 00 Praha 8
Tel.: 236 080 550, 577
Fax: 236 080 560
E-mail: dhvcr@dhv.com

Odpovědný řešitel: Ing. Bohumil Sulek, CSc.
Autorizovaná osoba ve smyslu § 19 odstavec 1 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Osvědčení o odborné způsobilosti č. 11038/1710/OHRV/93 vydané MŽP dne 13.6.1995. Rozhodnutí o prodloužení autorizace ke zpracování dokumentace a posudku do 17.7.2011 vydané MŽP dne 28.6.2006 pod č.j.: 45129/ENV/06.

Řešitelé (v abecedním pořadí):

RNDr. Marek Banaš, Ph.D. (NATURA 2000) – autorizovaná osoba
Pavel Balahura – DHV CR
RNDr. Marcela Blahutová – DHV CR
Ing. Veronika Klajmonová – DHV CR
Bc. Tereza Maříková – DHV CR
MUDr. Eva Rychlíková (vlivy na zdraví) – Zdravotní ústav Kolín, autorizovaná osoba
RNDr. Ivo Staněk – DHV CR
Ing. Jiří Vavřínek – DHV CR

Rozdělovník:

1 - 3	Ministerstvo životního prostředí
4 - 5	Ministerstvo zemědělství
6	DHV CR, spol. s r.o.

Datum zpracování: 29.2.2008

18 Seznam použitých podkladů

Základní podklady

- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky, 10/2007
- Plán hlavních povodí České republiky, 2007
- Vyhodnocení Plánu hlavních povodí České republiky, 2006
- Zpráva o stavu vodního hospodářství České republiky v roce 2006 (Modrá zpráva), MZe, MŽP, 2007
- Vodovody a kanalizace ČR 2006, Mze, 2007
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (ve znění zákona č. 93/2004 Sb.)
- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- Metodika posuzování vlivů koncepcí na ŽP vydaná MŽP, 2004
- Stav životního prostředí na území České republiky 1989 – 2004, Cenia, 2005
- Zpráva o životním prostředí České republiky v roce 2006, ISBN 80–85087–56–1, MŽP, 2007
- “Handbook on Environmental Assessment of Regional Development Plans and EU Structural Funds Programmes”.
- Národní rozvojový plán, 2006
- Národní číselník ukazatelů pro období 2007-2013, MMR, 2006
- Horizontální témata od shora dolů v dokumentaci, říjen 2006, MMR ČR.
- Atlas klimatických oblastí; Quitt; 1975
- Culek, M.: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha 1995
- Chytrý M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. – AOPK ČR Praha.
- Friedl, K. a kol.: Chráněná území v České republice, MŽP, Praha 1991
- Hejný, S. et Slavík, B.: Květena ČSR 1: 103-121. MŽP, Praha 1988
- Kolektiv: Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva. Geografický ústav ČSAV Brno, FVŽP, Praha 1992
- Internetové stránky MŽP, krajských úřadů krajů ČR, ČHMÚ, ČSÚ, OHS atd.
- Právní předpisy týkající se životního prostředí a ochrany zdraví obyvatel, normy a metodické pokyny MŽP
- Základní vodohospodářská mapa ČR M 1 : 50 000
- Internetové zdroje: www.czso.cz , www.mze.cz , www.env.cz , www.cenia.cz apod.
- Protokol o vodě a zdraví , Londýn, 1999
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky, 1998
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století (ZDRAVÍ 21), 2002
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 252/2004 Sb.

- Vyhláška č. 135/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů
- Vyhláška č. 159/2003 Sb., kterou se stanoví povrchové vody využívané ke koupání osob
- Vyhláška č. 168/2006 Sb.
- Systém zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí - subsystém II – Zdravotní důsledky a rizika znečištění pitné vody
- Ústav zdravotnických informací a statistiky - ročenky
- Guidelines for drinking- water quality. First addendum to third edition. Volume I. Recommendation. WHO. ISBN 92 4 154696 4
- Špliňo M., Beran, J., Prymula R., Luštk, V.: Epidemiologie neinfekčních nemocí – principy a metodologie, Hradec Králové, 1995
- Zákon 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů
- Zákon 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých zákonů
- Burrows, W.D., Renner, S.: Biological warfare Agents as Threats to Potable Water, EHP, Vol. 07, No 12, 1999, p975-984
- Daughton, CH.: Cradle to Cradle Stewardship of Drugs for Minimizing Their Environmental Disposition While Promoting Human Health. I. Rationale for and Avenues toward a Green Pharmacy, EHP, Vol.111, No5, 2003, p.757- 774
- Velagaletti, R. et al.: Impact of Current Good Manufacturing Practices and Emission Regulations and Guidances on the Discharge of Pharmaceutical Chemicals into the Environment from Manufacturing, Use and Disposal, EHP, Vpl. 110, No3, 2002, p.213 -220
- Háková A., Klauisová A., Sádlo J. (eds.) (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta XII, 8/2004. MŽP ČR.
- Chytrý M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, 307 s.
- Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.
- Kolektiv (2001a): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.
- Polák P., Saxa A. (eds). (2005): Příkladový stav biotopů a druhů evropského významu. ŠOP SR, Banská Bystrica, 736 s.
- MŽP ČR (2007): 15. Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP ČR, částka 11, s. 1 – 23.
- Směrnice Rady č. 92/43/EEC z 21.5.1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (NATURA 2000)

- Dále byla použita spisová agenda týkající se posuzované koncepce a internetové zdroje: <http://stanoviste.natura2000.cz> , <http://ptaci.natura2000.cz>, <http://www.env.cz>

Další podklady

- Bajer T., Kotulán J.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti vlivů záměrů na obyvatelstvo. EIA č. 2/98. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1998.
- Bláha K., Cikrt M.: Základy hodnocení zdravotních rizik. Státní zdravotní ústav, Praha, 1996.
- Czudek T. a kol.: Geomorfologické členění ČSR. Stud geogr., 23, Brno, 1972
- Macháček M.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti záměrů na přírodu a krajinu. EIA č.3/98. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1998.
- Maňák J., Obršál. Z., Šára M.: Vyhodnocování rozsahu (velikosti) a významnosti záměrů na ovzduší a klima. EIA č.4/98. Příl.1. MŽP ČR a ČEÚ, Praha, 1998.
- Liberko, M.: Metodické pokyny pro výpočet hladin hluku z dopravy, VÚVA Praha, 06/1991
- Kozák, J., Liberko M.: Novela metodiky pro výpočet hluku ze silniční dopravy, zpravodaj Ministerstva životního prostředí České republiky, 03/1996
- Skalický, Hejný a Slavík, (1988): Mapa fytogeografického členění ČSSR a další